

A-1657

INSTYTUT TURYSTYKI

**PRZYJAZDY TURYSTÓW
ZAGRANICZNYCH DO POLSKI
W ROKU 1995**

RAPORT Z BADAŃ

opracowanie:

Witold Bartoszewicz

WARSZAWA, maj 1996

BIBLIOTEKA IT
Archiwum
Naukowo-śledczych

A-1657

Praca przygotowana w ramach tematu:

"Turystyka zagraniczna" (R-10/96)

SPIS TREŚCI

SPIS TABEL I RYSUNKÓW	2
-----------------------------	---

ŹRÓDŁA:

Polska statystyka turystyki	3
1. Statystyka graniczna.....	3
2. Statystyka obiektów noclegowych i ich wykorzystania.....	4
3. Inne badania.....	4

ROZDZIAŁ I.

Przyjazdy turystów zagranicznych do Polski w roku 1995	5
1. Ruch przyjazdowy do Polski.	5
1.1. Ruch przyjazdowy wg przejść granicznych.	9
1.2. Problem oszacowania ilości turystów	12
1.3. Noclegi udzielone cudzoziemcom w rejestrowanych przez GUS obiektach noclegowych.	17

ROZDZIAŁ II.

Charakterystyka przyjazdów na podstawie badań Instytutu Turystyki. 20	
1. Uwagi metodologiczne i omówienie próby	20
Losowanie próby:.....	20
2. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski.	25
1. Główny cel pobytu w Polsce	25
2. Długość pobytu.....	26
3. Forma organizacyjna przyjazdu do Polski.....	28
4. Baza noclegowa.....	30
5. Sposób spędzania czasu	31
6. Odwiedzane miasta.	32
7. Środki transportu	33
8. Co krytykowano (krytykowane aspekty podróży i pobytu)	33
9. Charakterystyka demograficzna.....	35
10. Analiza typologiczna grup turystów.....	35

ROZDZIAŁ III.

Rozmieszczenie terytorialne turystów zagranicznych wg regionów	41
---	-----------

PODSUMOWANIE

Podstawowe cechy turystyki przyjazdowej w roku 1995	45
--	-----------

SPIS TABEL

Tab. 1. Przyjazdy cudzoziemców do Polski wg krajów (tys)	6
Tab. 2. Przyjazdy do Polski w roku 1995 wg najważniejszych przejść granicznych.....	9
Tab. 3. Najczęściej uczęszczane przejścia graniczne wg krajów	11
Tab. 4. Założone udziały przyjazdów turystycznych w ogólnej liczbie przyjazdów	13
Tab. 5. Liczba turystów w 1995; porównanie wariantowych oszacowań	13
Tab. 6. Oszacowanie przyjazdów turystów zagranicznych do Polski (tys.).....	15
Tab. 7. Cudzoziemcy w obiektach noclegowych ogółem w okresie X 1993 - IX 1994 i X 1994 - IX 1995, wg głównych województw.	18
Tab. 8. Cudzoziemcy korzystających z obiektów noclegowych w okresie X 1994 - IX 1995 (wg rodzaju obiektów)	18
Tab. 9. Przejścia graniczne, na których realizowano badania	22
Tab. 10. Liczebność próby w 1995 roku wg tur badań i krajów	23
Tab. 11. Struktura próby w 1995 roku wg kwartałów i grup krajów	24
Tab. 12. Cele pobytu w Polsce.....	25
Tab. 13. Długość pobytu w Polsce.....	27
Tab. 14. Średni czas pobytu w Polsce wg krajów (ilość noclegów):.....	28
Tab. 15. Jednorodne cele podróży do Polski wg krajów	36
Tab. 16. Przyjazdy w celach "czysto turystycznych" w 1995	36
Tab. 17. Jednorodne cele podróży do Polski a forma organizacyjna przyjazdu.....	37
Tab. 18. Jednorodne cele podróży do Polski a charakterystyka pobytu	37
Tab. 19. Liczba turystów z głównych grup krajów wg regionów wg dwu wariantów: optymistycznego i umiarkowanego	43
Tab. 20. Odsetki turystów w regionach wg głównych celów pobytu	44

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1. Przyjazdy cudzoziemców do Polski w latach 1992 - 1995 wg grup krajów	5
Rys. 2. Przyjazdy do Polski w latach '92 - '95 z ważniejszych pozostałych krajów	7
Rys. 3. Przyjazdy wg kwartałów w latach 1991 - 1995 (mln)	8
Rys. 4. Udział "typowych" i pozostałych granic w ruchu przyjazdowym wg krajów	11
Rys. 5. Dwa warianty oszacowania liczby turystów.....	14
Rys. 6. Przyjazdy turystów wg grup krajów (scenariusz optymistyczny).....	15
Rys. 7. Struktura sezonowa przyjazdów: ogółem cudzoziemcy i turyści	16
Rys. 8. Cudzoziemcy w obiektach noclegowych ogółem w okresie X 1993 - IX 1994 i X 1994 - IX 1995 , wg głównych krajów.....	19
Rys. 9. Główne cele pobytu w latach 1994 i 1995	26
Rys. 10. Długość pobytu w latach 1994 i 1995	27
Rys. 11. Organizacja pobytu w latach 1994 i 1995.....	29
Rys. 12. Korzystanie z bazy noclegowej w latach 1994 i 1995	30
Rys. 13. Charakterystyka sposobu spędzania czasu	31
Rys. 14. Średnia długość pobytu w odwiedzanych miastach.....	33
Rys. 15. Co krytykowano w latach 1994 i 1995	34
Rys. 16. Struktura turystów z poszczególnych krajów wg jednorodnych celów pobytu..	38
Rys. 17. Struktura jednorodnych celów pobytu wg organizacji pobytu	38
Rys. 18. Struktura jednorodnych celów pobytu wg charakterystyki pobytu	39
Rys. 19. Rozmieszczenie terytorialne turystów (%).....	42

ŹRÓDŁA: POLSKA STATYSTYKA TURYSTYKI

1. Statystyka graniczna

1.1. Głównym źródłem informacji o ruchu cudzoziemców na przejściach granicznych są publikacje GUS oparte na raportach Straży Granicznej. Stąd znamy liczbę przekroczeń granicy na każdym przejściu w ruchu do Polski i z Polski wg obywatelstwa cudzoziemców w podziale wg miesięcy. Liczba ta obejmuje wszystkie przyjazdy: zarówno tzw. odwiedzających jednodniowych, jak i turystów. Udział tych dwu grup w całości ruchu jest przedmiotem oszacowań Instytutu Turystyki na podstawie własnych badań sondażowych i obserwacji prowadzonej przez ankierów. (Problem ten jest przedstawiony poniżej w niniejszym raporcie).

1.2. Instytut Turystyki na zlecenie Głównego Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki prowadzi regularne badania sondażowe na przejściach granicznych. Prowadzone są one zasadniczo sześć razy w roku (w 1994 i 1995 roku - pięć razy) na próbach losowych.

Podstawą badań statystycznych prowadzonych przez Instytut Turystyki są zamówienia rządowe finansowane ze środków Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki. Obejmują one zarówno badania do których rząd jest zobowiązany porozumieniami międzynarodowymi (WTO, ETC, Eurostat) jak badania wspomagające działania podmiotów gospodarczych działających w sektorze turystyki (badania marketingowe). Należy również wspomnieć o badaniach ruchu turystycznego w wybranych miastach realizowanych mniej systematycznie (co 2-4 lata). Obejmują one takie miasta jak Warszawa, Kraków, Częstochowa. Badania statystyczne służą także do sporządzania analiz rynkowych i opracowywania strategii rozwoju miast i regionów.

Badania graniczne Instytutu Turystyki realizuje się przy pomocy czterech rodzajów ankiet, obejmujących następujące zakresy tematyczne:

1. przyjazdy turystów zagranicznych do Polski
2. wyjazdy zagraniczne Polaków
- 3.1. wydatki turystów zagranicznych
- 3.2. wydatki w ruchu przygranicznym (dotyczy pobytów jednodniowych)

Badania turystyki przyjazdowej dotyczą w szczególności:

a) podstawowej charakterystyki pobytu turystów w Polsce według

- kraju pochodzenia
- długości pobytu
- celu pobytu,
- form organizacyjnych podróży
- odwiedzanych regionów i głównych miast

- wykorzystywanej bazy noclegowej
 - środka transportu,
- b) wydatków zagranicznych turystów (poniesionych podczas pobytu w Polsce i w związku z tym pobytem). Badania obejmują osoby lub grupy osób/rodziny, które podróżują wspólnie i wspólnie ponoszą wydatki.
- c) wydatków jednodniowych odwiedzających.
- Wyniki badań (b) i (c) pozwalają na oszacowania wpływów z turystyki przyjazdowej, oszacowania wydatków cudzoziemców wg krajów pochodzenia.

2. Statystyka obiektów noclegowych i ich wykorzystania

Raz w roku GUS gromadzi i opracowuje sprawozdania statystyczne z obiektów noclegowych za okres od października do września następnego roku. Podstawym poziomem agregacji jest gmina, co pozwala na dokonywanie dalszych agregacji w skali województwa lub regionu. Sprawozdania te przynoszą informacje o:

- ilości obiektów noclegowych wg rodzaju
 - liczbie miejsc noclegowych (w hotelach - pokoi) wg rodzaju obiektu,
 - liczbie osób korzystających i udzielonych im noclegów (ogółem i oddzielnie turyści zagraniczni)
 - od dwóch lat w formularzach uwzględnia się obywatelstwo turystów zagranicznych.
- Niestety, obecnie dane za okres X '94 - IX '95 nie są jeszcze kompletne¹.

3. Inne badania

Sondaż wydatków w ruchu przygranicznym - badania te prowadzi GUS od 1994 na wylosowanych przejściach granicznych dwa razy w roku. Pozwalają one na oszacowanie rozmiarów tzw. nierejestrowanego eksportu związanego z zakupami cudzoziemców - w podziale na kraj pochodzenia klientów i rodzaj nabywanych towarów.²

Wszystkie wymienione źródła informacji są komplementarne i aczkolwiek zachodzą niekiedy między nimi (czasem pozorne) sprzeczności wynikające z różnych metod i punktów pomiaru (na granicach i w obiektach noclegowych, co dyskutujemy poniżej), trzeba podkreślić, że Instytut Turystyki korzysta z danych zamieszczonych w publikacjach GUS i udostępnionych uprzejmie tabulogramach, a GUS zamieszcza wyniki badań sondażowych Instytutu Turystyki w swoich rocznikach.

¹ (maj 1996)

² *Ruch graniczny i wydatki cudzoziemców w Polsce w 1995 r.*; Warszawa, 1996, GUS

ROZDZIAŁ I. PRZYJAZDY TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH DO POLSKI W ROKU 1995

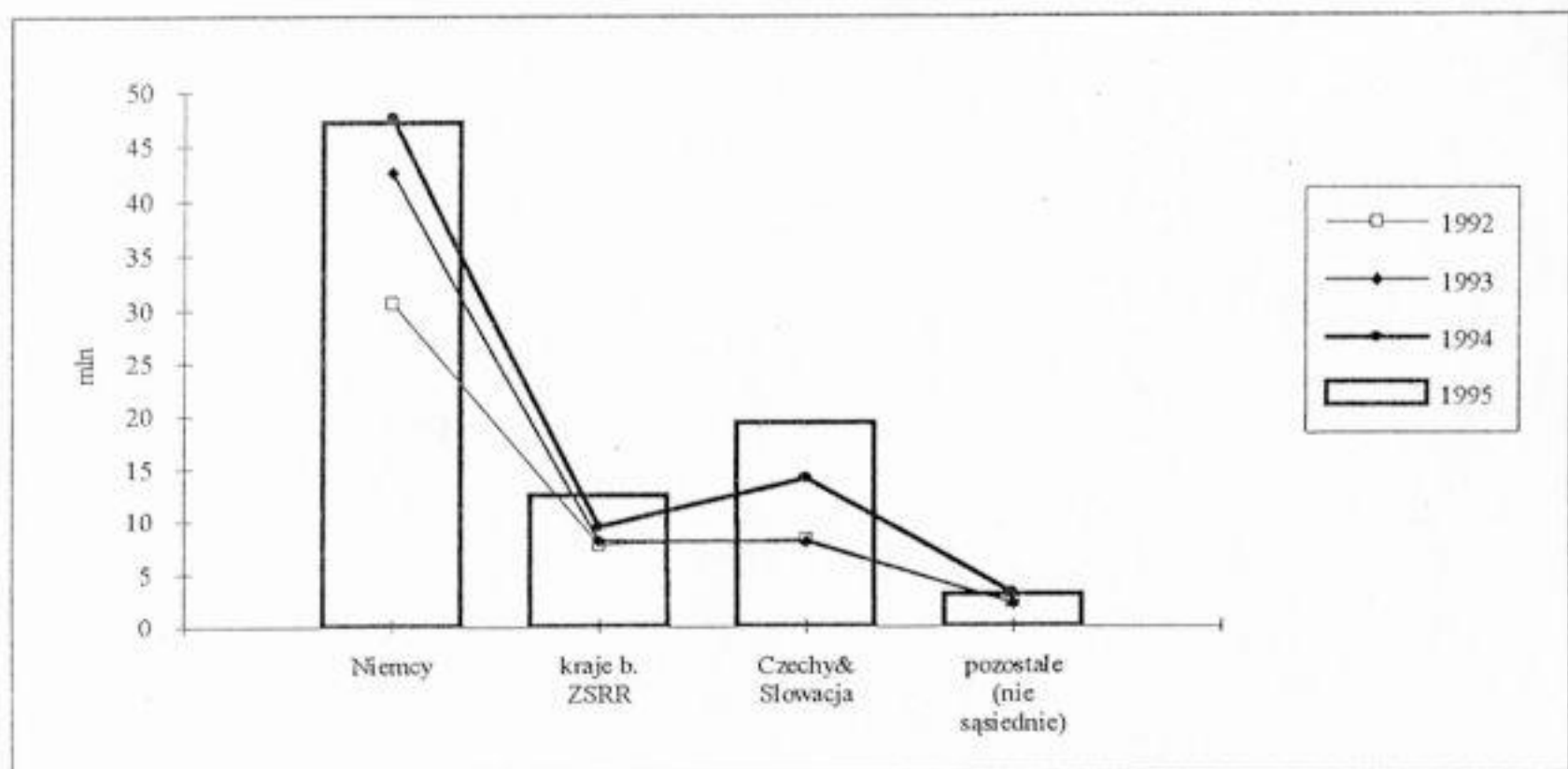
Niniejszy raport przedstawia wyniki badań sondażowych przeprowadzonych przez Instytut Turystyki na temat celów, motywów i organizacji przyjazdów do Polski z zagranicy w roku 1995. Zamieszczono też informacje o ruchu przyjazdowym wg danych z przejść granicznych uzyskanych od GUS, oraz dane o cudzoziemcach korzystających z rejestrowanej bazy noclegowej. W zakończeniu przedstawiamy próbę oszacowania rozmieszczenia regionalnego turystów odwiedzających Polskę.

1. RUCH PRZYJAZDOWY DO POLSKI.

Liczba przyjazdów cudzoziemców do Polski wzrasta regularnie z roku na rok. Od roku 1991 tempo wzrostu ustaliło się na stałym, wysokim poziomie średnio 22% rocznie.

W 1994 zanotowano na granicach 74,6 mln przyjazdów cudzoziemców. W roku 1995 liczba ta wzrosła do 82,2 mln. Dominują wizyty z Niemiec (47,2 mln), Czech (15,1 mln) i Słowacji (4,3 mln) oraz krajów byłego ZSRR (12,5 mln), w tym z Ukrainy 4,7 mln., z Białorusi 3,3 mln. i Rosji 2,3 mln. (spadek o 4% w stosunku do roku 1994).

Rys. 1. Przyjazdy cudzoziemców do Polski w latach 1992 - 1995 wg grup krajów (mln)

źródło: GUS

Tab. 1. Przyjazdy cudzoziemców do Polski wg krajów (tys)³

ROK	1991	1992	1993	1994	1995	rok 1994 = 100	średnie tempo wzrostu
Świat ogółem	36845,8	49015,0	60951,2	74252,8	82243,6	110,8	22,2%
Niemcy	20885,4	30687,7	42574,0	47488,5	47172,2	99,3	22,6%
kraje b. ZSRR	7545,5	7788,8	8120,9	9489,9	12500,3	131,7	13,5%
- Rosja	.	.	1546,8	2403,7	2313,0	96,2	22,3%
- Białoruś	.	.	1660,6	2151,9	3275,4	152,2	40,4%
- Ukraina	.	.	2301,6	3154,8	4735,7	150,1	43,4%
- Litwa	.	.	1343,8	1143,9	1210,8	105,8	-5,1%
- Łotwa	.	.	171,7	331,8	438,9	132,3	59,9%
- Estonia	.	.	102,6	223,8	334,2	149,3	80,4%
Czechy&Słowacja	6101,9	8257,6	8043,3	14114,8	19453,3	137,8	33,6%
- Czechy	.	.	5625,1	11143,1	15102,1	135,5	63,9%
- Słowacja	.	.	2418,2	2971,7	4351,2	146,4	34,1%
Beneluks	253,9	272,6	268,8	529,6	523,2	98,8	19,8%
- Belgia	94,5	93,7	79,7	189,1	164,3	86,9	14,8%
- Holandia	159,4	178,9	189,1	340,5	358,9	105,4	22,5%
Skandynawia	356,5	352,6	365,7	524,8	487,8	93,0	8,2%
- Dania	141,6	122,3	115,3	203,2	170,4	83,9	4,7%
- Szwecja	143,6	158,8	177,3	204,6	197,7	96,6	8,3%
- Norwegia	40,9	38,1	37,7	57,5	62,3	108,3	11,1%
- Finlandia	30,4	33,4	35,4	59,5	57,4	96,4	17,2%
Austria	133,2	192,8	231,9	292,2	372,1	127,4	29,3%
Francja	196,9	181,4	186,5	356,7	321,2	90,1	13,0%
Wlk Brytania	84,6	145,5	104,8	211,0	191,8	90,9	22,7%
Węgry	179,9	187,3	164,5	178,6	195,9	109,7	2,1%
Włochy	122,7	110,6	123,5	174,2	171,9	98,7	8,8%
Rumunia	275,9	208,9	187,7	220,4	181,1	82,2	-10,0%
Bulgaria	83,2	70,3	52,4	51,3	52,5	102,4	-10,9%
USA	124,0	130,2	140,8	200,1	201,5	100,7	12,9%
Kanada	25,2	26,8	23,7	24,3	24,3	100,2	-0,9%
b. Jugosławia	66,5	121,0	86,4	50,0	49,8	99,6	-7,0%
Hiszpania	49,9	17,2	18,0	51,4	40,5	78,6	-5,1%
Izrael	15,3	16,4	19,1	23,7	24,3	102,3	12,2%
Szwajcaria	23,4	26,5	28,4	65,6	68,9	105,1	31,0%
Grecja	12,0	17,3	15,6	15,1	24,8	165,1	19,9%

źródło: GUS na podstawie danych Straży Granicznej

³ Łotwa i Estonia traktowane oddzielnie od kwietnia 1993

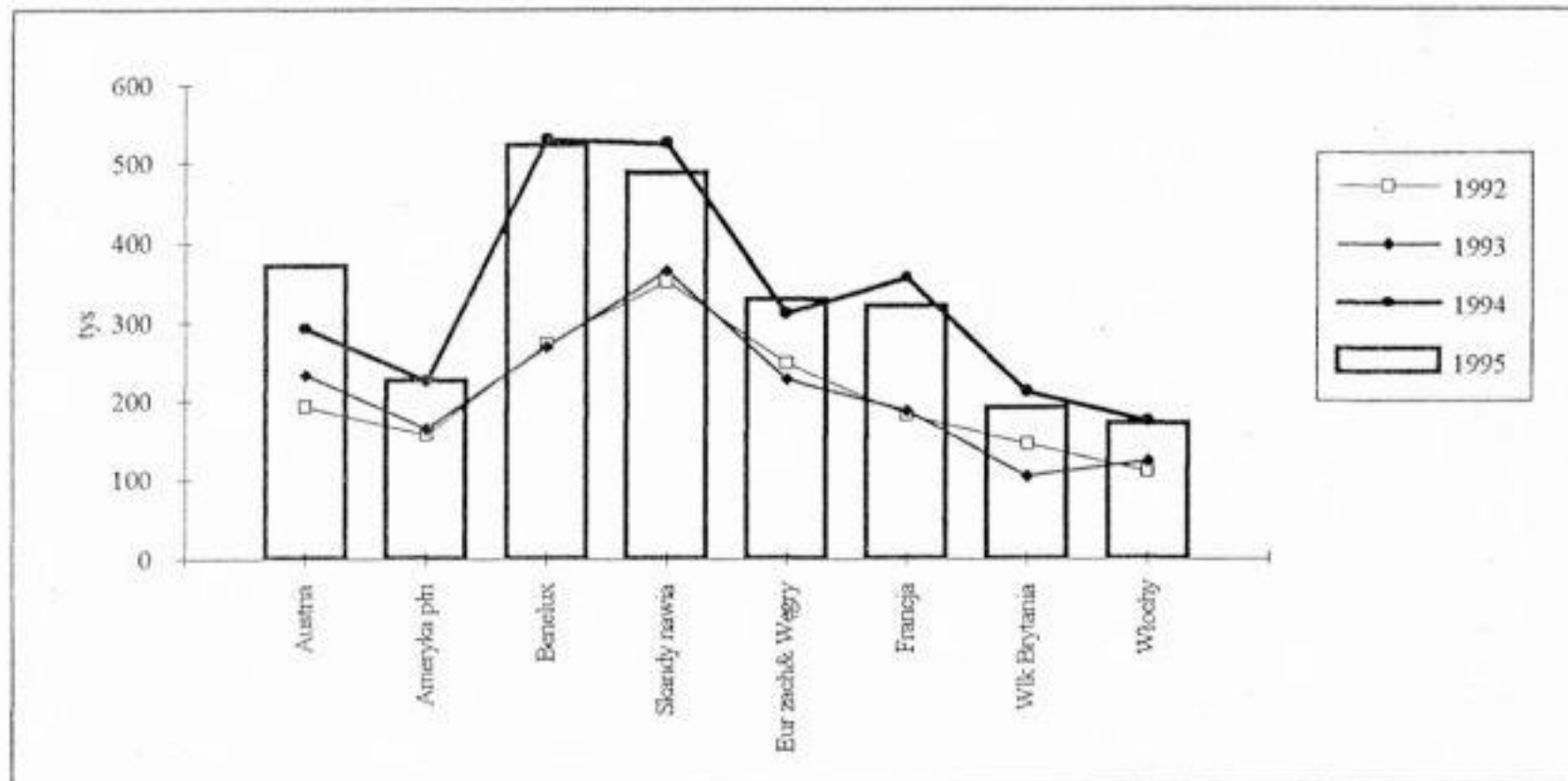
Zwraca uwagę zatrzymanie tendencji wzrostowej w przyjazdach z wielu krajów Europy zachodniej po bardzo znacznym wzroście w roku 1994 (patrz rys 2). Liczba przyjazdów z Francji, Wlk. Brytanii, Belgii, Danii spadła w roku 1995 o ok. 10% - 16%, z Hiszpanii - jeszcze znacznie.

Oprócz Austrii, z której przyjechało o 27% więcej turystów niż w 1994, tylko Holandia i Norwegia kontynuują trend wzrostowy, słabiej jednak zaznaczony niż w roku 1994. Należy też wymienić Węgry (odbudowanie poziomu przyjazdów sprzed kilku lat) i Szwajcarię (bardzo wysoka stopa wzrostu w latach 1991 - 1994, nieco mniejsza w 1995.)

W grupie krajów pozaeuropejskich wyróżniają się Stany Zjednoczone (podobnie jak w 1994 roku nieco ponad 200 tys. przyjazdów). Inne kraje pozaeuropejskie zajmują stosunkowo niską pozycję. Po USA lokuje się Kanada i Izrael (po dwadzieścia cztery tysiące wizyt w 1995 r.).

Liczba przyjazdów z Izraela i Japonii (blisko 18 tys.) wykazuje w ciągu ostatnich pięciu lat stałą tendencję rosnącą.

Rys. 2. Przyjazdy do Polski w latach '92 - '95 z ważniejszych pozostałych krajów

źródło: GUS

Przytoczone dane dotyczą wszystkich przyjazdów cudzoziemców do Polski. Obejmują one zarówno gości jednodniowych, jak i turystów, tj. tych, którzy spędzili w Polsce co najmniej jeden nocleg. Oszacowanie ilości turystów przedstawiamy w rozdz. 1.2.

European Tourism Monitor podaje, że w roku 1995 nastąpił wzrost liczby podróży do Europy wschodniej i centralnej, a także w kierunkach pozaeuropejskich i w tradycyjne południowe rejony wakacji nad morzem.

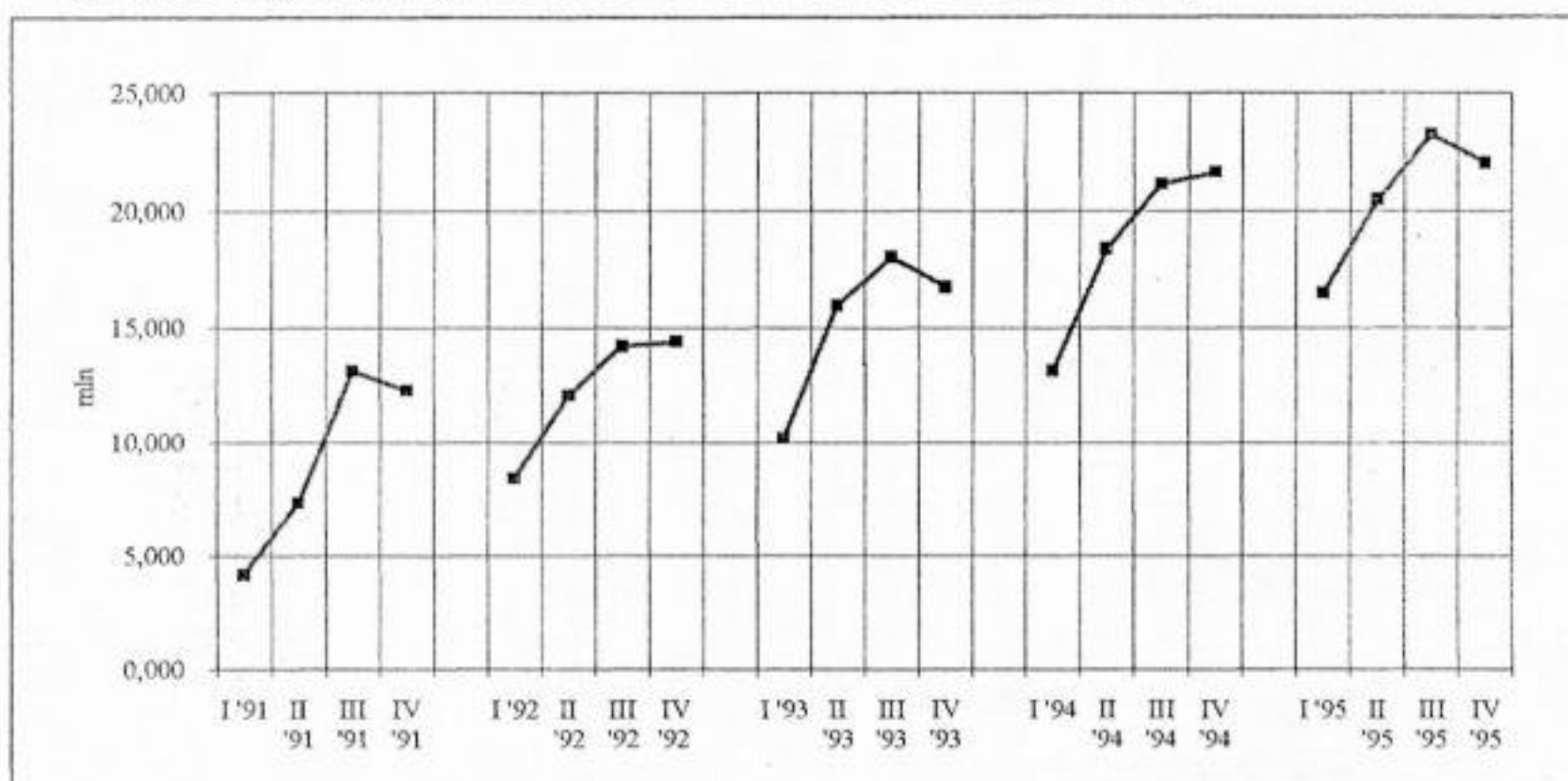
W krajach obszaru OECD w roku 1995 zmalało tempo rozwoju turystyki, co idzie w parze ze słabszymi wskaźnikami rozwoju gospodarczego⁴.

Próba prognozowania trendów sugerowałyby dalszy rozwój liczby przyjazdów do Polski. Jednak zalecana jest pewna ostrożność. Sądzymy, że poziom przyjazdów turystów (pobyty z noclegami) niewiele wzrośnie w roku 1996. Ustabilizuje się liczba przyjazdów z byłego ZSRR (może z wyjątkiem Ukrainy), Czech i z Niemiec. Jeśli chodzi o przyjazdy cudzoziemców ogółem, spodziewamy się w roku 1996 około 85 mln przyjazdów do Polski.

Ogromna większość jednodniowych wizyt w Polsce stanowią przyjazdy na zakupy. Poważną część ruchu przyjazdowego stanowią także (na ogół kilkudniowe) przyjazdy o charakterze handlowym z krajów byłego ZSRR. Trzeba podkreślić, że zgodnie z definicją WTO⁵, tego rodzaju przyjazdy również zalicza się do turystyki międzynarodowej.

Wydaje się, że nasza specjalność: "centrum handlowego dla sąsiednich krajów" utrzyma się w najbliższych latach, ale już bez dynamiki z lat 1992 - 1994.

Rys. 3. Przyjazdy wg kwartałów w latach 1991 - 1995 (mln)

źródło: GUS

⁴ OECD News Release, 7 March, 1996

⁵ która wyklucza z zakresu turystyki międzynarodowej tylko tych, którzy (a) pozostają poza zwykłym środowiskiem ponad 1 rok i (b) których podstawowym celem podróży jest podjęcie działalności zarobkowej wynagradzanej w odwiedzanej miejscowości/kraju, por.: Recommendations on Tourism Statistics, United Nations, New York, 1994

Wykres pokazują zróznicowanie ruchu przyjazdowego w poszczególnych kwartałach. Regularnie pierwsze miesiące roku charakteryzują się mniejszym nasileniem ruchu, a największy tłok na granicach jest w kwartałach trzecim i czwartym. Co ciekawe, nie ma znacznych różnic między miesiącami letnimi, a jesienią i późną jesienią (nasilone zakupy przedświąteczne).

1.1. Ruch przyjazdowy wg przejść granicznych.

W 1995 r. najwięcej przyjazdów do Polski zanotowano na granicy zachodniej (58% ogółu), i południowej (28%). Zdecydowanie dominuje ruch na przejściach drogowych. Na przejściach lotniczych zarejestrowano 705 tys. przyjazdów, a na morskich 482 tys.

Tab. 2. Przyjazdy do Polski w roku 1995 wg najważniejszych przejść granicznych (tys)

OGÓŁEM		82 243,6	rok 1994 =100 111	udział 100,0%	udział ruchu pieszego 21,2%
pln-wschodnia		10 638,0	131	12,9%	0,2%
BIA	Terespol	1 487,5		1,8%	
UKR	Medyka	1 451,4		1,8%	
UKR	Hrebenne	1 238,6		1,5%	
BIA	Terespol (K)	1 051,8		1,3%	
LIT	Ogrodniki	895,4		1,1%	
UKR	Dorohusk	765,5		0,9%	
BIA	Kuźnica	703,6		0,9%	
UKR	Medyka (Przemyśl) (K)	648,6		0,8%	
ROS	Bezledy	519,3		0,6%	
BIA	Kuźnica (K)	454,8		0,6%	
BIA	Ślawatycze	379,4		0,5%	
BIA	Kukuryki	168,6		0,2%	
BIA	Polowce	167,5		0,2%	
UKR	Dorohusk (K)	167,0		0,2%	
południowa		23 078,1	134	28,1%	17,7%
CZE	Cieszyn	7 664,8		9,3%	39,6%
CZE	Kudowa	1 982,0		2,4%	11,0%
CZE	Chalupki	1 486,6		1,8%	14,5%
CZE	Jakuszyce	1 475,2		1,8%	6,8%
CZE	Porajów-Hradec	1 181,3		1,4%	2,3%
SŁO	Chyżne	989,8		1,2%	2,1%
SŁO	Barwinek	964,0		1,2%	
CZE	Boboszów	893,2		1,1%	
CZE	Markłowice	758,1		0,9%	9,4%
CZE	Zawidów	741,5		0,9%	15,4%
SŁO	Łysa Polana	729,0		0,9%	3,6%
CZE	Glucholazy	576,0		0,7%	10,4%
CZE	Pietrowice	451,8		0,5%	5,0%
CZE	Tłumaczów	441,7		0,5%	
CZE	Międzylesie (K)	100,2		0,1%	
CZE	Zebrzydowice (K)	87,9		0,1%	

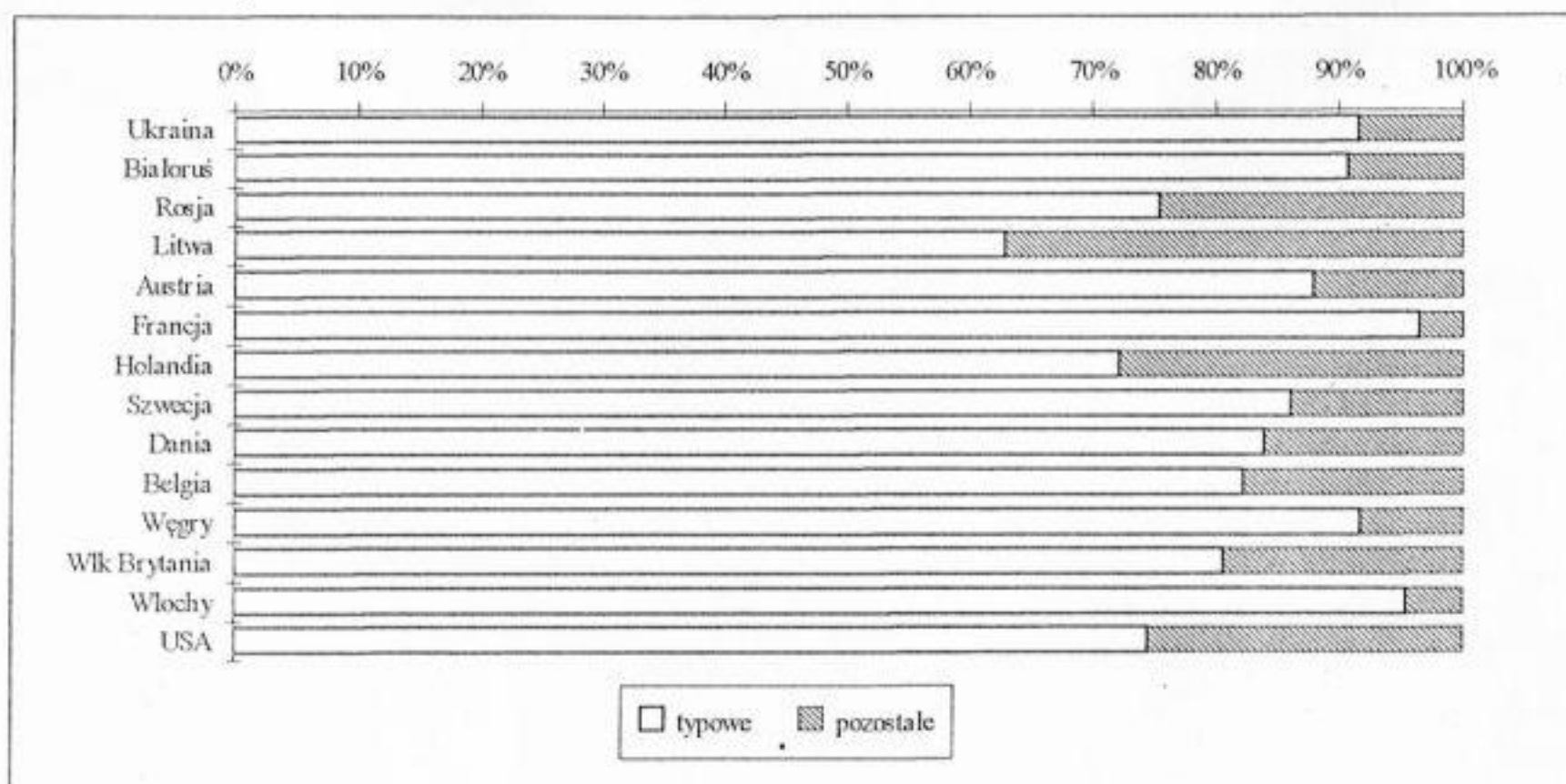
		rok 1994 =100	udział	udział ruchu pieszego
zachodnia	47 340,7	99	57,6%	28,0%
Ślubice	5 962,2		7,2%	48,7%
Świecko	4 567,5		5,6%	
Zgorzelec	4 059,6		4,9%	36,2%
Sieniawka	3 900,4		4,7%	37,4%
Gubin	3 677,5		4,5%	56,0%
Olszyna	3 331,1		4,1%	
Kostrzyń	3 149,2		3,8%	2,5%
Łęknica	2 968,3		3,6%	57,3%
Krajnik	2 864,8		3,5%	10,6%
Lubieszyn	2 829,8		3,4%	1,8%
Świn-Ahlbeck	2 505,4		3,0%	99,9%
Porajów-Zittau	2 220,4		2,7%	10,8%
Kolbaskowo	2 121,0		2,6%	
Osinów	1 679,0		2,0%	9,0%
Przewóz	1 008,4		1,2%	14,2%
Kunowice (K)	253,1		0,3%	
Zgorzelec (K)	53,9		0,1%	
Szczecin-Gumieńce (K)	51,1		0,1%	
morska	481,6	110	0,6%	
Świnoujście	266,6		0,3%	
Trzebież	118,7		0,1%	
Gdynia	55,2		0,1%	
Gdańsk	20,8		0,0%	
lotniska	705,2	110	0,9%	
Okęcie	606,5		0,7%	
pozostałe	98,8		0,1%	

źródło: "Ruch graniczny i wydatki cudzoziemców w Polsce w 1995 r."; GUS, Warszawa, 1996
(oszacowanie ruchu pieszego), tabele wynikowe GUS i obliczenia własne

Analizując ruch przyjazdowy z poszczególnych krajów wg przejść granicznych dostrzegamy, że Polska jest dla wielu przyjezdnych krajem tranzytowym. Jeśli uznamy, że dla takich krajów jak Białoruś, Ukraina, Rosja i Litwa granica wschodnia jest naturalną bramą wjazdową do naszego kraju, a np. dla Francuzów - zachodnia, południowa i lotniska, z kolei dla Skandynawów - zachodnia i morska, natomiast dla Brytyjczyków - lotniska i zachodnia, to poniższy rysunek jasno pokazuje istotny udział również tych nietypowych granic dla turystów z poszczególnych krajów.

Dla Rosji np. bardzo istotnym przejściem jest Świecko na zachodzie i Międzylesie na południu, a dla Szwedów i Duńczyków - Jakuszyce na południu i większe przejścia na zachodzie.

Rys. 4. Udział "typowych" i pozostałych granic w ruchu przyjazdowym wg krajów

Oto lista przejść granicznych uczęszczanych przez cudzoziemców w ruchu przyjazdowym do Polski:

Tab. 3. Najczęściej uczęszczane przejścia graniczne wg krajów

Granica/kraj	wschodnia	południowa	zachodnia
Rosja	Bezledy, Terespol (D i K)	Międzylesie (K)	Świecko
Litwa, Łotwa, Estonia	Ogrodniki	Kudowa	Świecko
Białoruś	Terespol (D i K) Kuźnica		Świecko
Ukraina	Medyka, Hrebenne Przemyśl (K)		Świecko
Niemcy	Bezledy	Porajów-Hradek Jakuszyce, Zawidów	wiele przejść
Austria		Cieszyn, Jakuszyce Boboszew	Świecko
Francja		Jakuszyce	Świecko, Słubice Zgorzelec
Holandia, Belgia		Jakuszyce	Świecko, Słubice Olszyna
USA (prócz Okęcia)		Zebrzydowice (K)	Świecko, Słubice, Zgorzelec
Szwecja (oprócz morskich)		Jakuszyce	Świecko Słubice
Dania (oprócz morskich)		Jakuszyce	Świecko, Olszyna Kolbaskowo
Wlk Brytania (oprócz Okęcia)			Świecko Słubice
Finlandia, Norwegia		Kudowa	Świecko

1.2. Problem oszacowania ilości turystów

Do turystów zagranicznych zalicza się - według zaleceń WTO - praktycznie wszystkich cudzoziemców, którzy spędzili conajmniej jeden nocleg w odwiedzanym kraju, a nie pozostawali w nim dłużej niż jeden rok.

Nie jesteśmy jednak pewni ile dokładnie turystów (t.j. tych, którzy nocowali w naszym kraju) odwiedza Polskę, **ponieważ nie ma żadnej dokładnej metody pomiaru tej wielkości**. Określenie rzeczywistej proporcji między gośćmi odwiedzającymi Polskę na jeden dzień i tymi pozostającymi dłużej nie jest możliwe. Musimy opierać się na oszacowaniach, których wyniki są dyskusyjne i budzą wątpliwości. Niektórym wydaje się niemożliwe, by Polska tak wysoko lokowała się w rankingu WTO pod względem liczby przyjazdów turystów, wyprzedzając uznane potęgi turystyczne.

Dr Leo Theuns⁶ generalnie niezadowolony z polskiej statystyki turystycznej utrzymuje, że Instytut Turystyki znacznie zawyża liczbę turystów.

Proponowane przez nas założenia mogą być oczywiście przedmiotem dalszej dyskusji. Należy podkreślić, że omawiane tu badania są przede wszystkim nastawione na określenie struktury ruchu przyjazdowego pod różnymi względami, a nie jest ich zasadniczym celem pomiar bezwzględnej liczby przyjazdów turystycznych. Jeśli podejmujemy się oszacowań, to dlatego, że nikt tego nie robi, a należy przecież określić w przybliżeniu wielkość populacji, których dotyczą nasze badania.

Jedna osoba może przekraczać granicę kilka razy dziennie. Te jednodniowe wizyty znacznie zawyżają ogólną liczbę podróży. Światowa Organizacja Turystyki (WTO) zaleca, by tego rodzaju odwiedziny, jeśli stanowią poważny segment, traktować oddzielnie w zestawieniach statystycznych. Tak też czynimy.

Instytut Turystyki przyjmuje dwa warianty oszacowań proporcji wizyt jednodniowych i przyjazdów turystycznych: *optymistyczny* (18,8 mln przyjazdów turystów w roku 1994 i 19,2 w 1995) i *umiarkowany* (14,7 mln i 16,0). Podstawą ich opracowania są: analiza wyników naszych sondaży, (punktem wyjścia były badania w 1992 r.), analiza ruchu na poszczególnych typach przejść granicznych oraz sprawozdania naszych ankietowanych. Ponieważ IT prowadzi badania dotyczące nie tylko turystów, ale także odwiedzających jednodniowych (wydatki w ruchu przygranicznym), możemy korzystać z obserwacji ankietowanych, które nie stanowiąc wprawdzie dokładnego pomiaru, pozwalają na orientację o sytuacji na poszczególnych przejściach granicznych.

⁶ Theuns, Leo, *Tourism Statistics in Poland*, Warsaw, 1994, oraz ostatnia ekspertyza dla grupy L&R (maszynopis)

W rezultacie przyjęto pewne założenia co do poszukiwanej proporcji - są one zróżnicowane zależnie od kraju pochodzenia przyjezdnych i sezonu. Oto jak się one przedstawiają w dwóch zaproponowanych scenariuszach: optymistycznym i ostrożnie umiarkowanym.

Tab. 4. Założone udziały przyjazdów turystycznych w ogólnej liczbie przyjazdów (w %)

scenariusz:	optymistyczny		umiarkowany	
rok	1994	1995	1994	1995
Niemcy	14,9	14,2	8,0	10,0
były ZSRR	84,8	71,5	80,0	64,4
Czechy&Słowacja	4,3	2,9	2,5	1,6
pozostałe	98,0	97,0	95,0	95,0
średnio ogółem:	23,6	23,4	20,0	19,5
liczba turystów (mln)	18,8	19,21	14,7	16,0

źródło: oszacowania IT

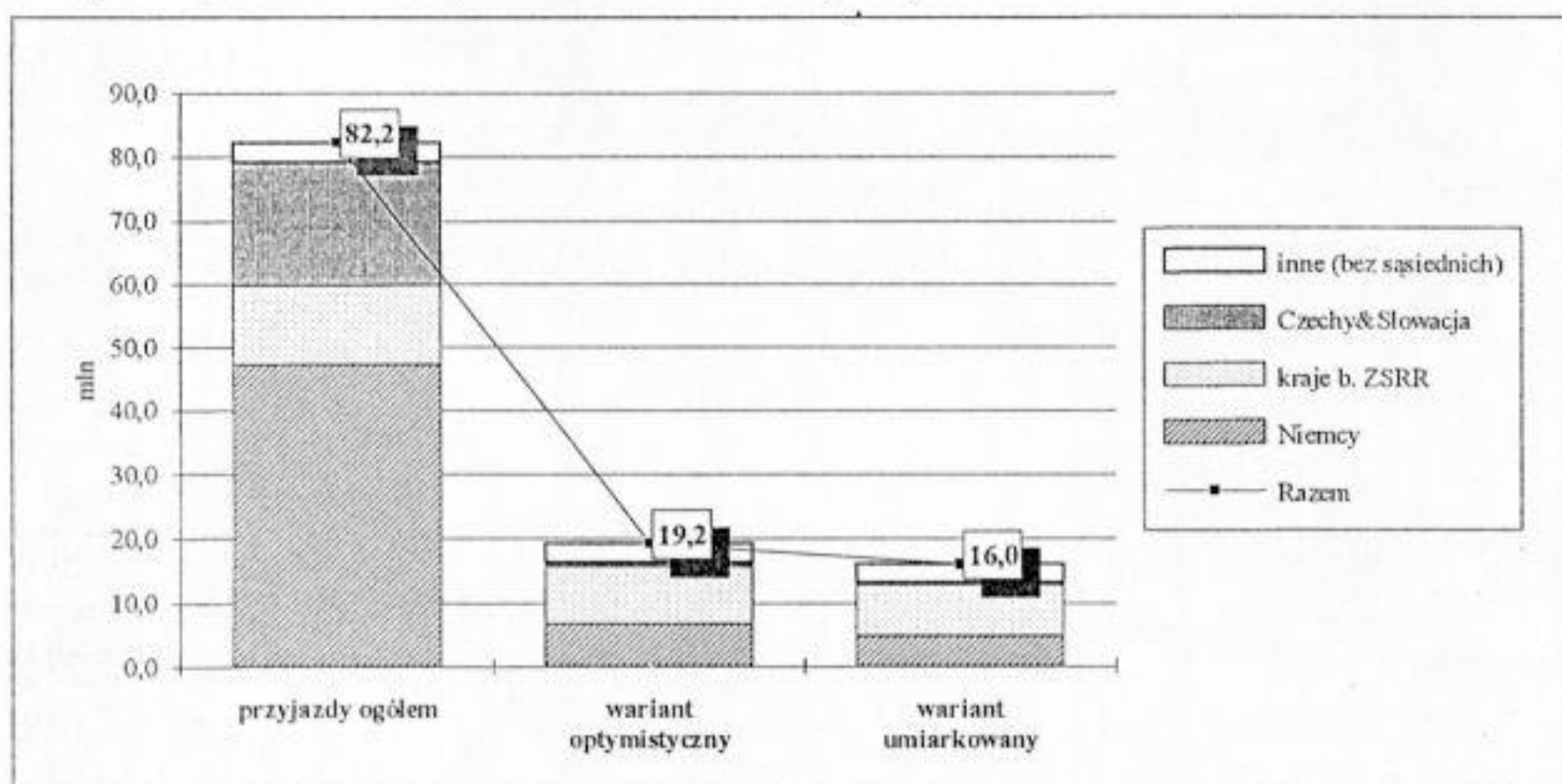
Tab. 5. Liczba turystów w 1995, porównanie wariantowych oszacowań

	ogółem przyjazdy	wspólcz.1	wspólcz.2	turystów (1 wariant)	turystów (2 wariant)
OGÓŁEM	82 243,6	23,4%	19,5%	19 214,5	16 038,4
Niemcy	47 172,2	14,2%	10,0%	6 685,5	4 717,2
kraje b. ZSRR	12 500,3	71,5%	64,4%	8 933,5	8 045,7
Ukraina	4 735,7	65,5%	60,0%	3 103,3	2 841,4
Białoruś	3 275,4	65,6%	60,0%	2 147,7	1 965,2
Rosja	2 313,0	82,8%	70,0%	1 914,5	1 619,1
Litwa	1 210,8	77,1%	70,0%	933,3	847,5
inne d. ZSRR	965,4	86,5%	80,0%	834,8	772,3
Czechy&Słowacja	19 453,3	2,9%	1,6%	571,5	313,6
Czechy	15 102,1	3,0%	1,5%	449,4	226,5
Słowacja	4 351,2	2,8%	2,0%	122,1	87,0
pozostałe (bez sąsiednich)	3 117,8	97,0%	95,0%	3 024,0	2 962,0

źródło: oszacowania IT

Na podstawie własnej analizy danych o ruchu na przejściach zamieszczonych w raporcie GUS o wydatkach⁷, obliczamy, że odpowiednie udziały przyjazdów na dłużej niż jeden dzień wynosiłyby: dla Niemiec - 11,7%, dla sąsiadów zza południowej granicy - 2,4%, a dla sąsiadów ze wschodu - ok. 50%. Jednak ten ostatni wskaźnik wydaje się zdecydowanie za niski, zwłaszcza w odniesieniu do Rosji (duża część przyjazdów z tego kraju nie była objęta cytowanymi badaniami - patrz tabela 1 w Aneksie).

Rys. 5. Dwa warianty oszacowania liczby turystów

źródło: GUS, oszacowania: IT

Oszacowanie liczby turystów przyjeżdżających do Polski, tj osób spędzających w naszym kraju co najmniej jeden nocleg jest niewątpliwie najtrudniejszym i najbardziej ryzykownym działem statystyki turystyki.

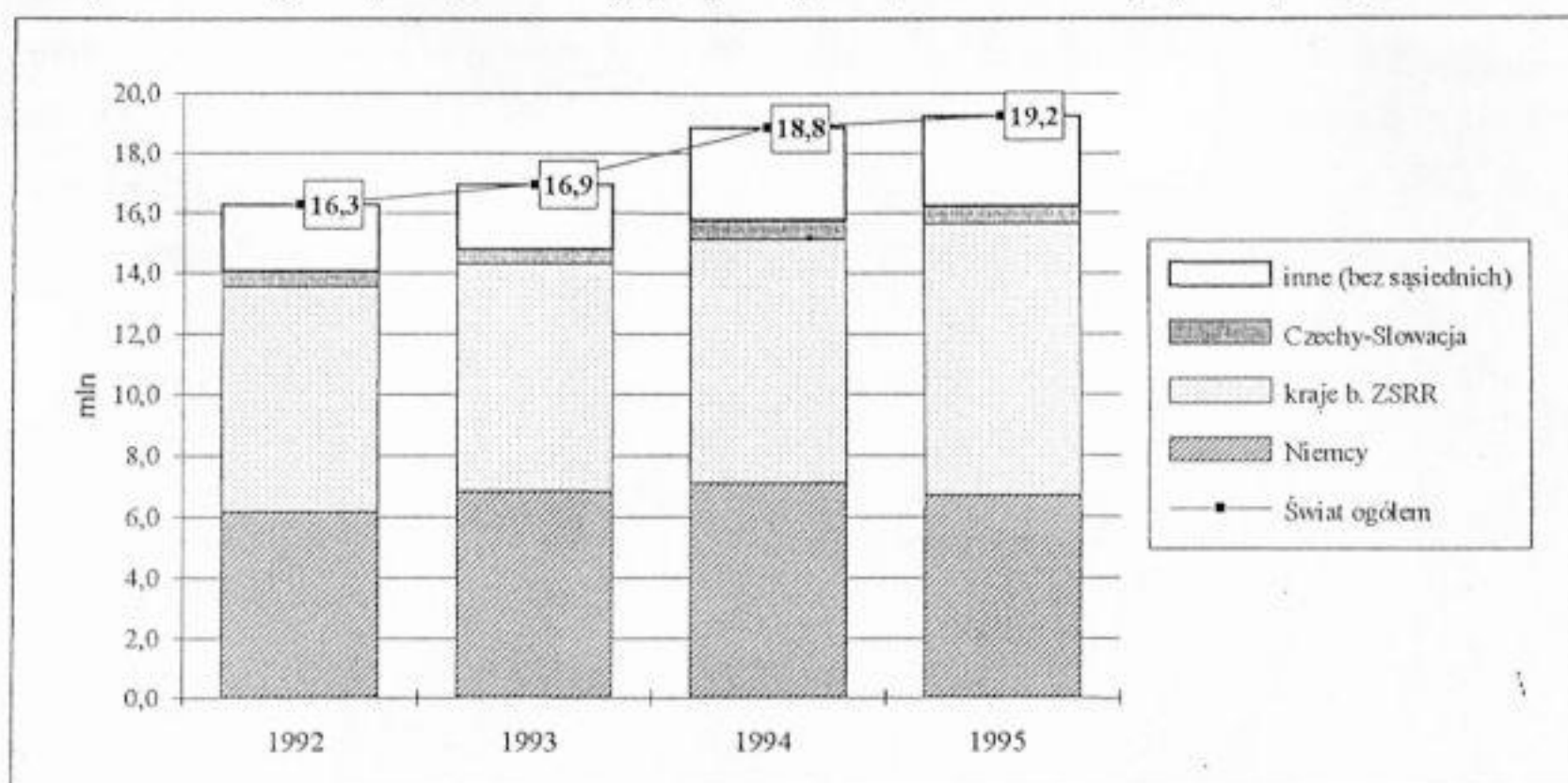
Można więc zapytać dlaczego konsekwentnie podajemy (m. in. do WTO) liczby stanowiące rezultat przyjęcia tzw. wariantu optymistycznego?

Po pierwsze właśnie dla konsekwencji, bowiem nie można z roku na rok zmieniać założeń, łamiąc przebieg serii czasowej (a jeśli chodzi o trend, ryzyko błędu jest mniejsze!). Po drugie - nie ma jeszcze jednoznacznych i pewnych danych, które pozwoliłyby opowiedzieć się za którymkolwiek scenariuszem.

Wariant umiarkowany przynosi wielkości niższe o 15 - 35%, zależnie od rozpatrywanych grup krajów. Tak czy owak nie zmienia to zasadniczo, naszej dość wysokiej pozycji w rankingu WTO. Oczywiście można się zgodzić, że Polska raczej nie powinna wyprzedzać Austrii, ale to może Austria zaniża liczbę turystów, opierając się głównie na statystyce z obiektów noclegowych?

⁷ Ruch graniczny i wydatki cudzoziemców w Polsce w 1995 r; Warszawa, 1996, GUS

Rys. 6. Przyjazdy turystów wg grup krajów (scenariusz optymistyczny)

źródło: GUS, oszacowania: IT

Tab.6. Oszacowanie przyjazdów turystów zagranicznych do Polski (tys.)

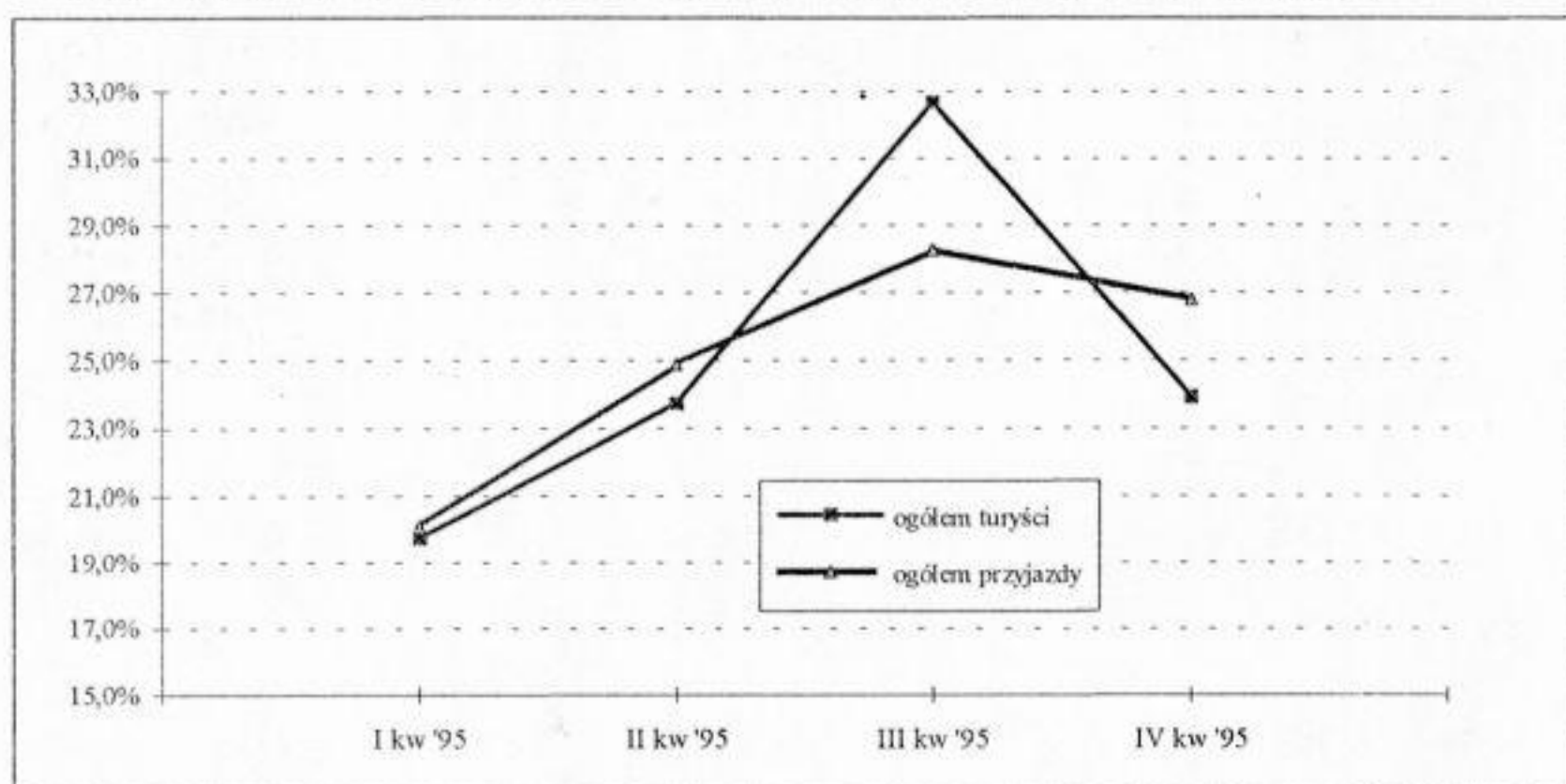
Rok	1992	1993	1994	1995	rok 1994 = 100	średnie tempo wzrostu
Świat ogółem	16 265	16 930	18 825	19 215	102,1	5,7%
Niemcy	6 140	6 810	7 070	6 690	94,6	2,9%
kraje b. ZSRR	7 400	7 470	8 045	8 930	111,0	6,5%
- Rosja	.	1 515	2 285	1 915	83,8	12,4%
- Białoruś	.	1 450	1 720	2 150	125,0	21,8%
- Ukraina	.	2 125	2 525	3 100	122,8	20,8%
- Litwa	.	1 140	915	930	101,6	-9,7%
- Łotwa	.	.	310	370	119,4	
- Estonia	.	.	210	285	135,7	
Czechy-Słowacja	490	480	615	570	92,7	5,2%
- Czechy	.	335	485	450	92,8	15,9%
- Słowacja	.	145	130	120	92,3	-9,0%
Kraje sąsiednie						
ogółem	14 030	14 760	15 730	16 190	102,9	4,9%
inne (poza sąsiednimi)	2 235	2 170	3 095	3 025	97,7	10,6%

źródło: oszacowania IT⁸

⁸ dla krajów inne niż sąsiadujące można przyjąć wskaźnik udziału turystów bliski 100%, stąd liczba turystów jest bardzo zbliżona do liczb podanych w tabeli 1

Ogólna liczba turystów odwiedzających Polskę w roku 1995 wyniosła (w wariantcie *optymistycznym*) około 19,2 mln, co oznacza niewielki wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym i średnią stopę wzrostu od 1992 na poziomie 5,7%. Z tego 16,2 mln przyjazdów przypada na kraje sąsiednie (średnioroczny wzrost 1992 - 1995 w tej grupie = 4,9%). Poziom przyjazdów turystów z Niemiec utrzymuje się na nieco niższym poziomie niż w roku 1994, natomiast wyraźnie spadają przyjazdy z Rosji, jako jedyne kraju byłego ZSRR. W roku 1996 nie spodziewamy się znacznego wzrostu przyjazdów turystów z krajów sąsiednich.

Rys. 7. Struktura sezonowa przyjazdów: ogółem cudzoziemcy i turyści

źródło: GUS i oszacowania IT

Przyjazdy turystów analizowane wg kwartałów są zróżnicowane: prawie jedna trzecia przypada na miesiące letnie. Krzywa przyjazdów ogółem jest wyraźnie bardziej płaska.

Oba nasze warianty wychodzą z założenia, że dane dotyczące wykorzystania bazy noclegowej nie są kompletne i nie obejmują wielu małych, nierejestrowanych prywatnych obiektów noclegowych, a co więcej dane dotyczące większych obiektów nie są pełne. Publikowane przez GUS informacje o cudzoziemcach korzystających z noclegów w rejestrowanej bazie noclegowej często są cytowane na dowód, że nasze liczby są przeszacowane. Wydaje się jednak, że wysiłki GUS, by skompletować wyczerpującą listę wszystkich rodzajów obiektów noclegowych nie są jeszcze uwieńczone pełnym sukcesem.

Prócz nieznannej liczby nierejestrowanych małych hoteli/pensjonatów itp, mamy do czynienia jeszcze z licznymi kwaterami w prywatnych domach, gdzie udziela się noclegów bez żadnego śladu w jakichkolwiek rejestrach. Dotyczy to zwłaszcza rozbudowanego w niektórych częściach kraju i praktycznie w każdym mieście - swoistego "podziemia noclegowego" obsługującego wycieczki handlowe z Ukrainy, Rosji, Białorusi i innych krajów byłego ZSRR.

Rzetelność w wypełnianiu druków KT-1 nie jest też idealna, nawet w wypadku obiektu, który figuruje w wykazie. Tak jak to bywa w wypadku szarej strefy w gospodarce - trzeba pewne wielkości doszacować.

Porównanie liczby turystów, o których na podstawie naszych badań sondażowych wiemy, że nocowali w obiektach hotelowych lub bazie typu hotelowego, z liczbą wynikającą z KT1 prowadzi do istotnych rozbieżności. Z analizy porównawczej wyników badań IT i danych GUS o korzystających z obiektów noclegowych (patrz tabela 2 w Aneksie) wynika znaczne niedoszacowanie nie tylko turystów z krajów sąsiednich, ale także z krajów pozostałych, co do liczby których nie ma poważnych wątpliwości.

Podtrzymuję więc pogląd, że statystyka turystyki w obiektach noclegowych ma tendencję do zaniżania rozmiarów turystyki⁹. Wypada powtórzyć konstatację z poprzedniego raportu, że jedynie dobrze zaprojektowane badania zachowań konsumpcyjnych i rekreacyjnych mieszkańców obszarów przygranicznych z krajów sąsiednich, mogłyby przyczynić się do rozwiązania zagadki rzeczywistych proporcji ruchu jednodniowego i turystycznego.

1.3. Noclegi udzielone cudzoziemcom w rejestrowanych przez GUS obiektach noclegowych.

Bez względu na powyższe uwagi, dane o cudzoziemcach nocujących w obiektach noclegowych przynoszą wiele ważnych informacji, zwłaszcza w odniesieniu do struktury, rozmieszczenia terytorialnego ruchu turystycznego i kierunków zmian.

W okresie od października 1993 do września 1994 w rejestrowanych obiektach noclegowych zanotowano ogółem 3,6 mln gości zagranicznych. Wstępne dane za kolejny okres sprawozdawczy wskazują na wzrost tej liczby do 3,8 mln.

Najbardziej uczęszczane były województwa: warszawskie (spadek w porównaniu do poprzedniego okresu), krakowskie, szczecińskie, gdańskie, poznańskie, wrocławskie, białostockie i olsztyńskie. Najrzadziej goście zagraniczni nocowali w radomskim, włocławskim, plockim, tarnobrzeskim, leszczyńskim, sieradzkim (mniej niż 10 tys. korzystających z noclegów).

Z hoteli korzystało 2,57 mln cudzoziemców (niewielki wzrost), z czego najwięcej w woj. warszawskim (594 tys.), krakowskim (358 tys.), szczecińskim, gdańskim, poznańskim i wrocławskim (po ok. 150 - 160 tys.).

⁹ Antony Edwards: *The Reliability of Tourism Statistics*, EIU Travel&Tourism Analyst, No 1, 1991, London

Tab 7. Cudzoziemcy w obiektach noclegowych ogółem w okresie X 1993 - IX 1994 i X 1994 - IX 1995, wg głównych województw.

Województwo	93/94	94/95
Ogółem P O L S K A	3 590,411	3 823,844
w tym:		
Warszawskie	843,802	756,033
Krakowskie	432,634	497,480
Szczecińskie	190,035	210,971
Poznańskie	182,315	181,611
Gdańskie	168,577	187,087
Wrocławskie	161,374	181,336
Białostockie	120,136	150,382
Olsztyńskie	100,160	115,826

źródło: GUS wg sprawozdań KT1

Zdecydowanie dominują obiekty hotelowe, lub typu hotelowego, gdzie poziom sprawozdawczości można uznać za najlepszy.

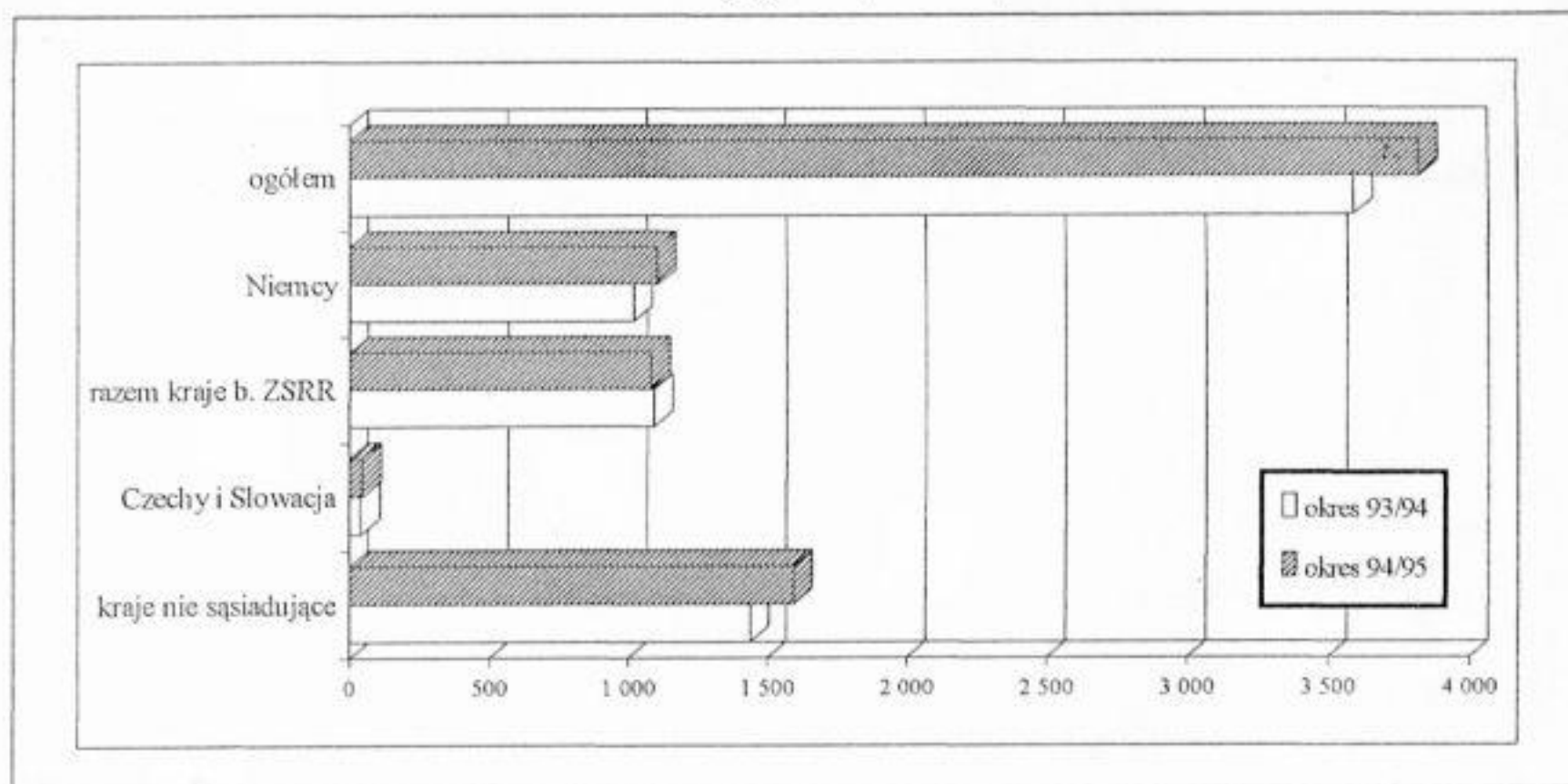
Tab. 8. Cudzoziemcy korzystających z obiektów noclegowych w okresie X 1994 - IX 1995 (wg rodzaju obiektów)

w hotelach, motelach i pensjonatach	2697 tys.
- w tym w pensjonatach	42 tys.
w obiektach typu hotelowego ¹⁰	786 tys.
na campingach, biwakach i w domkach tur.	148 tys.
w kwaterach prywatnych	193 tys.
Ogółem w rejestrowanej bazie nocl.	3824 tys.

źródło: Statystyka cudzoziemców w rejestrowanej bazie noclegowej w okresie X 94 - IX 95 wg GUS.

¹⁰ do których zaliczam: domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe, ośrodki wczasowe itp

Rys. 8. Cudzoziemcy w obiektach noclegowych ogółem w okresie X 1993 - IX 1994 i X 1994 - IX 1995, wg głównych krajów

źródło: GUS wg sprawozdań KT1

ROZDZIAŁ II. CHARAKTERYSTYKA PRZYJAZDÓW NA PODSTAWIE BADAŃ INSTYTUTU TURYSTYKI

Charakterystykę przyjazdów do Polski przedstawiamy dla ogółu turystów w roku 1995. Następnie podajemy informacje o zróżnicowaniu ze względu na kraj pochodzenia i inne istotne cechy turystów. Wykresy ilustrują porównanie wyników z rokiem 1994.

Szczegóły Czytelnik znajdzie w załączonych tabelach, gdzie zamieszczono zestawienia wyników badań w następujących przekrojach:

1. globalnie za cały rok i w podziale na główne grupy krajówstr. 50
2. Niemcy wg miejsca pochodzeniastr. 53
3. republiki byłego ZSRRstr. 56
4. charakterystyka pozostałych ważniejszych krajówstr. 59
5. wg kwartałówstr. 62
6. wg podstawowych celów pobytustr. 65
7. wg długości pobytustr. 68
8. wg formy organizacyjnej podróżystr. 71

1. Uwagi metodologiczne i omówienie próby

Podstawą prezentowanych wyników są badania ankietowe realizowane w ciągu roku na wybranych przejściach granicznych. Ankieterzy rozdawali ankiety cudzoziemcom opuszczającym nasz kraj. Dysponowali ośmioma wersjami językowymi. W roku 1995 badania prowadzono na odrębnie wylosowanych przejściach pięć razy w roku: w marcu, maju, lipcu, na przełomie września/października i w grudniu. Każda tura badań trwała 5 - 6 dni.

Losowanie próby:

Podstawowa trudność polega na tym, że nie jest znana struktura badanej populacji (ponieważ liczby cudzoziemców przekraczających granicę nie informują o liczbie turystów, będących przedmiotem badania). Możemy zdać się jedynie na przybliżone (i ryzykowne) oszacowania.

Druga trudność: dość mała liczba ankiet (limitowana kosztami), sprawia, że niektóre interesujące kraje są reprezentowane przez zbyt małą liczbę zrealizowanych ankiet.

1 etap: na podstawie danych GUS z poprzedniego roku o liczbie cudzoziemców przekraczających granicę w drodze z Polski wybór naistotniejszych przejść granicznych (uwzględniając również przejścia kolejowe, oraz reprezentujące lotniska i porty morskie - Okęcie i Świnoujście). Jako podstawę do dalszych operacji wybrano:

13 przejść na granicy płn-wschodniej (w tym 3 kolejowe)

18 na południowej (w tym 2 kolejowe)

17 na zachodniej (w tym 3 kolejowe)

oraz Świnoujście i Okęcie.

2 etap: przyjęcie założeń co do udziału turystów (cudzoziemcy nocujący w Polsce) w całkowitym ruchu przyjazdowym na poszczególnych typach granic. Założenia te wynikają: z poprzednich badań i obserwacji IT oraz oszacowania przez GUS liczby cudzoziemców przekraczających granicę pieszo (raport GUS dotyczący wydatków na zakupy). Rezultatem tych założeń jest seria wskaźników korygujących strukturę ruchu na kierunkach wschodnim, południowym i zachodnim.

3 etap: odrębnie dla każdej tury badań: celowy wybór przejść o dużym i różnorodnym ruchu (Cieszyn, Świecko) lub niedużym, ale charakterystycznym ruchu (Świnoujście i Okęcie). Następnie - dołosowanie pozostałych reprezentantów poszczególnych granic, tak, aby suma wszystkich przejść objętych badaniami w danej turze wyniosła 12 lub 13. Łącznie w ciągu roku badania prowadzono na 28 przejściach.

4. etap: Wyznaczenie liczby ankiet do realizacji na przejściach wybranych dla danej tury. Przeprowadzono to na podstawie:

a) skorygowanej struktury (etap 2) ruchu na poszczególnych granicach -> kwoty dla typów granic, a następnie

b) udziału reprezentantów typów granic w ruchu na danej granicy -> kwoty dla poszczególnych przejść;

Kwoty dla Świnoujścia i Okęcia ustalono arbitralnie na odpowiednio 60, 120, co w praktyce oznacza niewielką nadreprezentację. Miało to na celu uzyskanie danych o turystach przybywających z krajów o niewielkim udziale w całym ruchu turystycznym, a stosunkowo często korzystających tych przejść (Ameryka, Europa zachodnia, Skandynawia). Nie narzucono limitów ankiet wg kraju pochodzenia, jedynie na tych przejściach, gdzie na podstawie tabel wynikowych GUS wiemy, że są uczęszczane również przez cudzoziemców z krajów nie sąsiadujących z Polską, określono górny limit ankiet do przeprowadzenia, odpowiednio z Czechami, Słowakami i Niemcami (na południu - ok 35%, na zachodzie - ok. 65%).

Tab. 9. Przejścia graniczne, na których realizowano badania

	I tura	II tura	III tura	IV tura	V tura
<u>Wschód</u>					
Terespol (drog)	x	x			x
Terespol (kol)		x		x	
Ogrodniki	x	x	x		x
Dorohusk	x			x	
Medyka /Przemyśl (kol)	x				x
Medyka (drog)			x		x
Hrebenne		x			
Kuźnica			x		
Bezledy		x		x	
Kukuryki				x	
<u>Południe</u>					
Łysa polana	x		x		
Cieszyn	x	x	x	x	x
Kudowa	x		x		x
Chyżne				x	
Barwinek		x			x
Jakuszyce		x			
Zebrzydowice (kol)				x	
<u>Zachód</u>					
Świecko	x	x	x	x	x
Kolbaskowo	x				x
Kunowice (kol)	x	x	x		
Zgorzelec (drog)				x	
Zgorzelec (kol)				x	
Olszyna		x			x
Gubin					x
Krajnik				x	
Kostrzyń			x		
<u>Lotnicze i promowe</u>					
Świnoujście-port	x	x	x	x	x
Okęcie	x	x	x	x	x

Każda z pięciu prób była niezależna. Po weryfikacji (odrzućeniu niekompletnych ankiet itp.) uzyskano odpowiedzi od 8286 osób. W efekcie uzyskano następujące liczebności wg kraju pochodzenia:

Tab. 10. Liczebność próby w 1995 roku wg tur badań i krajów

	marzec	maj	lipiec	wrzes/paź.	grudzień	Razem
Razem	1437	1696	1984	1634	1535	8286
Niemcy	812	823	839	746	700	3920
w tym:						
Niemcy wsch	491	532	420	463	352	2258
Niemcy zach	180	158	178	98	259	873
Niemcy (bez okr.)	109	88	196	164	50	607
Berlin	32	45	45	21	39	182
były ZSRR						
w tym:	310	389	417	330	303	1749
Białoruś	86	226	140	124	41	617
Ukraina	95	42	156	88	126	507
Rosja	82	43	24	108	73	330
Litwa	42	63	66		60	231
inne b. ZSRR	5	15	31	10	3	64
w tym:						
Łotwa	0	7	23	1	0	31
Estonia	5	8	7	0	0	20
Czechy	104	122	207	133	141	707
Słowacja	16	58	30	30	17	151
Francja	10	135	265	34	101	545
Wlk Brytania	35	57	87	61	104	344
Skandynawia	58	56	38	110	33	295
w tym:						
Szwecja	31	33	27	37	12	140
Dania	17	23	11	67	11	129
Norwegia	10	0	0	3	10	23
Finlandia	0	0	0	3	0	3
Beneluks	46	27	29	59	56	217
w tym:						
Belgia	4	11	25	35	34	109
Holandia	42	16	4	19	22	103
Luksemburg	0	0	0	5	0	5
USA	4	5	27	19	25	80
Kanada	3	0	5	12	19	39
Szwajcaria	6	0	2	14	17	39
Austria	20	5	1	10	0	36
Włochy	0	7	15	10	3	35
Węgry	1	3	4	6	6	20
b. Jugosławia	0	0	0	18	0	18
Grecja	0	0	4	7	5	16

Tab. 11. Struktura próby w 1995 roku wg kwartałów i grup krajów

	marzec	maj	lipiec	wrzesień	grudzień	Razem
Niemcy	56,5%	48,5%	42,3%	45,7%	45,6%	47,3%
b. ZSRR	21,6%	22,9%	21,0%	20,2%	19,7%	21,1%
Czechy i Słowacja	8,4%	10,6%	11,9%	10,0%	10,3%	10,4%
Europa zach.						
i Ameryka Płn	13,1%	17,4%	24,0%	21,4%	24,2%	20,3%
pozostałe	0,5%	0,5%	0,7%	2,8%	0,2%	1,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Ponieważ dane wyjściowe służące do określenia udziału poszczególnych warstw w całej próbie pochodziły z roku 1994, po uzyskaniu informacji o rzeczywistym ruchu w poszczególnych kwartałach roku 1995, oraz - co najważniejsze - po oszacowaniu wielkości **ruchu turystycznego** z poszczególnych krajów wg kwartałów, wprowadzono wagi korygujące strukturę próby.

W rezultacie struktura zbioru danych otrzymana po przeprowadzeniu obliczeń korygujących jest zbliżona do struktury populacji przyjeżdżających turystów.

W niniejszym raporcie wszystkie dane charakteryzujące ruch turystyczny prezentowane są po uwzględnieniu wag korygujących strukturę.

Reprezentatywność próby (i wiarygodność wyników) jest najlepsza w odniesieniu do danych globalnych za cały rok, nieco gorsza w odniesieniu do poszczególnych kwartałów, oraz turystów z trzech dominujących kierunków (kraje sąsiednie), najgorsza zaś w odniesieniu do krajów z których ruch przyjazdowy jest mniej intensywny.

2. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski.

Kolejna seria ankietowych badań Instytutu Turystyki potwierdziła podstawowe tendencje zaobserwowane w poprzednich latach.

1. Główny cel pobytu w Polsce

Do najważniejszych celów podróży do Polski należą: zakupy oraz wypoczynek, wakacje, zwiedzanie - określone łącznie jako "typowa turystyka". Pierwsze oszacowania wyników wskazywały, że w roku 1995 po raz pierwszy turystyczne motywy przyjazdu wysunęły się na czoło. Okazało się jednak że jeszcze nie w tym roku. Przyjazdy w interesach i służbowe pozostają na podobnym poziomie. Wzrósł odsetek osób podających jako cel podróży odwiedzić krewnych lub znajomych.

Tab. 12. Cele pobytu w Polsce

	rok 1994	rok 1995
zakupy	35,4	33,1
typowa turystyka	29,8	29,4
interesy, służbowe	18,9	19,9
odw. krewnych, znajomych	12,6	19,5
tranzyt	7,1	5,8
dorywcza praca	5,1	5,9
motywy religijne	2,9	3,0
odw. miejsca pochodzenia	2,6	3,2
inne	6,1	9,4

źródło: badania IT (Uwaga : badani mogli wskazywać po kilka celów wymienionych w ankiecie - stąd suma odsetek przekracza 100%.)

✓ Zróznicowanie wg krajów:

Wyróżniamy następujące grupy krajów:

1. o znacznej dominacji zakupów - są to przyjezdni z krajów byłego ZSRR. Nie należy jednak pomijać znaczenia podróży z tego kierunku zorientowanych bardziej turystycznie (lub takich, w których motywy turystyczne występują obok handlowych).

Odsetek podających jako cel podróży "dorywczą pracę" również jest największy wśród turystów z byłego ZSRR.

2. o znacznej dominacji motywów turystycznych - Czechy i Słowacja;

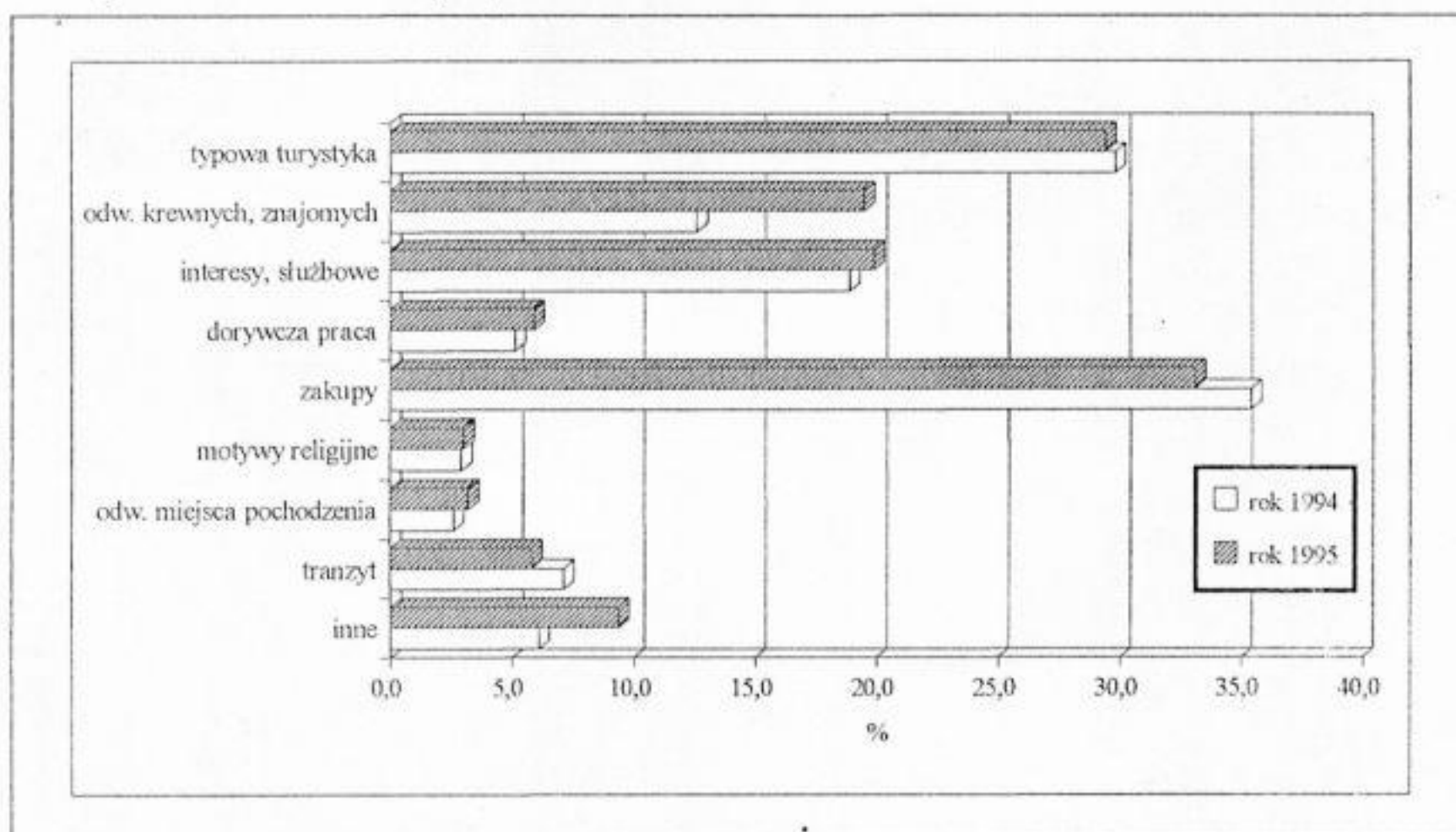
3. o relatywnie wysokiej częstości motywów turystycznych i biznesowych - Europa zachodnia i Ameryka.

Wśród celów pobytu turystów z krajów zachodniej Europy, USA i Kanady dominują wypoczynek, zwiedzanie, spędzanie urlopu (łącznie określone jako "typowa turystyka" oraz podróże służbowe i w interesach. Wzrost celów typowo turystycznych obserwujemy w przypadku Holandii, Belgii, Francji, Włoch i Ameryki Płn. Wyjazdy służbowe wykazują w tej grupie tendencję zniżkową

✓ Zróżnicowanie ze względu na długość pobytu:

W grupie tych, którzy zatrzymali się w Polsce na dłużej niż 4 noclegi maleje udział przyjazdów na zakupy, a rośnie odsetek motywów turystyczno-wypoczynkowych i rodzinnych. Na krótkie pobyty (1-2 noclegi) przyjeżdża się na zakupy i w sprawach służbowych.

Rys. 9. Główne cele pobytu w latach 1994 i 1995

źródło: badania IT

✓ Zmiany w porównaniu z rokiem 1994:

Zakupy i typowa turystyka (odpoczynek, wakacje, zwiedzanie kraju) nadal stanowią podstawowe rodzaje motywów przyjazdów do Polski. W pierwszych trzech kwartałach obserwowaliśmy pewien spadek przyjazdów służbowych i w interesach, jednak w skali całego roku tendencja ta się odwróciła.

Motywy rodzinne, po spadku w roku 1994, osiągnęły poziom z roku 1993.

2. Długość pobytu.

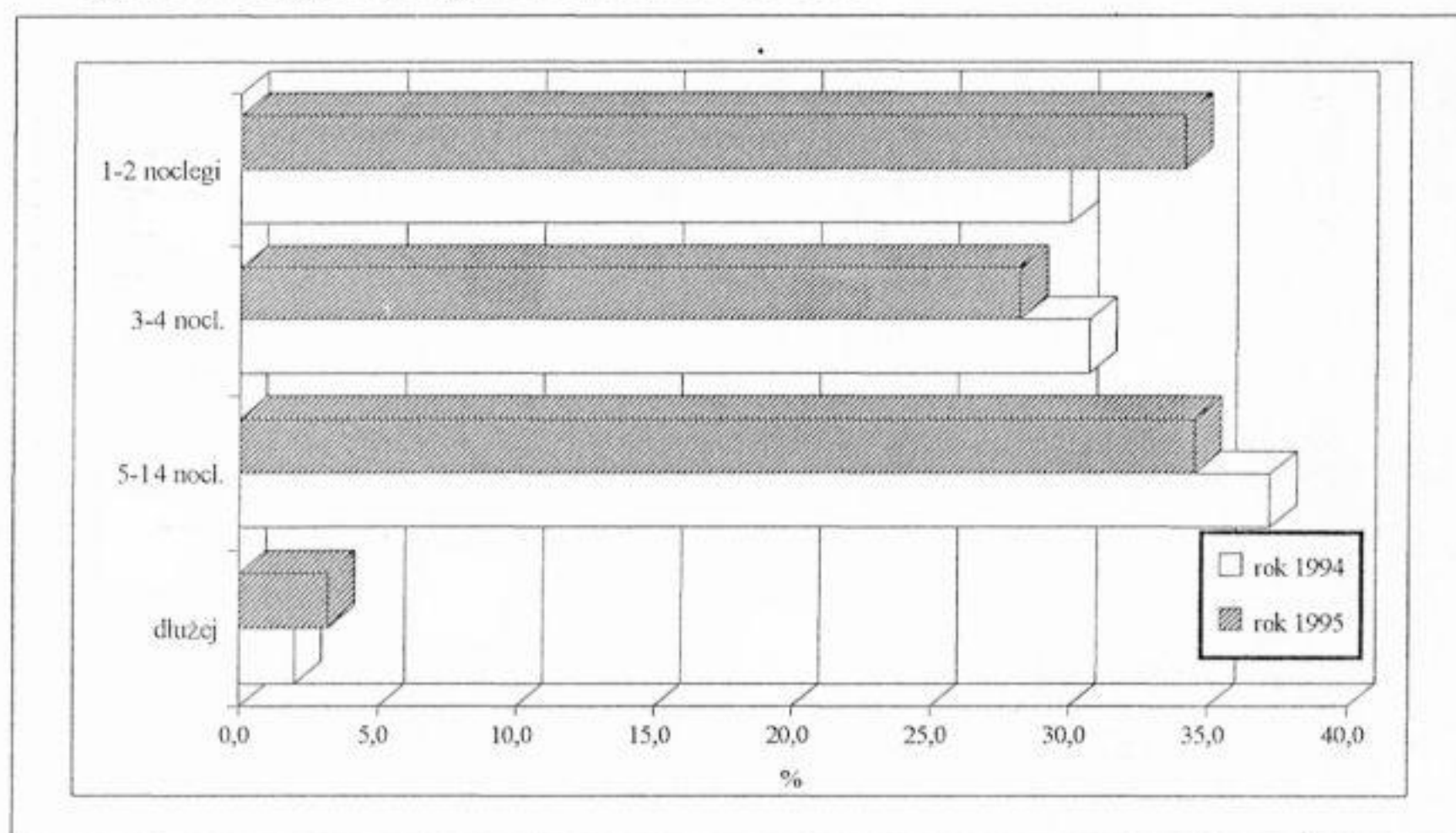
Średnia długość pobytu turystów zagranicznych w Polsce jest ustabilizowana. W latach 1992 - 1995 oscyluje wokół 4,7 - 4,8 noclegów. W roku 1995 jedna trzecia turystów spędziła w Polsce 1 - 2 noce, a 38% - 5 lub więcej.

W celu uzyskania zgodności ze standardami międzynarodowymi, podajemy dane o długości pobytu wg kategorii zalecanych przez WTO, obok stosowanych zwykle w Polsce.

Tab. 13. Długość pobytu w Polsce

wg klasyfikacji WTO		wg klasyfikacji stosowanej dotychczas	
1 do 3 nocl.	48,6	34,1	1-2 noclegi
4 do 7	37,9	28,2	3-4 nocl.
8 - 28	12,7	34,5	5-14
ponad 28 nocl	0,3	3,2	ponad 14

Rys. 10. Długość pobytu w latach 1994 i 1995

źródło: badania IT

Średni czas pobytu w ciągu całego roku wyniósł 4,7 nocy; w lecie był nieco dłuższy - wtedy turyści spędzali w Polsce średnio 5,3 noce. Około 45% - nocowało przez 4 lub więcej razy.

✓ Zróżnicowanie wg celu pobytu:

Najkrócej pozostawali w Polsce ci, którzy przyjechali na zakupy, a najdłużej ci, którzy przyjechali w celach typowo turystycznych.

√ Zróżnicowanie wg krajów:

Tab. 14. Średni czas pobytu w Polsce wg krajów (ilość noclegów):

Kraj	rok 1994	rok 1995
Ogółem	4,8	4,7
Niemcy	4,8	4,5
Czechy	6,0	5,2
Słowacja	4,1	4,5
Rosja	4,2	5,5
Ukraina	3,7	3,4
Białoruś	4,3	4,3
Litwa	3,5	4,2
Beneluks	4,5	5,3
Skandynawia	5,7	5,1
Wlk Brytania	5,9	6,2
Francja	5,7	6,1
Austria	8,3	6,3
Ameryka	15,0	17,1

źródło: badania IT

√ Zmiany w porównaniu z rokiem 1994:

Przy zbliżonej do roku poprzedniego średniej długości pobytu zwraca uwagę wzrost odsetka tych turystów, którzy spędzili w Polsce 1 - 2 noclegi. W wypadku Niemców średnia spadła, ale wzrósł udział dłuższych pobytów.

3. Forma organizacyjna przyjazdu do Polski.

Połowa turystów przyjeżdża indywidualnie, bez żadnych pośredników. Z wycieczek organizowanych przez biura podróży korzysta 12%; z innych usług biur podróży - kolejne 14,5%.

√ Zróżnicowanie ze względu na długość pobytu:

Przyjazdy indywidualne dominują w grupie gości przyjeżdżających na krótko (61%); pobyt długi dużo częściej organizowany jest przez biuro podróży (32% stanowią grupy wycieczkowe lub przyjazdy indywidualne organizowane przy udziale biur podróży).

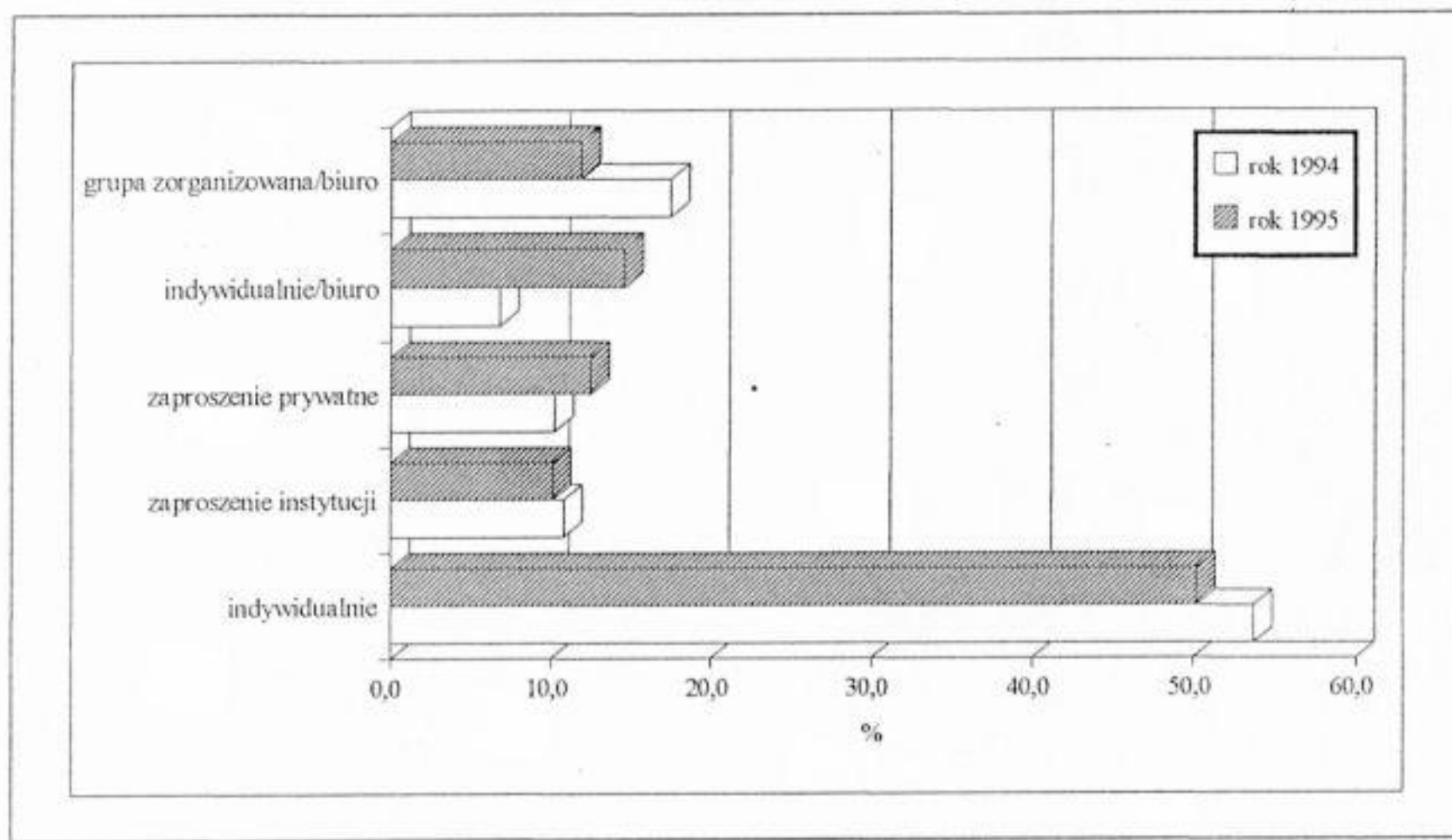
√ Zróżnicowanie sezonowe:

Dominacja przyjazdów niezależnych (samodzielnie organizowanych) była największa w trzecim kwartale (60%).

√ Zróżnicowanie wg krajów:

Czesi i Słowacy oraz Niemcy przyjeżdżali w ogromnej większości indywidualnie; najwięcej grup wycieczkowych było z Rosji (spośród mieszkańców byłego ZSRR), oraz turystów z takich krajów zachodnio- i północnoeuropejskich jak Holandia, Szwecja, Wlk Brytania.

Rys. 11. Organizacja pobytu w latach 1994 i 1995

źródło: badania IT

√ Zróżnicowanie wg celu pobytu:

Z usług biur podróży (grupa lub indywidualnie - z częściowym udziałem biura lub przewoźnika) korzystają dwie zasadniczo odmienne grupy przyjezdnych: ci, którzy przyjechali na zakupy (w roku 1995 z tendencją do korzystania z częściowych usług raczej niż przyjazdów w pełni zorganizowanych grupach) oraz ci, którzy przyjechali w celach czysto turystycznych.

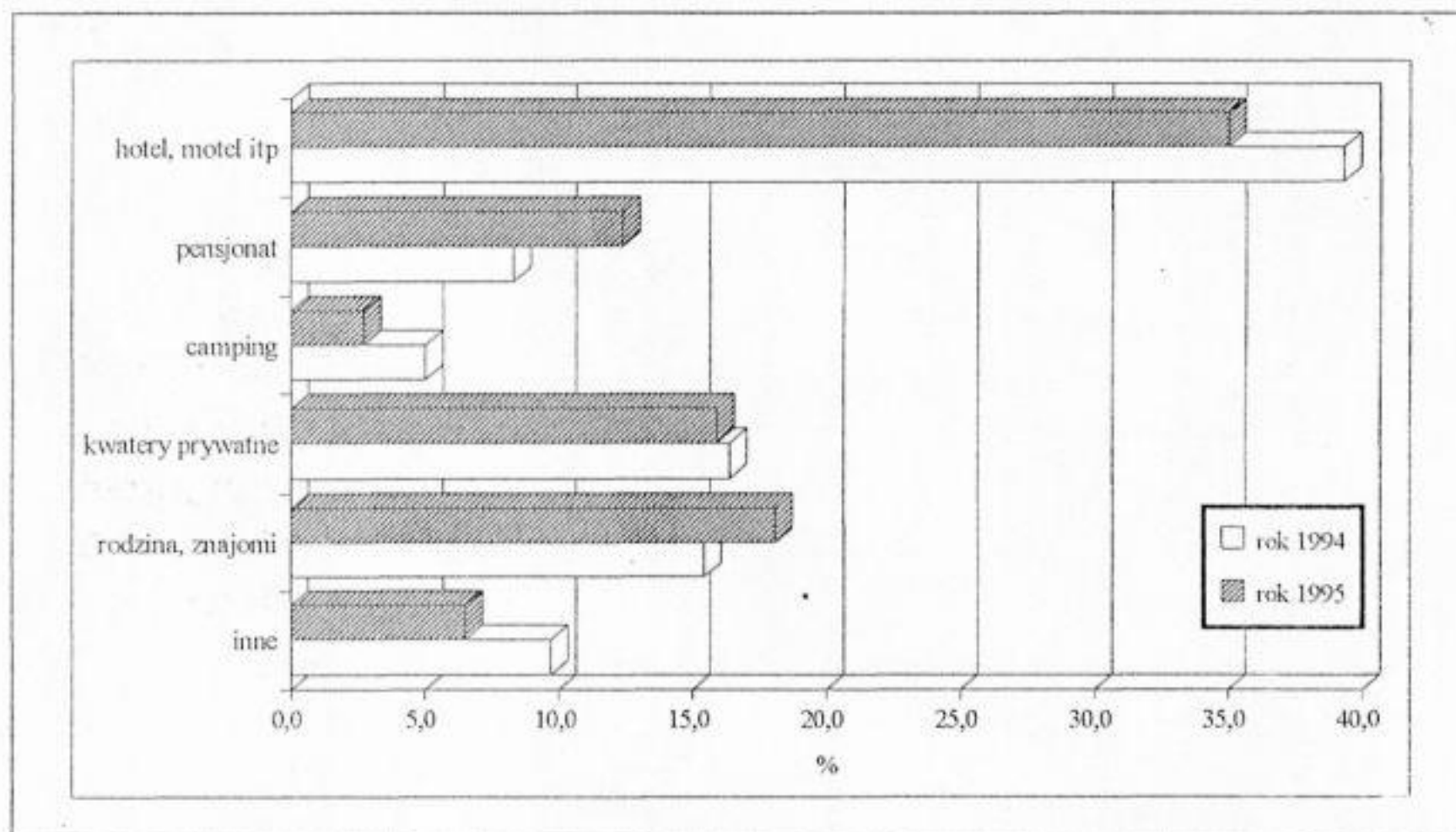
√ Zmiany w porównaniu z rokiem 1994:

Rośnie udział przyjazdów indywidualnych z pomocą biura podróży, a maleje udział przyjazdów w grupach w pełni zorganizowanych. Tendencję tę widać wśród sąsiadów ze wschodu, Niemców i wielu krajów zachodnich. Wzrósł odsetek Szwedów, Holendrów i Brytyjczyków przyjeżdżających w grupach.

4. Baza noclegowa

Ponad jedna trzecia korzystających z noclegów zatrzymała się w obiektach typu hotelowego (nieco mniej niż w 1994 r.). Wzrasta udział korzystających z usług pensjonatów (do 12%), a 16% turystów wynajęło kwaterę prywatną. U rodziny lub znajomych mieszkało 18%.

Rys. 12. Korzystanie z bazy noclegowej w latach 1994 i 1995

Źródło: badania IT

✓ Zróżnicowanie ze względu na długość pobytu:

Ci, którzy przebywali w Polsce dłużej nieco częściej niż przeciętnie zatrzymywali się u rodziny i znajomych; stosunkowo często korzystali też z kwater prywatnych i pensjonatów. Jeśli przyjeżdża się na krótko, to korzysta się z hotelu.

✓ Zróżnicowanie sezonowe:

Z kwartału na kwartał maleją odsetki korzystających z hoteli; w drugim kwartale i lecie nieco więcej gości korzystało z campingów; w czwartym kwartale, podobnie jak w poprzednim roku, rośnie odsetek noclegów w kwaterach prywatnych i pensjonatach.

✓ Zróżnicowanie wg krajów:

Z bazy hotelowej korzystało ok. 30% Niemców, 35% turystów z byłego ZSRR, i średnio ponad 50% z Europy Zachodniej. U rodziny lub znajomych zatrzymywali się Amerykanie. Dwie piąte gości z Niemiec korzystało, w równych proporcjach, z kwater prywatnych i mieszkań rodziny lub znajomych. Czesi często zatrzymywali się w hotelach i stosunkowo najczęściej w pensjonatach.

√ Zróżnicowanie wg celu pobytu:

Biznesowe cele przyjazdu przysparzają klientów hotelarzom (nie inaczej niż w latach poprzednich), podobnie przyjazdy na zakupy (choć są to zapewne hotele innej klasy, a często przysposobione dla handlowców ze wschodu były hotele robotnicze). Przyjazdy w celu odwiedzenia krewnych, lub kraju pochodzenia - przeciwnie; te kategorie turystów zatrzymują się u osób prywatnych. Ci którzy przyjechali w celach czysto turystycznych korzystają z różnorodnych typów bazy noclegowej, z pewną preferencją dla pensjonatów i hoteli.

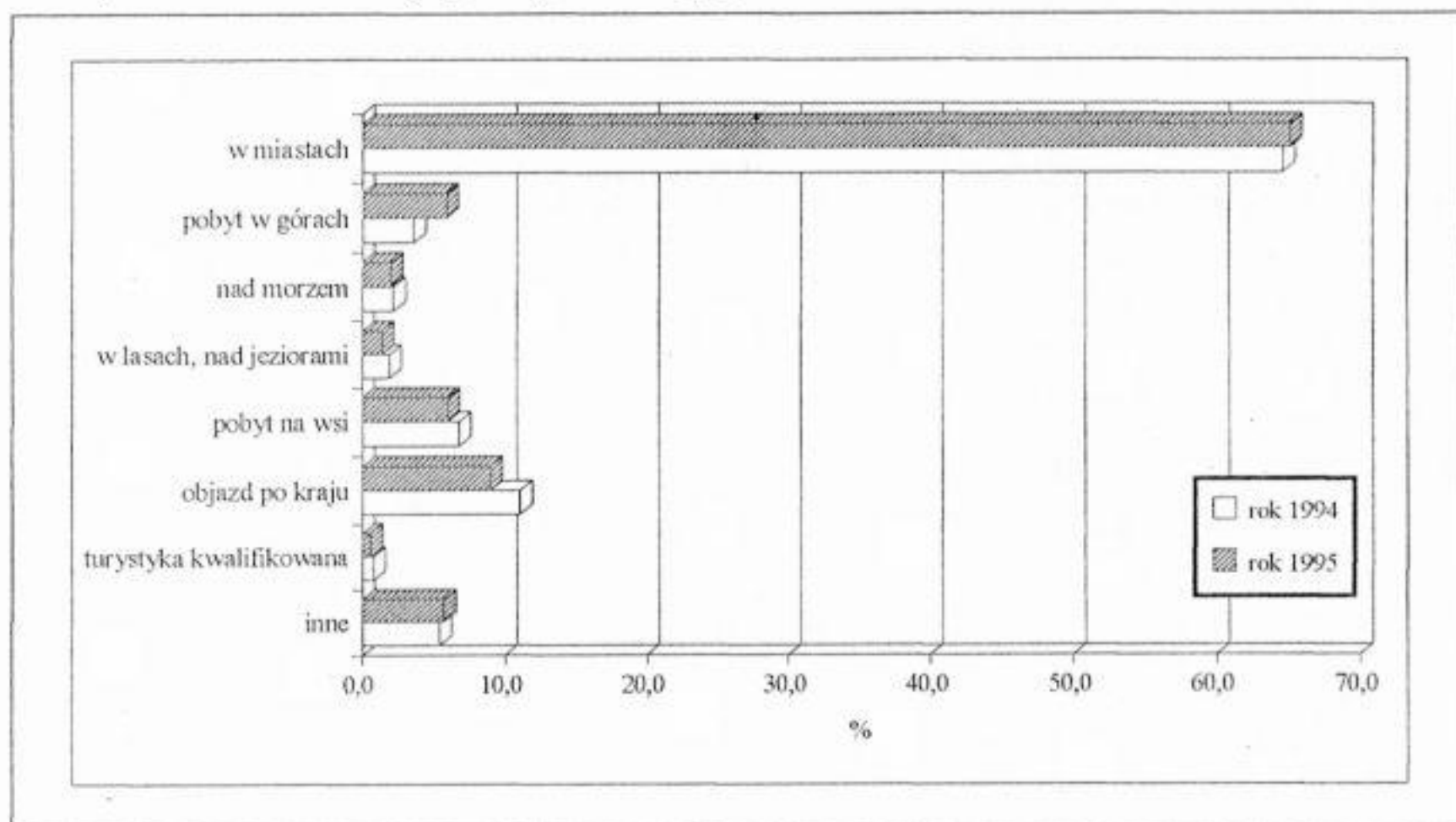
√ Zmiany w porównaniu z rokiem 1994:

Z roku na rok rośnie popularność pensjonatów zwł. wśród Niemców, Czechów, Litwinów, Rosjan, Brytyjczyków.

5. Sposób spędzania czasu

Nie zmienił się ogólny obraz turystyki przyjazdowej do Polski jako turystyki przede wszystkim miejskiej. Ponad 60% badanych wymienia pobyt w miastach jako główny sposób spędzania czasu. Wiąże się to z przyjazdami na zakupy, w celach służbowych, w interesach albo na handel - ale dotyczy również i tych, którzy podają czysto turystyczne motywy przyjazdu. W objeździe po kraju uczestniczyło blisko 10%. Po 6% badanych spędzało czas na wypoczynku w górach lub na wsi. Wakacje nad morzem były mniej popularne, ale rejony nadmorskie odwiedziła dość znaczna liczba turystów.

Rys. 13. Charakterystyka sposobu spędzania czasu

źródło: badania IT

✓ Zróznicowanie ze względu na długość pobytu:

Turyści przebywający dłużej (więcej niż 4 noclegi) nieco rzadziej niż pozostali odwiedzają miasta. Dość licznie spędzają oni czas w rejonach górskich, nad morzem, a zwłaszcza uczestniczą w objazdach po kraju.

✓ Zróznicowanie sezonowe:

Objazdy po kraju i wypoczynek nad morzem i pojezierzach są typowe dla trzeciego kwartału, w czwartym stwierdzamy stosunkowo dużo pobytów wypoczynkowych w rejonach górskich i podgórskich.

✓ Zróznicowanie wg krajów:

Stosunkowo najczęściej odwiedzali okolice wiejskie turyści niemieccy (6%, aczkolwiek odsetek ten nieco maleje od dwóch lat) oraz Duńczycy i Francuzi. Częsty pobyt wypoczynkowy w górach charakteryzuje turystów z Niemiec krajów Beneluxu i Skandynawów. Turystykę objazdową uprawiają przede wszystkim Czesi, mieszkańcy krajów Europy Zachodniej (Holendrzy, Francuzi) i Niemcy.

✓ Zróznicowanie wg celu pobytu:

Pobyt w miastach wiąże się z przyjazdem na zakupy i w celach służbowych lub związanych z robieniem interesów. Objazd po kraju wiąże się z turystyczno-wypoczynkowymi motywami przyjazdu.

✓ Zmiany w porównaniu z rokiem 1994:

Rośnie odsetek pobytów w miastach, kosztem pozostałych form pobytu. Maleje udział pobytów na wsi w turystyce z Niemiec.

6. Odwiedzane miasta.

Do najczęściej odwiedzanych miast należą Warszawa (27%), Kraków (9%), oraz Poznań, Gdańsk i Lublin. W Gdańsku i Warszawie turyści przebywają najdłużej. Częstochowa gromadzi uczestników krótkotrwałych wycieczek.

✓ Zróznicowanie ze względu na długość pobytu:

Warszawę i Kraków odwiedzają najczęściej ci, którzy przyjechali do Polski na dłużej.

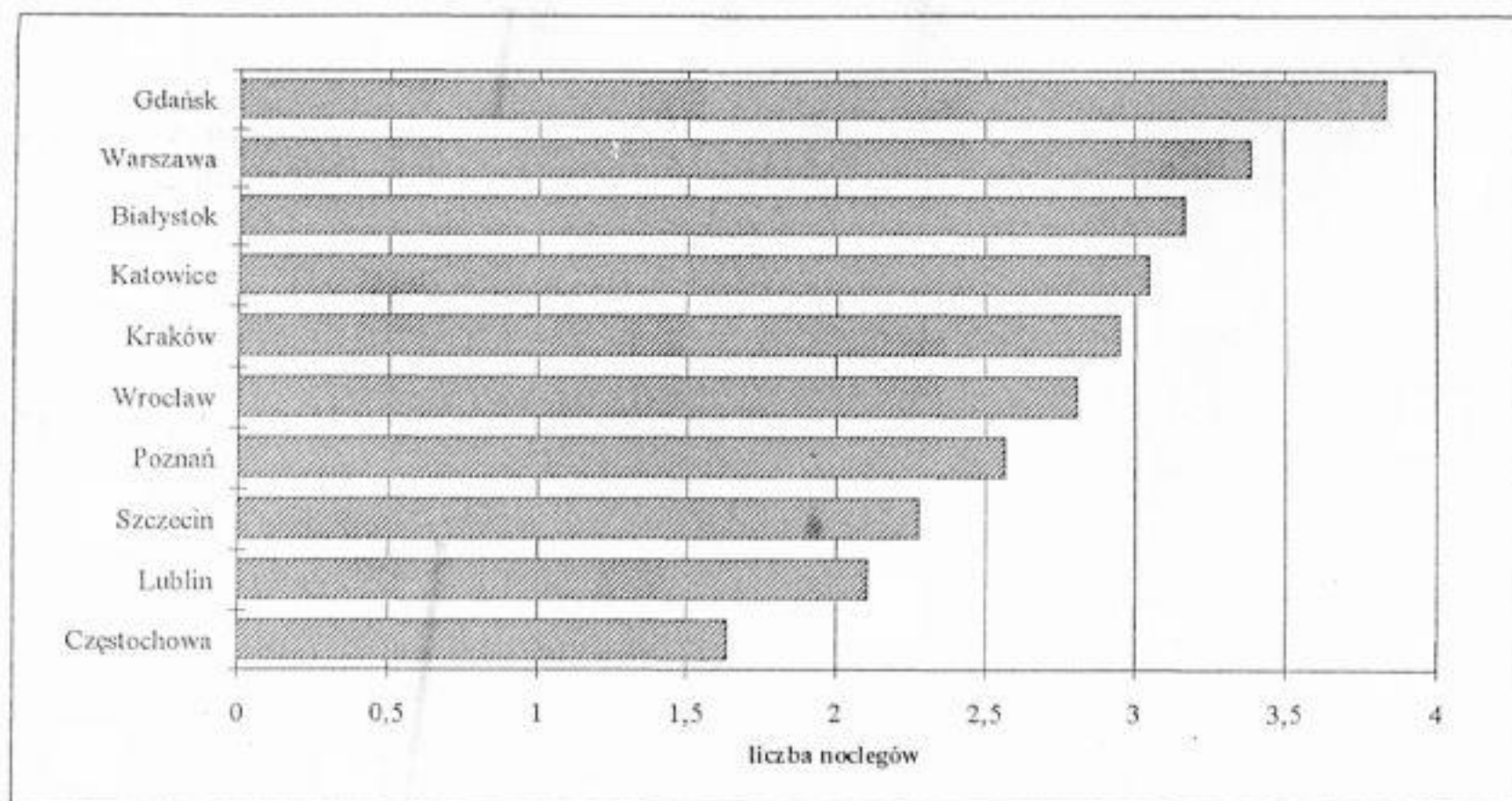
✓ Zróznicowanie wg celu pobytu:

Motywy turystyczne pobytu sprzyjają wizytom w Krakowie i Częstochowie; w Warszawie gościli wszystkie grupy turystów, najczęściej jednak biznesmeni. Odwiedziny krewnych i znajomych w zasadzie odbywają się poza dużymi miastami.

✓ Zmiany w porównaniu z rokiem 1994:

Brak istotnych zmian.

Rys. 14. Średnia długość pobytu w odwiedzanych miastach

źródło: badania IT

7. Środki transportu

Dominiują przyjazdy samochodem (69%), pociągiem i autokarem (po 8%).

✓ Zróżnicowanie ze względu na długość pobytu:

W grupie tych, którzy przyjechali na ponad 4 noclegi dość wysoki jest udział podróży autokarem (26%).

✓ Zróżnicowanie wg krajów:

Niemcy, Czesi i Słowacy korzystają głównie z samochodów, mieszkańcy byłego ZSRR - z pociągów i autokarów, pozostali również z transportu powietrznego i morskiego.

✓ Zróżnicowanie wg celu pobytu:

Bez względu na cel podróży - najczęściej przyjeżdża się samochodem. Stosunkowo najwięcej przyjezdnych w celach turystycznych - wypoczynkowych korzystało z autokaru. Na zakupy przyjeżdża się też w grupach autokarowych i również dość często pociągiem (głównie ze wschodu).

✓ Zmiany w porównaniu z rokiem 1994:

Coraz popularniejszy jest transport samochodowy; wraca zainteresowanie usługami kolei, kosztem przyjazdów autokarowych.

8. Co krytykowano (krytykowane aspekty podróży i pobytu); zamiar ponownego odwiedzenia Polski

Krytykując warunki pobytu i podróży, wskazywano najczęściej wysokie koszty (22%) oraz organizację podróży i pobytu (11%) i stan sanitarny (10%). Niski standard usług (hotelowych, gastronomicznych, transportowych) krytykuje tylko 6 % turystów. Dwie piąte badanych niczego nie krytkowało. 91% badanych wyraziło chęć powtórnego odwiedzenia Polski.

✓ Zróżnicowanie sezonowe:

Ogólny wskaźnik postaw krytycznych był mniejszy w drugiej połowie roku, ale warto zwrócić uwagę, że w szczycie sezonu turystycznego częściej wskazywano na złe warunki sanitarne, brak lub niedostateczną informację.

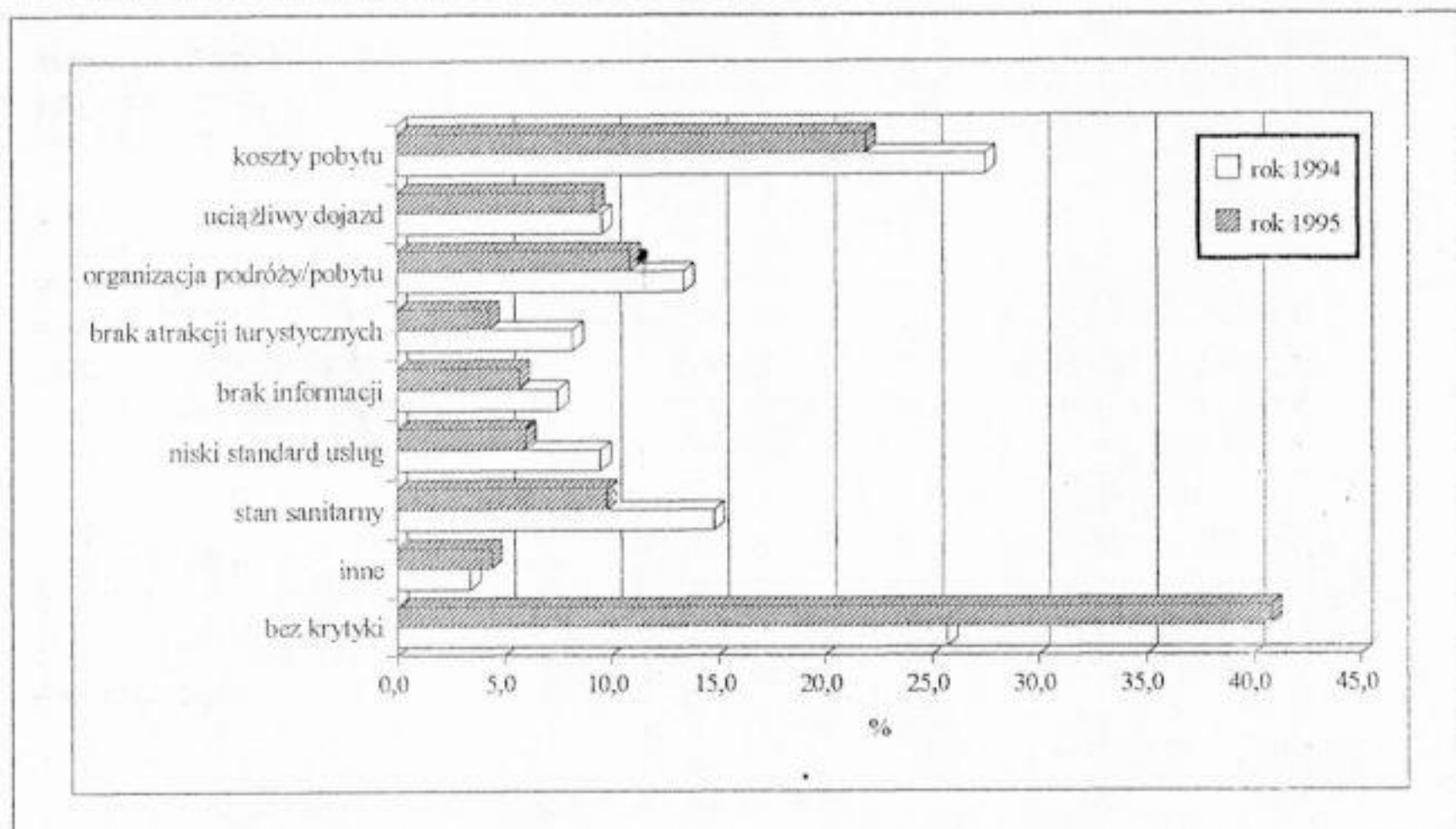
✓ Zróżnicowanie wg krajów:

Najmniej uwag krytycznych zgłaszali Amerykanie, Niemcy i większość turystów z zachodniej Europy (połowa lub więcej respondentów z tych krajów nie miało żadnych zastrzeżeń). Wyjątek stanowią Szwedzi, którzy skrytykowali warunki dojazdu i niski poziom usług oraz Włosi. Koszty pobytu najbardziej doskwierają przybyszom z byłego ZSRR, ale z tendencją malejącą.

Czesi (stan sanitarny i standard usług) oraz Litwini (stan sanitarny i nieciekawe atrakcje turystyczne) okazali się dość skłonni do krytyki, choć ci drudzy mniej niż w 1994.

Jeszcze kilka lat temu krytyka stanu sanitarnego i poziomu usług była specjalnością turystów z zachodu. Obecnie, jak się wydaje, turyści zza południowej i wschodniej granicy stali się bardziej wymagający, a ponieważ korzystają zwykle z tańszej bazy turystycznej - ich oczekiwania standardu są niezaspokojone.

Rys. 15. Co krytykowano w latach 1994 i 1995

źródło: badania IT

✓ Zróżnicowanie wg celu pobytu:

Nie stwierdzamy znacznego zróżnicowania pod tym względem. Można zauważyć, że jeśli w roku 1994 odwiedziny krewnych sprzyjały mniejszemu krytycyzmowi, to obecnie ci, którzy przyjechali w celach wyłącznie turystycznych są (średnio rzecz biorąc) najbardziej zadowoleni z pobytu. Odwiedziny krewnych i znajomych były w 1995 uciążliwe pod względem warunków dojazdu i podróży (zapewne oczekiwanie na przejściach granicznych najbardziej wpłynęło na tę ocenę). Ci, którzy przyjechali na zakupy najczęściej narzekali na koszty pobytu i organizację podróży. Krytyka organizacji podróży ze strony tej grupy

przyjezdnych jest skierowana głównie pod adresem organizatorów w kraju pochodzenia, a zwrócenie uwagi na koszty pobytu jest godnym uwagi świadectwem faktu, że usługi turystyczne są u nas stosunkowo drogie w porównaniu z cenami artykułów konsumpcyjnych.

✓ Zmiany w porównaniu z rokiem 1994:

Ogólnie mówiąc poziom krytycyzmu stale maleje. Coraz rzadziej krytykuje się stan sanitarny (w kolejnych trzech latach: 22%, 15%, 10%) i standard usług: 15%, 10%, 6%, (wyjątek stanowią Francuzi i Czesi). Odsetek turystów stwierdzających brak atrakcji turystycznych zmalał do niskiego (4%) poziomu z roku 1993.

9. Charakterystyka demograficzna

Wśród przyjezdnych turystów przeważają jak zwykle mężczyźni (58%), osoby w wieku od 35 do 44 lat (37%), i o wykształceniu średnim (ponad połowa).

Okolo 10% deklaruje polskie pochodzenie.

✓ Zróżnicowanie wg krajów:

Polonia stosunkowo najczęściej przyjeżdżała z Ameryki, Niemiec, Francji i Skandynawii.

✓ Zróżnicowanie wg celu pobytu:

Służbowo (w interesach) przyjeżdżają głównie mężczyźni o wyższym wykształceniu; polskie pochodzenie wiąże się przyjazdem do krewnych i znajomych. W grupie o motywach typowo turystycznych jest stosunkowo największy udział młodzieży w wieku do 24 lat.

✓ Zmiany w porównaniu z rokiem 1994:

Charakterystyka demograficzna zagranicznych turystów jest ustabilizowana. Zauważono nieco większy udział młodzieży w przyjazdach z krajów Beneluksu, Francji i Wlk Brytanii. Odsetek osób polskiego pochodzenia ponownie wzrósł, co przy stabilizacji albo spadku przyjazdów z Europy zachodniej i Ameryki, oznacza podobną wielkość w liczbach bezwzględnych.

10. Analiza typologiczna grup turystów

Przedstawione związki pomiędzy różnymi cechami turystów odwiedzających Polskę nie wyczerpują wszystkich możliwości prezentacji uzyskanych wyników. Można analizować je według jeszcze innych przekrojów, zależnie od konkretnego zapotrzebowania.

Nasza ankieta dopuszcza wskazywanie kilku celów pobytu przez jednego respondenta. Tak więc suma odsetek w odpowiednich tabelach przekracza 100. Uważamy, że to odzwierciedla rzeczywistą sytuację - do Polski, inaczej niż do krajów o zdecydowanej monokulturze turystycznej (typu słońce&plaza), wiele osób przyjeżdża z kilku powodów. Aby być w zgodzie z WTO, która zaleca stosowanie pytań dopuszczających jedną odpowiedź, prowadzimy analizę jednorodnych celów pobytu.

Najpierw kumulujemy niektóre rozbudowane kategorie, czyli np. do kategorii przyjazdów "czysto turystycznych" zaliczono te osoby które przyjechały z następujących powodów: typowa turystyka (wypoczynek, wakacje, zwiedzanie) i (lub) cele religijne i (lub) odwiedziny miejsca (kraju) pochodzenia.

Następnie wybieramy tylko te osoby, które klasyfikują się wyłącznie w danej kategorii, tj. nie wybrały żadnej z pozostałych odpowiedzi. W rezultacie powstaje obraz jednorodnych typów motywów podróży. Jako reszta pozostaje kategoria "mieszane", grupująca głównie osoby łączące cele służbowe lub zakupy z turystycznymi.

Tab. 15. Jednorodne cele podróży do Polski wg krajów (%)

	Niemcy	b. ZSRR	Czechy & Słowacja	Eur. zach & Ameryka	pozostale	razem
tylko turystyka	32,5	9,4	59,2	40,7	12,8	23,6
krewni & znajomi	18,7	3,7	14,6	8,1	12,8	10,0
interesy & praca	18,8	13,9	8,8	21,2	14,1	16,5
tylko zakupy	11,1	27,9	6,7	0,4	12,8	17,2
inne & tranzyt	6,9	9,5	5,4	12,8	12,8	9,0
mieszane	12,0	35,7	5,4	16,7	34,6	23,8

źródło: badania IT

Główną zaletą tych obliczeń jest możliwość wyodrębnienia do dalszych analiz tych osób które przyjechały do Polski **wyłącznie** w celach turystycznych.

Tab. 16. Przyjazdy w celach "czysto turystycznych" w 1995 (w tys)

Ogółem	4 530
Niemcy	2 170
kraje b. ZSRR	840
Czechy i Słowacja	335
Austria	55
Belgia i Holandia	275
Skandynawia	260
Francja	185
Wlk. Brytania	90
Włochy	105
pozostale kraje Zach. Europy i Węgry	130
USA & Kanada	65

źródło: Instytut Turystyki

Szacujemy, że w roku 1994 takich przyjazdów było nieco więcej (4,7 mln, z czego na Niemcy przypadło około 2,2).

Tab. 17. Jednorodne cele podróży do Polski a forma organizacyjna przyjazdu

	grupa	ind/biu	zapr.osób	zapr.inst	indywidualnie
tylko turystyka	52,1	27,8	24,1	8,4	18,8
krewni&znajomi	2,6	5,1	28,6	2,5	10,1
interesy&praca	5,4	10,5	5,8	59,7	15,1
tylko zakupy	14,1	21,8	6,9	7,5	21,1
inne&tranzyt	6,2	6,1	5,7	6,8	11,4
mieszane	19,6	28,7	28,9	15,3	23,5

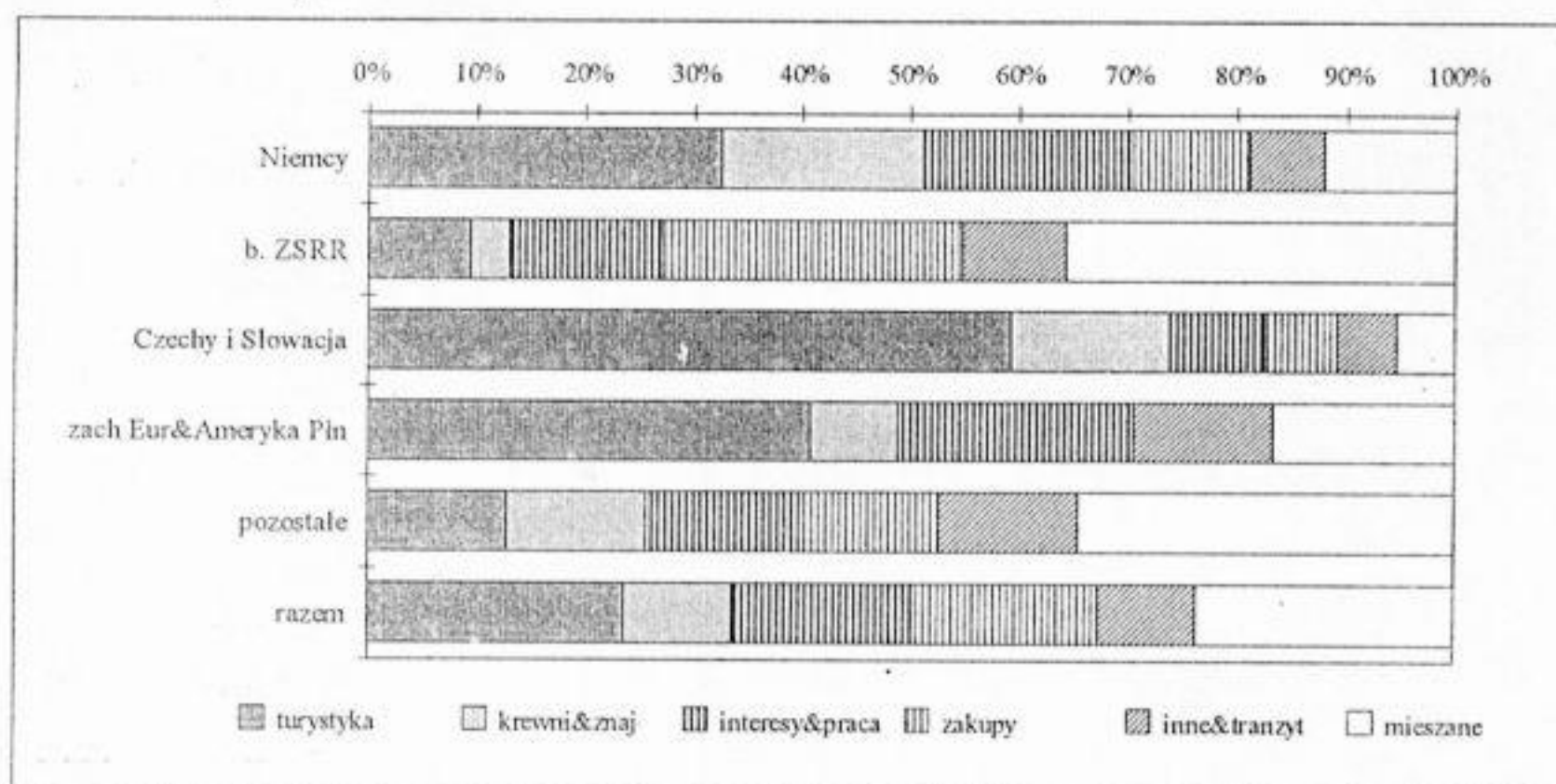
źródło: badania IT

Tab. 18. Jednorodne cele podróży do Polski a charakterystyka pobytu

	miasta	góry	morze	lasy, jeziora	na wsi	objazd
tylko turystyka	18,4	47,0	52,9	60,3	9,2	54,4
krewni&znajomi	8,4	15,2	8,9	5,2	33,0	9,9
interesy&praca	20,7	9,3	11,5	7,8	6,3	6,1
tylko zakupy	21,4	7,2	3,2	5,2	11,5	5,1
inne&tranzyt	7,6	2,5	3,2	3,4	5,6	6,1
mieszane	23,4	18,8	20,4	18,1	34,4	18,3

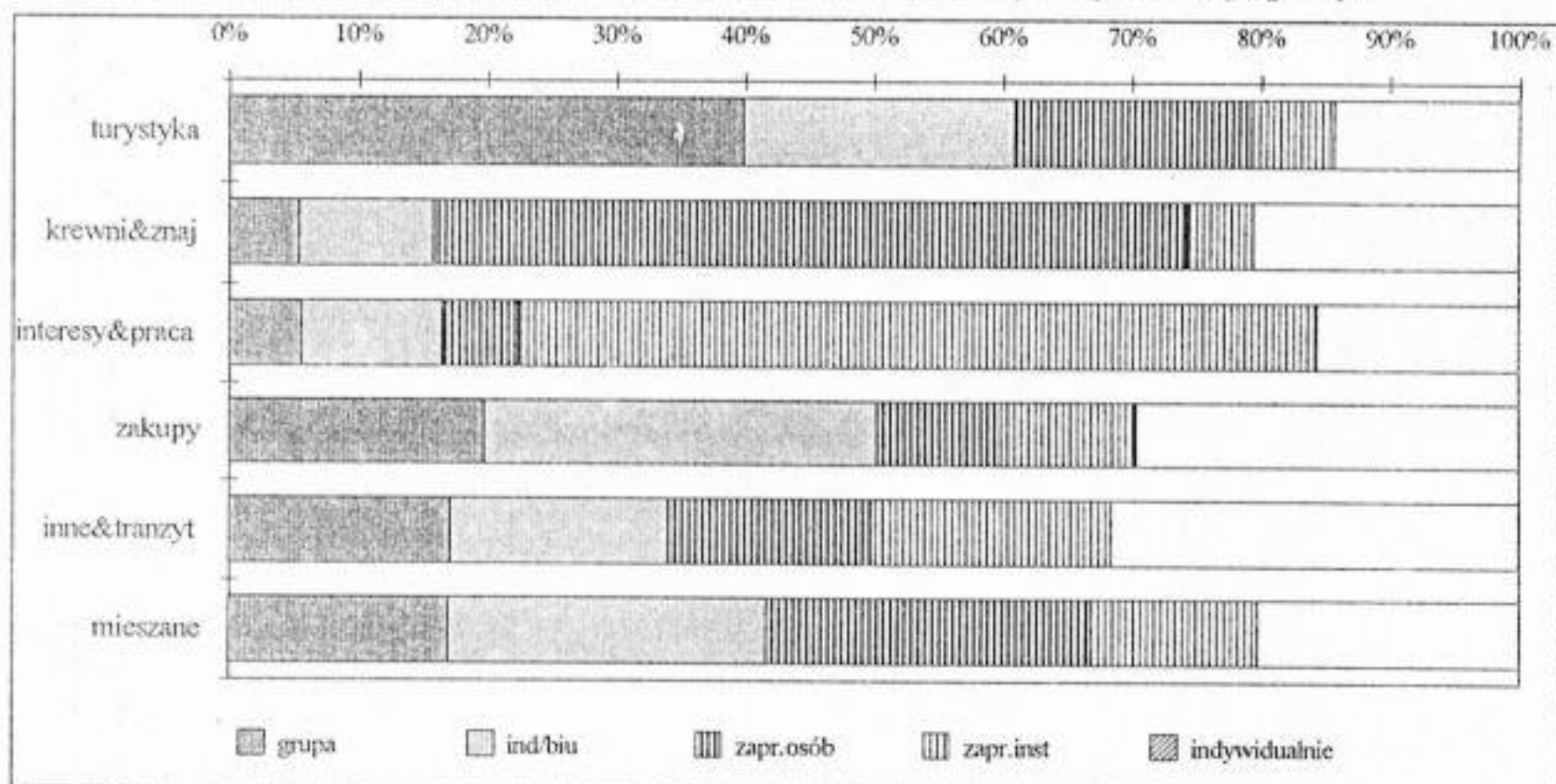
źródło: badania IT

Rys. 16. Struktura turystów z poszczególnych krajów wg jednorodnych celów pobytu

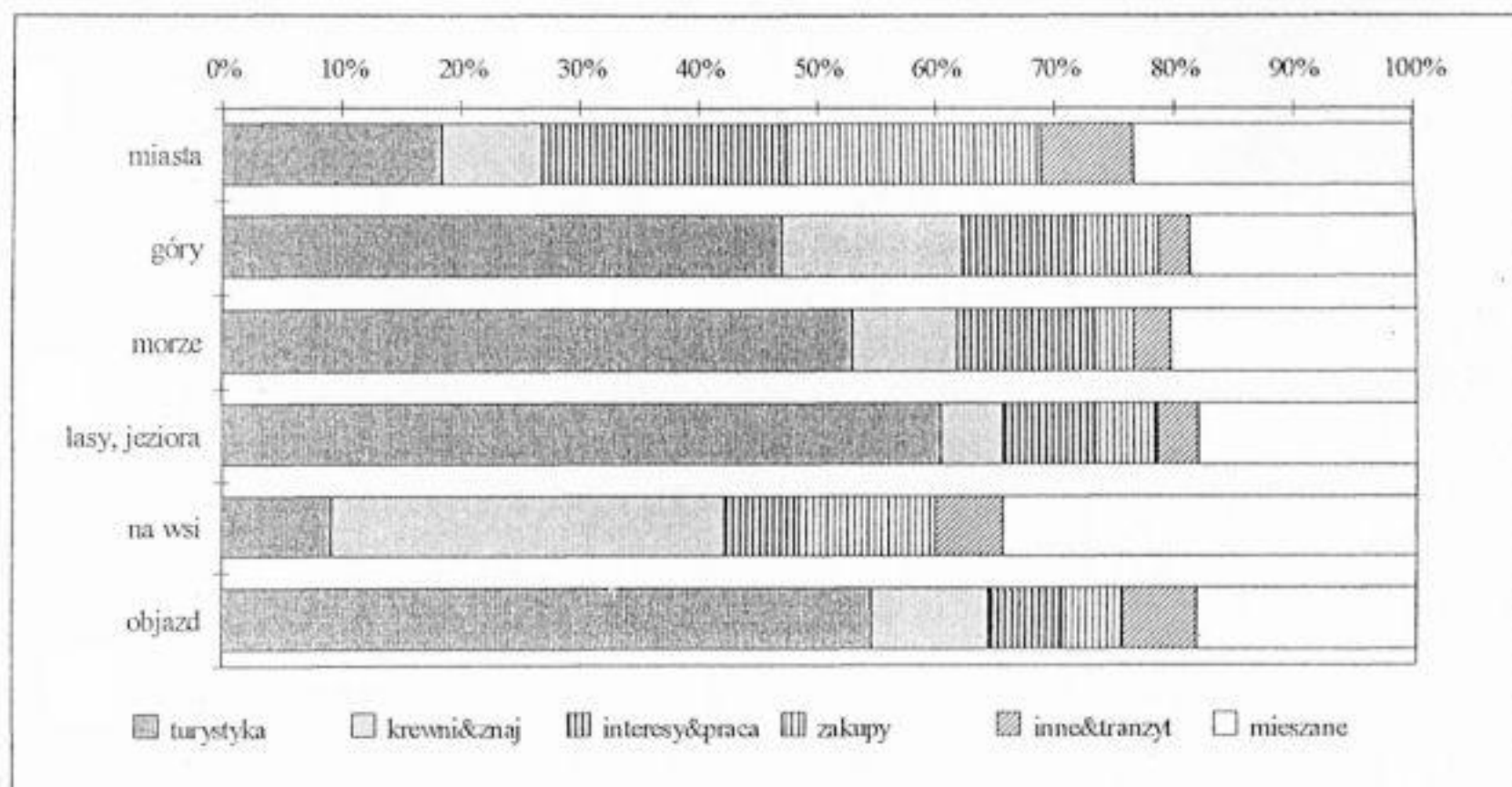
źródło: badania IT

Rys. 17. Struktura jednorodnych celów pobytu wg organizacji pobytu

źródło: badania IT

Rys. 18. Struktura jednorodnych celów pobytu wg charakterystyki pobytu

źródło: badania IT

Szczegółową charakterystykę wyróżnionych typowych grup turystów zawiera tabela 6. zamieszczona w Aneksie, w tym miejscu naszkicujemy ich wyróżniające się cechy.

Czysta turystyka (24% ogółu)

Grupę tę tworzą Niemcy, Czesi i turyści z zachodniej Europy.

Najdłuższy średni czas pobytu (6 nocł.), ponad 60% spędziło w Polsce więcej niż 4 noclegi. Noclegi - w hotelach i pensjonatach. 26% przyjechało ze zorganizowaną grupą. 21% zwiedzało kraj uczestnicząc w objeździe. 12% wypoczywało w górach, lub pogórzu, prawie 5% - nad morzem. Preferowane regiony: Małopolska, Gdańsk i okolice oraz centrum.

Mало uwag krytycznych (krytyka, jeśli występuje, dotyczy: kosztów pobytu, uciążliwości dojazdu, stanu sanitarnego - po ok. 10%). Ponad połowa odwiedziła Polskę po raz pierwszy lub drugi. Więcej niż w innych grupach - z jednej strony młodzieży, a z drugiej - osób starszych w wieku ponad 55 lat,

Odwiedziny krewnych lub znajomych (10% ogółu)

Grupę tę tworzą głównie Niemcy (65%). Średni pobyt - 5,4 noclegów.

Udział biur podróży w organizacji podróży - minimalny. Relatywnie wysoki odsetek pobyków na wsi (20% - nie jest to jednak jak się zdaje typowa "agroturystyka"). Noclegi - w mieszkaniach prywatnych, ale nie wyłącznie (po 13% w hotelach i pensjonatach). Wysoki odsetek wielokrotnych wizyt. Przyjazdy samochodem, czemu towarzyszy krytyka warunków dojazdu (18,5%). Typowy wiek: 45 - 64 lata.

Przyjazdy służbowe, w interesach i czasowa praca (16,5% ogółu)

Grupa ta jest najbardziej zróżnicowana pod względem kraju pochodzenia; stosunkowo dużo pochodzi z krajów b. ZSRR, zwłaszcza z Rosji. Średnia długość pobytu: 4,9 noclegów.

Udział biur podróży w organizacji podróży - nieco większy niż w poprzednio omawianej grupie (razem 13%). Pobyt głównie w miastach. Noclegi w hotelach. 13% skorzystało z komunikacji lotniczej. Najczęściej w interesach odwiedza się centrum kraju i środkowy zachód. Stosunkowo niewielki poziom krytycyzmu. Typowy wiek: 35 - 44 lat, wykształcenie wyższe.

Przyjazdy wyłącznie na zakupy (17% ogółu)

Dominują w tej grupie Ukraińcy, Białorusini, Rosjanie i Litwini.

Forma organizacyjna przyjazdu: indywidualnie i z częściowym pośrednictwem biura podróży. Na zakupy potrzeba niewiele czasu: średnio 2,9 noclegów spędzonych w Polsce.

Pobyt głównie w miastach. Noclegi w kwaterach prywatnych i hotelach. Najwyższy odsetek wielokrotnych wizyt (blisko 60% było po raz czwarty lub więcej). Podróż samochodem lub autokarem - dość uciążliwa, bowiem w tej grupie notujemy największą krytykę organizacji podróży lub pobytu. Najczęściej odwiedzany region: środkowy wschód.

ROZDZIAŁ III. ROZMIESZCZENIE TERYTORIALNE TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH W POLSCE WG REGIONÓW

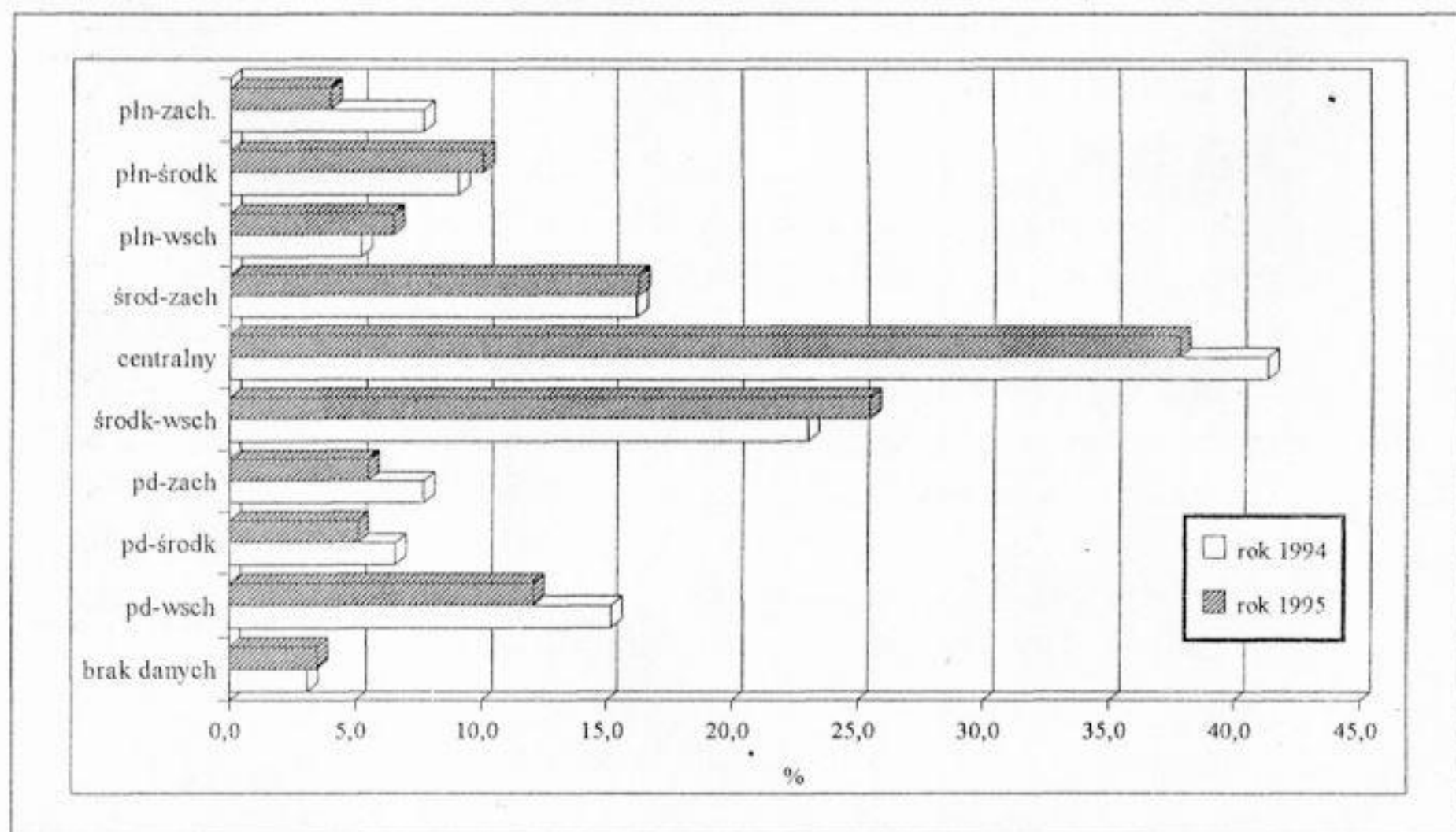
Układ regionów, jaki przyjęliśmy w ankietach wynikał za względów technicznych. Chodziło o maksymalną przejrzystość, tak by badani turyści, nie obeznani dobrze z naszą geografią, mogli się łatwo na zaproponowanej mapce odnaleźć. Respondentom przedstawiono mapkę Polski z zaznaczonymi dla orientacji ważniejszymi miastami i podziałem na regiony wg układu: pas północny, środkowy i południowy; te z kolei podzielono na trzy pasy: zachodni, centralny i wschodni. W rezultacie powstało dziewięć regionów, których granice pokrywają się granicami województw.

Wyróżnione z naszej ankiecie regiony obejmują następujące województwa:

- Północny-zachodni: szczecińskie, koszalińskie
- Północny-środkowy: gdańskie, elbląskie, słupskie
- Północny-wschodni: olsztyńskie, suwalskie,
- Środkowy-zachodni: poznańskie, gorzowskie, zielonogórskie, pilskie, leszczyńskie
- Środkowy-centralny: warszawskie, łódzkie, częstochowskie, toruńskie, skierniewickie, bydgoskie, kieleckie, ciechanowskie, piotrkowskie, kaliskie, konińskie, radomskie, wrocławskie, płockie, sieradzkie
- Środkowy-wschodni: białostockie, przemyskie, lubelskie, rzeszowskie, siedleckie, zamojskie, chełmskie, ostrołęckie, białkopodlaskie, łomżyńskie, tarnobrzskie
- Południowy-zachodni: wrocławskie, jeleniogórskie, wałbrzyskie, legnickie
- Południowy-środkowy: katowickie, bielskie, opolskie,
- Południowy-wschodni: krakowskie, nowosądeckie, krośnieńskie, tarnowskie

Najliczniej odwiedzany był pas środkowy, a zwłaszcza region centralny, obejmujący najwięcej województw, w tym woj. Warszawskie. Również region południowy-wschodni, z województwami krakowskim i nowosądeckim przyciągnął wielu turystów. Zwraca uwagę stosunkowo duży udział w tym regionie turystów z krajów zachodniej Europy i z Ameryki. Ta właśnie grupa turystów cechuje się największą ruchliwością: średnio każdy z nich odwiedził ponad półtora regionu. Po nich następują Niemcy (średnio 1,2), wizytujący wiele z wyróżnionych regionów, zwłaszcza w pasie zachodnim.

Rys. 19. Rozmieszczenie terytorialne turystów (%)

źródło: badania IT

✓ Zróżnicowanie ze względu na długość pobytu:

Regiony północno-środkowy, centralny i południowo-wschodni odwiedzają najczęściej ci, którzy przyjechali do Polski na dłużej. Natomiast region środkowo-wschodni jest celem krótkich dwu, trzydniowych przyjazdów.

✓ Zróżnicowanie sezonowe:

Region północny - środkowy najczęściej odwiedzano w lecie, podobnie centrum Polski z Warszawą.

✓ Zróżnicowanie wg krajów:

Niemcy odwiedzają zwłaszcza regiony północno-środkowy, północno-zachodni i środkowo-zachodni; mieszkańcy byłego ZSRR - centrum i środkowy wschód. Czesi i Słowacy - południe i centrum; turyści z Europy zachodniej i USA - Małopolskę i centrum, ze Szwecji ponadto jeszcze północ.

✓ Zróżnicowanie wg celu pobytu:

Motywy turystyczne pobytu sprzyjają wizytom na wybrzeżu i pojezierzach (cały pas północny) i w rejonach podgórskich (cały pas południowy). Interesy i zakupy robi się raczej w środkowych regionach.

Tab. 19. Liczba turystów z głównych grup krajów wg regionów wg dwu wariantów: optymistycznego i umiarkowanego

I. wariant	Ogółem	Niemcy	były ZSRR	Czech/Słow	pozostałe
razem Polska	19,2	6,7	8,9	0,6	3,0
północny-zachodni	1,0	0,4	0,3	0,0	0,3
północny-środkowy	2,0	0,8	0,6	0,0	0,6
północny-wschodni	1,2	0,4	0,6	0,0	0,2
środkowy-zachodni	3,3	2,0	0,6	0,1	0,6
środkowy-centralny	7,2	2,3	2,6	0,3	2,0
środkowy-wschodni	4,8	0,4	4,2	0,0	0,2
południowy-zachodni	1,3	0,7	0,2	0,2	0,2
południowy-środkowy	1,1	0,6	0,3	0,1	0,1
południowy-wschodni	2,5	0,8	0,8	0,1	0,8

źródło: oszacowania IT

II. wariant	Ogółem	Niemcy	były ZSRR	Czech/Słow	pozostałe
razem Polska	16,0	4,7	8,1	0,3	3,0
północny-zachodni	0,7	0,3	0,2	0,0	0,2
północny-środkowy	1,7	0,6	0,5	0,0	0,6
północny-wschodni	1,2	0,3	0,7	0,0	0,2
środkowy-zachodni	2,6	1,4	0,6	0,0	0,6
środkowy-centralny	6,2	1,7	2,3	0,2	2,0
środkowy-wschodni	4,3	0,3	3,8	0,0	0,2
południowy-zachodni	1,0	0,5	0,2	0,1	0,2
południowy-środkowy	0,9	0,4	0,3	0,1	0,1
południowy-wschodni	2,1	0,5	0,7	0,1	0,8

źródło: oszacowania IT

Uwaga: podane liczby należy je traktować jako oszacowania, dające przybliżoną orientację co do głównych tendencji w ruchu turystycznym.

Tab. 20. Odsetki turystów w regionach wg głównych celów pobytu

Główny cel	"czysta" turystyka	krewni/ znajomi	interesy	zakupy	inne	mieszane
północny-zachodni	4,8	5,6	2,8	1,9	7,3	3,8
północny-środkowy	19,6	8,2	6,4	4,4	7,7	8,9
północny-wschodni	8,5	4,3	3,2	5,4	6,7	8,5
środkowy-zachodni	17,4	18,2	18,4	14,1	18,1	14,1
środkowy-centralny	43,7	36,5	48,0	23,7	42,6	33,9
środkowy-wschodni	12,8	14,4	17,5	45,4	23,8	34,5
południowy-zachodni	7,5	7,6	4,7	2,9	8,7	4,0
południowy-środkowy	8,4	6,8	3,2	2,2	4,6	4,7
południowy-wschodni	25,7	9,6	6,0	2,8	9,9	11,7

źródło: IT

√ zmiany w porównaniu z rokiem 1994

Region *północny-zachodni* był nieco rzadziej odwiedzany w roku 1995 (za sprawą Niemców), spadek stwierdzamy we wszystkich interesujących nas grupach: czysta turystyka, przyjazdy w interesach i na zakupy;

północny-środkowy miał więcej gości - głównie z Europy zach, przyjeżdżających w celach turystycznych;

północny-wschodni ogółem odwiedzano częściej (ale nie w celach turystycznych, lecz w interesach i po zakupy);

środkowy-zachodni miał również więcej gości - głównie z Europy zach, przyjeżdżających w celach turystycznych, a także z Niemiec na zakupy;

środkowy-centralny ogółem odwiedzano rzadziej, ale przez Niemców i zachodnioeuropejczyków - częściej, zwłaszcza w celach turystycznych;

środkowy-wschodni częściej penetrowali przyjezdni z b. ZSRR (interesy i zakupy);

południowo-zachodni, *południowo - środkowy* bez zmian (w segmencie turystycznym jednak wzrost);

południowo-wschodni miał ogółem mniej gości, ale z Niemiec przyjechało ich więcej.

PODSUMOWANIE: PODSTAWOWE CECHY TURYSTYKI PRZYJAZDOWEJ W ROKU 1995

1. Liczba przyjazdów cudzoziemców do Polski wzrasta regularnie z roku na rok. Od roku 1991 tempo wzrostu ustaliło się na stałym, wysokim poziomie średnio 22% rocznie. W 1995 zanotowano na granicach 82,2 mln przyjazdów cudzoziemców.
2. Zwraca uwagę zatrzymanie tendencji wzrostowej w przyjazdach z wielu krajów Europy zachodniej. Liczba przyjazdów z Francji, Wlk. Brytanii, Belgii, Danii, Hiszpanii spadła. Przyjazdy z Austrii, Holandii, Norwegii, Węgier kontynuują trend wzrostowy.
3. Ogólna liczba turystów odwiedzających Polskę w roku 1995 wyniosła (w wariancie *optymistycznym*) około 19,2 mln, co oznacza niewielki wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym i średnią stopę wzrostu od 1992 na poziomie 5,7%. Liczbę przyjazdów podjętych w celach **wyłącznie** wypoczynkowo - turystycznych oszacowujemy na około 4,5 mln.
4. Średnia długość pobytu turystów zagranicznych w Polsce jest ustabilizowana. W latach 1992 - 1995 oscyluje wokół 4,7 - 4,8 noclegów. Stwierdzamy wzrost odsetka tych turystów, którzy spędzili w Polsce 1 - 2 noclegi.
5. Zakupy i typowa turystyka (odpoczynek, wakacje, zwiedzanie kraju) nadal stanowią podstawowe rodzaje motywów przyjazdów do Polski. Spadek znaczenia podróży służbowych z krajów zachodnich, ale z drugiej strony - obiecujący rozwój segmentu podróży w celach turystycznych (więcej przyjazdów, dłuższy pobyt).
6. Połowa turystów przyjeżdża indywidualnie, bez żadnych pośredników. Z wycieczek organizowanych przez biura podróży korzysta 12% (mniej niż w 1994); z częściowych usług biur podróży lub innych organizatorów turystyki - 14,5% (więcej).
7. Ponad jedna trzecia korzystających z noclegów zatrzymała się w obiektach typu hotelowego (nieco mniej niż w 1994 r.). Wzrasta udział korzystających z usług pensjonatów (do 12%). U rodziny lub znajomych mieszkało 18%, a 16% turystów wynajęło kwaterę prywatną.
8. Potwierdza się, że turystyka przyjazdowa do Polski jest przede wszystkim turystyką miejską - ponad 60% wymienia pobyt w miastach jako główny sposób spędzania czasu w Polsce (co wiąże się z przyjazdami na zakupy i w celach służbowych).
9. Dominują przyjazdy samochodem (69%), pociągiem i autokarem (po 8%).
10. Charakterystyczny dla turystyki przyjazdowej do Polski jest znaczny udział osób wielokrotnie odwiedzających nasz kraj. Niemal połowa badanych była już w naszym kraju cztery lub więcej razy. Oznacza to, że mimo dwustu - trzystutysięcznej liczby wizyt rocznie z ważniejszych rynków zachodniej Europy i Ameryki, społeczny zasięg podróży do Polski jest marginesowy. W roku 1995 zwraca uwagę pewien wzrost pierwszych wizyt (do 15%).
11. Najliczniej odwiedzany był pas środkowy, a zwłaszcza region centralny, obejmujący najwięcej województw, w tym woj. warszawskie. Również region południowo - wschodni, z województwami krakowskim i nowosądeckim, przyciągnął wielu turystów. Obserwujemy w tym regionie stosunkowo dużo przyjazdów turystów z krajów zachodniej Europy i z Ameryki. Rośnie atrakcyjność regionu płn. środkowego.
12. Krytykując warunki pobytu i podróży, wskazywano najczęściej wysokie koszty (22%) oraz organizację podróży i pobytu (11%) i stan sanitarny (10%). Niski standard usług (hotelowych, gastronomicznych, transportowych) krytykuje tylko 6 % turystów. Ogólnie mówiąc poziom krytycyzmu stale maleje. Coraz rzadziej krytykuje się stan sanitarny i standard usług.

**PRZYJAZDY TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH DO
POLSKI W ROKU 1995**

DODATEK: TABELE

Dodatek 1. Analiza danych o ruchu na przejściach granicznych

I. wszystkie przejścia			II. dane prezentowane w raporcie GUS o wydatkach					III. obliczenia własne		
przyjazdy	granica/ kraj	wyjazdy	zmotoryzowani		piesi	pasa- żerowie kolei	SUMA (4+7+8)	udział tur.* (5+8) w sumie (9)	różnica (I - II)	
			w tym turyści ogółem (>1 dzień)	udział turystów					(3-9)	(1-9)**
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 12
82 243,6	Ogółem	81 899,7								12 570,6
1186,8	lotnicze i morskie	1120,4								
81 056,8	Ogółem na granicach: pln-wsch, pd, zach.	80 779,3	49579,7	8467,5	17,1%	17341,1	2408,4	69329,2	15,7%	11450,2 11727,6
	pln-wschodnia									
10638,0	Ogółem	10596,9	5741,4	2306,0	40,2%	22,0	1738,9	7502,4	53,9%	3094,5 3135,7
9818,4	sąsiedzi		5182,1	1932,6	37,3%		1144,5	6326,7	48,6%	3491,8
2972,5	Białoruś		2365,0	843,8	35,7%		677,1	3042,0	50,0%	-69,6
762,5	Litwa		439,6	185,6	42,2%		27,7	467,3	45,6%	295,2
1744,6	Rosja		524,9	139,7	26,6%		9,8	534,7	27,9%	1209,9
4338,9	Ukraina		1852,7	763,6	41,2%		430,0	2282,7	52,3%	2056,2
	południowa									
23078,1	Ogółem	22675,0	13200,1	923,9	7,0%	4015,0	275,6	17490,6	6,9%	5184,4 5587,4
19038,9	sąsiedzi		9384,2	151,1	1,6%	3124,1	157,0	12665,3	2,4%	6373,6
14714,7	Czechy		7249,9	110,9	1,5%	3031,1	120,8	10401,9	2,2%	4312,8
4324,2	Słowacja		2134,3	40,2	1,9%	93,0	36,2	2263,4	3,4%	2060,7
	zachodnia									
47340,7	Ogółem	47507,4	30638,2	5237,6	17,1%	13304,1	393,9	44336,2	12,7%	3171,3 3004,6
43959,3	Niemcy		27767,1	4510,6	16,2%	12052,0	183,8	40002,9	11,7%	3956,4

źródło: "Ruch graniczny i wydatki cudzoziemców w Polsce w 1995 r.; GUS", Warszawa, 1996 (4 - 8); tabele wynikowe GUS (1, 3) i obliczenia własne (9 - 12)

*) udział turystów obliczono przyjmując założenie, że pasażerowie kolei zwykle przyjeżdżają na dłużej niż jeden dzień, z drugiej strony wiadomo, że również niektórzy piesi ponoszą wydatki na noclego (tab. 7 raportu GUS)

**) ponieważ nie dysponujemy danymi o wyjazdach wg krajów (kolumna 3), różnice obliczono biorąc pod uwagę odpowiednie liczby przyjazdów

Dodatek 2.

Analiza porównawcza wyników badań IT i danych GUS o korzystających z obiektów noclegowych

1. Punkt wyjścia: wyniki badania IT: główne miejsce noclegu w 1994 wg głównych krajów

		Niemcy	b. ZSRR	Czech/Słow	Inne, (nie sąsiednie)	Razem
h	hotel motel itp	28,3%	39,9%	38,5%	58,2%	39,3%
p	pensjonat	10,4%	5,3%	29,1%	8,0%	8,3%
c	camping	4,8%	3,9%	6,7%	7,9%	5,0%
k	kwatery pryw	25,6%	13,5%	3,3%	9,0%	16,3%
	rodzina, znajomi	20,5%	15,0%	11,8%	8,0%	15,4%
	inne	2,8%	17,7%	8,5%	2,3%	9,7%
	brak danych	7,6%	4,8%	2,4%	6,5%	6,0%

(z braku nowszych danych GUS o korzystających wg rodzaju obiektu noclegowego, obliczenia za rok 1994)

Problemy:

1. niezgodność kategorii GUS i definicji stosowanych przez klientów

(co dla respondenta jest hotelem, dla GUS może być hotelem robotniczym);

2. niepełność statystyki GUS, zwł. dla campingów i kwater prywatnych, a także pensjonatów.

Z powyższych powodów należy wyniki IT skorygować na podstawie (z konieczności arbitralnie przyjętych) współczynników.

3. Oszacowane przez IT liczby przyjazdów turystów budzą wątpliwości, zwłaszcza w odniesieniu do krajów sąsiednich. (Jeśli chodzi o przyjazdy z krajów innych niż sąsiednie wątpliwości raczej nie ma).

2. Hipotetyczne współczynniki, wynikające z tego co jest hotelem itp dla poszczególnych badanych grup (problem 1) oraz z poziomu sprawozdawczości (problem 2)

Wh	hotel motel itp	0,60	0,30	0,50	0,75
Wp	pensjonat	0,50	0,50	0,50	0,50
Wc	camping	0,40	0,40	0,40	0,40
Wk	kwatery pryw	0,05	0,05	0,05	0,05

3. Przeliczenie: baza rejestrowana - i nie

	Niemcy	ZSRR	Czech/Słow	Inne
hotel, motel, pensjonat	22,2%	14,6%	33,8%	47,7%
pozostałe	19,7%	32,8%	36,6%	22,2%
reszta nierejestrowana	58,1%	52,6%	29,6%	30,2%

przykład:

hotel, motel, pensjonat $h \cdot Wh + (p \cdot Wp)$ pozostałe $h \cdot (1 - Wh) + p \cdot (1 - Wp) + c \cdot Wc + k \cdot Wk$

co oznacza w przypadku Niemców, że:

do "pozostałych" zaliczono 40% "hotelu", 50% "pensjonatów", 60% "campingów" i 5% "kwater prywatnych"

a 60% "campingów", 95% "kwater pryw" oraz "rodzina&znaj+inne+brak danych" - do nierejestrowanych

4. Oszacowane liczebności turystów (w tys)

	Niemcy	ZSRR	Czech/Słow	Inne	Razem
rok 1994	7071	8048	613	3096	18828
rok 1995	6686	8934	571	3024	19215

5. Z powyższych założeń i analizy wynika co następuje: w 1994 cudzoziemcy nocowali w: (tys)

	Niemcy	ZSRR	Czech/Słow	Inne	Razem
hotel, motel, pensjonat	1568	1175	207	1476	4425
pozostałe	1394	2637	224	687	4942
reszta nierejestrowana	4109	4236	181	934	9460
razem turystów	7071	8048	613	3096	18828

Należy w tym miejscu uwzględnić fakt, że wyniki IT dotyczą osób, które wędrując po kraju, mogły zostać w statystyce GUS policzone kilkakrotnie.

Na podstawie odpowiedzi na pytanie o odwiedzane regiony, możemy określić przybliżone wskaźniki noclegów w kilku obiektach:

Niemcy	ZSRR	Czech/Słow	Inne
1,15	1,2	1,2	1,3

... a zatem wg badań IT liczby korzystających z obiektów należy podać z zastosowaniem tych mnożników.

Dodatek 2.

Analiza porównawcza wyników badań IT i danych GUS o korzystających z obiektów noclegowych

Rezultaty analizy:

6. I. Cudzoziemcy korzystający z obiektów noclegowych (tys)

(wg badań IT z roku 1994)

	Niemcy	ZSRR	Czech/Słow	Inne	Razem
hotel, motel, pensjonat	1803	1410	249	1918	5380
pozostałe	1603	3164	269	893	5930

7. II. Cudzoziemcy korzystający z obiektów noclegowych (tys)

(wg tabeli 3/32 z rocznika "Turystyka 1994", GUS, 1995)

	Niemcy	ZSRR	Czech/Słow	Inne	Razem	X '94- IX '95
hotel, motel, pensjonat	854	435	29	1179	2497	2697,486
pozostałe	163	657	12	261	1094	1126,358

8. III. Różnica między liczbami IT i GUS

hotel, motel, pensjonat	948	975	220	740	2883
pozostałe	1440	2507	257	632	4836
razem	2389	3482	477	1371	7719

Różnica jest znaczna. Czy oznacza to, że należy zmniejszyć oszacowaną przez IT liczbę turystów o 7,7 mln? Chyba jest przedwcześnie na tę korektę, bowiem jeśli nawet nasze założenia dotyczące krajów sąsiednich są błędne, to należy mieć na uwadze brak w statystyce obiektów noclegowych GUS ponad 1 mln gości z krajów innych niż sąsiednie!

9. Szczegóły tabeli 3/32 z rocznika "Turystyka 1994" GUS

	korzystający	
	hotele, pensjonaty itp (tys)	pozostałe obiekty (tys)
ogółem	2496,7	1093,7
Niemcy	854,3	163,0
Białoruś	31,4	54,2
Litwa	29,9	67,3
Rosja	172,2	253,0
Ukraina	93,0	240,2
inne (1/3 "pozostałych")	108,2	42,4
razem kraje b. ZSRR	434,8	657,1
Czechy	21,3	9,1
Słowacja	7,4	3,2
Czechy i Słowacja	28,7	12,3
Austria	58,3	5,7
Belgia	38,8	8,8
Dania	94,6	24,6
Finlandia	14,5	3,9
Francja	98,3	26,7
Grecja	4,9	0,6
Hiszpania	17,7	3,6
Holandia	97,3	34,0
Japonia	18,2	1,3
Kanada	14,6	2,2
Norwegia	22,4	3,5
USA	163,8	12,6
Szwajcaria	31,6	2,9
Szwecja	59,4	8,5
Węgry	12,5	7,4
Wlk Brytania	116,3	19,0
Włochy	99,2	10,9
inne (2/3 "pozostałych")	216,4	84,9
Razem kraje		
nie sąsiadujące z Polską	1178,8	261,2

pozostałe kraje 324,6 127,3

Uwaga: dla celów niniejszej analizy, kategorię "pozostałe kraje", rozdzielono w proporcji 1/3 : 2/3 pomiędzy kraje b. ZSRR i kraje nie sąsiednie

1. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1995 wg głównych krajów

	OGÓŁEM	Niemcy	byli ZSRR	Czechy/ Słowacja	Pozostałe
Długość pobytu (noci)					
Srednia	4,7	4,5	4,3	5,1	6,5
	%	%	%	%	%
1-2 noclegi	34,1	25,4	45,5	20,9	22,0
3-4 noci.	28,2	32,3	26,8	20,8	24,6
5-14	34,5	41,2	24,0	57,2	46,5
dłużej	3,2	1,1	3,7	1,0	6,7
wg klasyfikacji WTO					
1 do 3 noci.	48,6	42,1	60,2	31,2	
4 do 7	37,9	47,0	27,5	51,2	
8 - 28	12,7	10,7	11,8	17,6	
ponad 28	0,3	0,0	0,5	0,0	
Forma organizacyjna					
grupa zorganizowana/biuro	11,9	6,0	13,7	2,7	21,3
indywidualnie/biuro	14,6	7,7	20,6	1,1	14,8
zaproszenie prywatne	12,5	14,5	9,9	2,8	17,4
zaproszenie instytucji	10,1	12,9	6,6	3,0	15,8
indywidualnie	50,2	58,7	48,1	90,3	30,0
brak danych	0,7	0,3	1,0	0,1	0,6
Jak spędzili czas w Polsce					
w miastach	65,1	63,1	67,0	60,5	64,6
pobyt w górach	5,9	9,3	3,4	5,0	5,9
nad morzem	2,0	3,2	1,5	1,4	0,6
w lasach nad jeziorami	1,4	2,2	0,4	1,9	2,9
pobyt na wsi	6,0	6,2	7,1	3,5	2,5
objazd po kraju	9,0	11,8	4,3	20,8	14,2
turystyka kwalifikowana	0,6	1,2	0,2	0,5	0,2
inne	5,7	1,6	10,3	4,7	1,6
brak danych	4,4	1,5	5,7	1,8	7,7
Miejsce noclegów					
hotel, motel itp	35,0	28,4	35,5	38,4	47,5
pensjonat	12,4	17,1	9,2	35,2	7,4
camping	2,7	1,2	3,8	6,6	2,0
kwatery prywatne	15,9	20,9	16,7	0,8	5,2
rodzina, znajomi	18,1	20,3	17,9	10,5	15,4
inne	6,5	0,7	12,9	5,6	0,9
brak danych	9,3	11,3	4,0	2,9	21,7
Która wizyta?					
pierwsza	15,4	10,1	13,6	11,5	32,7
druga	21,7	23,3	16,7	45,3	28,1
trzecia	16,8	21,0	13,8	27,6	14,1
czwarta i +	46,2	45,6	55,8	15,6	25,1

1. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1995 wg głównych krajów

	OGÓŁEM	Niemcy	były ZSRR	Czechy/ Słowacja	Pozostałe
Srodki transportu					
samolot	5,9	1,8	1,0	0,0	30,7
samochód	68,7	93,5	56,7	94,1	44,1
ciężarówka	1,9	0,0	4,1	0,1	0,2
pociąg	7,9	2,2	15,1	0,9	0,7
prom	3,2	1,2	0,0	0,2	17,5
autokar	7,7	1,0	13,6	2,6	6,1
inne	0,3	0,0	0,6	1,5	0,1
brak danych	4,4	0,3	8,9	0,5	0,6
Cele pobytu w Polsce					
1 typowa turystyka	29,4	35,7	17,7	60,4	44,5
2 odw. krewnych, znajomych	19,5	24,6	15,7	17,1	20,1
3 interesy, służbowe	19,9	19,5	19,3	9,8	24,4
4 dorywcza praca	5,9	3,6	9,6	0,6	1,3
5 zakupy	33,1	17,2	56,1	9,2	4,7
6 motywy religijne	3,0	1,9	2,7	0,5	7,2
7 odw. miejsca pochodzenia	3,2	2,7	3,0	1,7	5,1
8 tranzyt	5,8	4,6	4,5	2,1	12,7
9 inne	9,4	4,5	15,1	3,9	4,5
brak danych	0,5	0,3	0,8	0,3	0,3
Odwiedzane regiony kraju					
północny-zachodni	4,0	5,2	2,4	0,9	6,7
północny-środkowy	10,1	12,6	6,1	1,8	17,9
północny-wschodni	6,5	5,7	8,2	0,2	4,7
środkowy-zachodni	16,3	28,6	6,8	7,1	19,1
środkowy-centralny	37,8	34,9	29,9	41,7	67,2
środkowy-wschodni	25,5	6,5	47,6	0,9	7,0
południowy-zachodni	5,5	9,4	2,2	20,3	3,9
południowy-środkowy	5,1	8,2	2,8	13,4	3,4
południowy-wschodni	12,1	10,8	8,1	14,0	26,9
brak danych	3,5	4,4	2,6	17,4	1,7
Odwiedzane miasta					
Gdańsk	6,7	7,3	4,9	1,4	11,8
Szczecin	2,4	3,2	1,6	0,6	3,4
Wrocław	3,7	5,4	1,7	17,3	3,0
Łódź	1,3	2,3	0,6	0,1	1,5
Poznań	9,4	13,6	4,9	6,8	13,5
Kraków	9,3	9,2	4,5	11,3	23,5
Warszawa	27,6	23,1	21,1	39,3	54,5
Katowice	2,6	2,7	2,5	11,3	1,1
Białystok	5,1	1,7	9,1	0	1,9
Lublin	8,1	1,9	15,4	0,5	2,1
Częstochowa	2,5	0,6	0,8	0,8	11,9

1. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1995 wg głównych krajów

	OGÓŁEM	Niemcy	były ZSRR	Czechy/ Słowacja	Pozostałe
Krytykowane aspekty podróży i pobytu					
koszty pobytu	21,9	6,1	38,5	15,7	8,8
uciążliwy dojazd	9,2	11,6	6,3	11,8	12,1
organizacja podróży/pobytu	10,9	7,9	15,4	3,1	6,0
brak atrakcji turystycznych	4,3	3,4	5,0	7,9	3,6
brak informacji	5,7	3,3	6,2	8,4	8,8
niski standard usług	6,0	6,5	4,5	19,5	6,7
stan sanitarny	9,8	10,6	8,4	22,5	9,5
inne	4,4	1,4	7,0	0,1	4,5
niczego nie krytykowano	40,8	53,4	28,5	13,9	54,6
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski					
	91,2	96,7	87,8	94,0	88,9
Dane demograficzne					
kobiety	40,6	38,7	41,5	53,5	39,7
mężczyźni	57,7	61,0	55,7	46,3	58,6
brak danych	1,7	0,3	2,8	0,2	1,7
wiek do 24 lat					
25-34	29,7	29,0	32,5	26,0	23,7
35-44	36,8	37,2	37,2	36,2	35,1
45-54	16,8	20,5	12,9	27,4	18,3
55-64	4,9	5,8	2,9	4,9	9,1
65+	1,1	0,6	1,2	0,1	1,9
brak danych	1,8	0,5	3,1	0,7	1,2
wykształcenie wyższe					
średnie	58,1	56,4	63,2	29,7	52,4
podstawowe	8,3	6,7	10,6	1,9	6,3
brak danych	3,1	0,8	5,0	2,3	2,9
- pracują					
	79,7	84,9	75,1	96,6	78,5
- uczą się					
	7,1	6,0	8,3	1,8	7,2
- polskie pochodzenie					
	12,4	12,7	12,8	0,6	13,2

2. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1995 z Niemiec

	razem Niemcy	Berlin	Landy wsch.	Landy zach.	bez określenia
Długość pobytu (noci)					
Srednia	4,5	3,3	4,3	4,9	4,9
	%	%	%	%	%
1-2 noclegi	25,4	42,6	27,6	18,3	21,3
3-4 noci.	32,3	29,1	32,7	34,1	28,5
5-14	41,2	28,3	38,5	46,2	49,4
dłużej	1,1	0,0	1,2	1,5	0,9
wg klasyfikacji WTO					
1 do 3 noci.	42,1	60,8	44,8	35,0	35,2
4 do 7	47,0	37,7	45,5	52,8	47,2
8 - 28	10,7	1,5	9,7	11,9	17,6
ponad 28	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Forma organizacyjna					
grupa zorganizowana/biuro	6,0	4,8	5,4	8,1	5,4
indywidualnie/biuro	7,7	10,9	6,6	12,5	3,6
zaproszenie prywatne	14,5	16,9	17,2	12,2	5,8
zaproszenie instytucji	12,9	16,8	12,7	15,8	7,2
indywidualnie	58,7	49,4	57,9	51,2	77,8
brak danych	0,3	1,3	0,2	0,2	0,3
Jak spędzili czas w Polsce					
w miastach	63,1	72,9	64,3	57,3	63,5
pobyt w górach	9,3	7,5	9,2	11,5	6,7
nad morzem	3,2	3,0	3,3	3,3	2,3
w lasach nad jeziorami	2,2	1,2	1,6	4,0	1,8
pobyt na wsi	6,2	4,4	6,4	8,8	1,8
objazd po kraju	11,8	7,2	11,1	9,5	20,1
turystyka kwalifikowana	1,2	0,5	1,3	1,5	0,9
inne	1,6	1,2	1,5	1,9	1,2
brak danych	1,5	2,1	1,1	2,2	1,8
Miejsce noclegów					
hotel, motel itp	28,4	30,3	24,7	33,6	35,5
pensjonat	17,1	10,2	15,8	15,0	29,1
camping	1,2	1,3	1,5	0,2	1,5
kwatery prywatne	20,9	18,0	26,1	14,1	10,5
rodzina, znajomi	20,3	20,3	22,0	19,3	14,6
inne	0,7	0,0	0,4	0,4	2,5
brak danych	11,3	19,9	9,5	17,4	6,2
Która wizyta?					
pierwsza	10,1	14,0	8,2	14,9	9,4
druga	23,3	10,7	20,6	23,5	39,3
trzecia	21,0	8,5	20,8	19,2	29,0
czwarta i +	45,6	66,9	50,4	42,5	22,3

2. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1995 z Niemiec

	razem Niemcy	Berlin	Landy wsch.	Landy zach.	bez określenia
Srodki transportu					
samolot	1,8	2,5	0,5	2,9	5,7
samochód	93,5	91,5	95,6	93,4	84,8
ciężarówka	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
pociąg	2,2	6,0	2,1	2,8	0,5
prom	1,2	0,0	0,0	0,0	9,0
autokar	1,0	0,0	1,6	0,0	0,0
inne	0	0,0	0,0	0,0	0,0
brak danych	0,3	0,0	0,2	0,8	0,0
Cele pobytu w Polsce					
1 typowa turystyka	35,7	46,8	36,0	35,1	31,5
2 odw. krewnych, znajomych	24,6	14,9	22,5	22,6	40,5
3 interesy, służbowe	19,5	28,1	18,4	21,0	18,6
4 dorywcza praca	3,6	1,7	3,7	4,8	1,3
5 zakupy	17,2	14,2	21,0	13,4	7,5
6 motywy religijne	1,9	0,6	1,8	3,3	0,5
7 odw. miejsca pochodzenia	2,7	1,0	2,6	2,8	3,6
8 tranzyt	4,6	3,8	4,1	5,3	6,1
9 inne	4,5	2,9	3,7	7,5	3,6
Odwiedzane regiony kraju					
północny-zachodni	5,2	4,9	4,9	5,9	5,8
północny-środkowy	12,6	8,4	13,1	14,7	8,5
północny-wschodni	5,7	6,9	5,9	6,0	3,7
środkowy-zachodni	28,6	39,7	32,5	20,9	20,3
środkowy-centralny	34,9	39,5	31,5	40,6	39,0
środkowy-wschodni	6,5	7,7	7,6	5,6	2,6
południowy-zachodni	9,4	8,7	8,4	10,6	11,8
południowy-środkowy	8,2	6,2	8,2	8,5	8,3
południowy-wschodni	10,8	7,8	9,5	17,9	5,5
brak danych					
Odwiedzane miasta					
Gdańsk	7,3	6,3	6,4	10,4	6,3
Szczecin	3,2	4,3	2,3	4,3	5,0
Wrocław	5,4	6,3	4,1	5,6	10,8
Łódź	2,3	5,9	2,2	2,9	0,8
Poznań	13,6	23,2	13,3	11,6	15,1
Kraków	9,2	6,4	8,2	15,9	4,0
Warszawa	23,1	27,4	17,9	29,8	34,1
Katowice	2,7	3,1	2,2	2,9	4,9
Białystok	1,7	5,4	1,8	1,0	0,9
Lublin	1,9	0,8	2,4	1,6	0,2
Częstochowa	0,6	0,0	0,3	1,3	0,5

2. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1995 z Niemiec

	razem Niemcy	Berlin	Landy wsch.	Landy zach.	bez określenia
Krytykowane aspekty podróży i pobytu					
koszty pobytu	6,1	3,9	5,8	6,8	7,2
uciążliwy dojazd	11,6	7,7	9,9	13,5	17,3
organizacja podróży/pobytu	7,9	5,6	7,6	7,8	9,6
brak atrakcji turystycznych	3,4	4,4	2,9	3,1	5,5
brak informacji	3,3	1,9	2,6	2,3	8,5
niski standard usług	6,5	3,7	6,3	5,2	10,7
stan sanitarny	10,6	5,0	9,5	9,1	20,1
inne	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
niczego nie krytykowano	53,4	70,2	58,1	55,0	24,0
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski					
	96,7	92,9	97,6	95,1	96,6
Dane demograficzne					
kobiety	38,7	37,5	40,1	36,8	36,2
mężczyźni	61,0	62,0	59,5	63,2	63,4
brak danych	0,3	0,5	0,4	0,0	0,4
wiek					
do 24 lat	6,4	12,8	5,8	6,5	6,4
25-34	29,0	37,5	30,0	29,5	20,5
35-44	37,2	26,0	39,0	36,0	35,2
45-54	20,5	20,0	18,7	20,5	28,8
55-64	5,8	2,6	5,2	6,5	8,6
65+	0,6	0,5	0,7	0,5	0,5
brak danych	0,5	0,5	0,6	0,5	0,0
wykształcenie					
wyższe	36,2	31,9	32,3	32,5	61,3
średnie	56,4	55,6	60,0	60,4	34,0
podstawowe	6,7	11,9	7,0	5,9	4,4
brak danych	0,8	0,5	0,7	1,2	0,3
inne					
- pracują	84,9	84,4	84,0	82,5	92,7
- uczą się	6,0	9,6	6,0	5,8	5,3
- polskie pochodzenie	12,7	12,8	13,3	13,8	8,3

3. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1995 z krajów byłego ZSRR

	razem były ZSRR	Białoruś	Rosja	Litwa	Ukraina
Długość pobytu (noci)					
Średnia	4,3	4,3	5,5	4,2	3,4
	%	%	%	%	%
1-2 noclegi	45,5	38,5	39,5	34,9	58,9
3-4 noci.	26,8	29,3	21,6	41,5	23,3
5-14	24,0	29,7	33,5	22,7	14,2
dłużej	3,7	2,5	5,4	0,9	3,6
wg klasyfikacji WTO					
1 do 3 noci.	60,2	55,2	51,7	53,5	73,0
4 do 7	27,5	32,4	29,1	34,3	18,8
8 - 28	11,8	12,5	17,5	12,3	7,8
ponad 28	0,5	0,0	1,8	0,0	0,2
Forma organizacyjna					
grupa zorganizowana/biuro	13,7	15,5	23,5	17,7	5,4
indywidualnie/biuro	20,6	13,4	13,5	11,9	31,0
zaproszenie prywatne	9,9	10,6	12,9	11,5	9,1
zaproszenie instytucji	6,6	7,2	6,1	13,5	2,4
indywidualnie	48,1	53,3	44,0	44,7	49,5
brak danych	1,0	0,0	0,0	0,7	2,6
Jak spędzili czas w Polsce					
w miastach	67,0	73,3	69,8	73,3	61,3
pobyt w górach	3,4	6,4	4,3	2,5	1,6
nad morzem	1,5	1,1	0,9	4,3	0,2
w lasach nad jeziorami	0,4	0,4	0,6	1,3	0,0
pobyt na wsi	7,1	7,2	6,6	5,5	9,7
objazd po kraju	4,3	3,6	4,3	5,1	5,1
turystyka kwalifikowana	0,2	0,0	0,0	1,0	0,0
inne	10,3	6,0	7,7	5,2	12,0
brak danych	5,7	2,1	5,8	1,8	10,0
Miejsce noclegów					
hotel, motel itp	35,5	48,6	37,7	26,1	32,1
pensjonat	9,2	4,5	9,7	22,5	6,8
camping	3,8	4,3	1,4	10,0	0,7
kwatery prywatne	16,7	12,6	16,8	17,1	19,0
rodzina, znajomi	17,9	20,6	16,8	13,1	21,5
inne	12,9	6,0	13,8	4,7	16,4
brak danych	4,0	3,5	3,8	6,6	3,5
Która wizyta?					
pierwsza	13,6	10,3	16,8	28,7	7,8
druga	16,7	11,7	16,6	26,9	13,9
trzecia	13,8	13,5	14,3	6,4	16,3
czwarta i +	55,8	64,4	52,4	38,0	62,0

3. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1995 z krajów byłego ZSRR

	razem były ZSRR	Białoruś	Rosja	Litwa	Ukraina
Środki transportu					
samolot	1,0	0,0	1,8	0,0	0,1
samochód	56,7	57,6	60,8	80,0	49,6
ciężarówka	4,1	2,3	3,2	9,7	0,2
pociąg	15,1	26,7	9,2	0,0	16,4
prom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
autokar	13,6	13,4	21,3	7,1	12,6
inne	0,6	0,0	0,6	0,4	1,2
brak danych	8,9	0,0	3,2	2,9	19,8
Cele pobytu w Polsce					
1 typowa turystyka	17,7	16,2	23,7	31,4	13,8
2 odw. krewnych, znajomych	15,7	19,3	10,1	18,9	19,0
3 interesy, służbowe	19,3	22,3	23,4	16,8	18,3
4 dorywcza praca	9,6	4,0	10,8	4,7	12,1
5 zakupy	56,1	59,9	45,7	46,2	63,4
6 motywy religijne	2,7	4,0	3,4	4,3	1,3
7 odw. miejsca pochodzenia	3,0	5,8	3,0	3,6	1,2
8 tranzyt	4,5	2,9	8,6	6,2	2,6
9 inne	15,1	14,8	13,5	5,9	16,8
brak danych	0,8	0,4	1,1	0,4	0,9
Odwiedzane regiony kraju					
północny-zachodni	2,4	1,5	1,9	1,1	3,8
północny-środkowy	6,1	4,1	10,2	9,8	1,1
północny-wschodni	8,2	0,4	20,5	32,8	0,0
środkowy-zachodni	6,8	9,7	7,3	7,5	3,9
środkowy-centralny	29,9	39,3	41,9	41,0	13,1
środkowy-wschodni	47,6	44,6	16,1	31,4	71,3
południowy-zachodni	2,2	1,6	3,8	0,8	2,5
południowy-środkowy	2,8	2,3	2,4	0,5	4,4
południowy-wschodni	8,1	7,9	8,2	1,7	10,7
brak danych	2,6	0,9	2,3	6,6	3,4
Odwiedzane miasta					
Gdańsk	4,9	4,1	6,4	9,4	0,9
Szczecin	1,6	1,3	1,4	2,7	1,6
Wrocław	1,7	1,6	1,7	0,4	2,5
Łódź	0,6	0,1	0,4	0,4	1,4
Poznań	4,9	6,9	4,9	6,6	2,5
Kraków	4,5	1,6	4,1	3,2	6,8
Warszawa	21,1	29,4	26,0	38,6	6,3
Katowice	2,5	1,2	1,7	0,9	4,6
Białystok	9,1	19,2	4,7	14,4	2,1
Lublin	15,4	16,0	2,8	17,1	22,1
Częstochowa	0,8	0,9	2,2	0,9	0,2

3. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1995 z krajów byłego ZSRR

	razem były ZSRR	Białoruś	Rosja	Litwa	Ukraina
Krytykowane aspekty podróży i pobytu					
koszty pobytu	38,5	42,4	43,5	21,1	41,6
uciążliwy dojazd	6,3	2,3	5,2	11,4	6,5
organizacja podróży/pobytu	15,4	19,7	13,4	13,5	14,2
brak atrakcji turystycznych	5,0	1,7	9,4	13,0	2,5
brak informacji	6,2	1,5	5,7	12,7	6,7
niski standard usług	4,5	3,0	3,4	9,3	3,1
stan sanitarny	8,4	5,6	9,0	17,7	6,1
inne	7,0	7,1	7,9	2,5	9,1
niczego nie krytykowano	28,5	36,0	26,6	4,9	32,7
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski					
	87,8	94,8	89,7	88,5	83,6
Dane demograficzne					
kobiety	41,5	43,6	43,4	45,3	37,8
mężczyźni	55,7	54,0	55,5	54,3	58,1
brak danych	2,8	2,4	1,1	0,4	4,1
wiek					
do 24 lat	10,4	4,4	11,8	9,2	14,7
25-34	32,5	27,4	29,8	28,7	35,7
35-44	37,2	45,5	36,7	48,0	31,2
45-54	12,9	17,3	12,4	6,1	12,6
55-64	2,9	1,5	4,2	4,2	2,7
65+	1,2	2,3	1,3	1,2	0,2
brak danych	3,1	1,7	3,9	2,5	3,0
wykształcenie					
wyższe	21,2	17,2	28,3	10,7	24,7
średnie	63,2	67,5	59,4	49,4	66,4
podstawowe	10,6	5,5	8,2	36,7	5,4
brak danych	5,0	9,8	4,1	3,2	3,5
status społeczny					
- pracują	75,1	83,0	73,2	80,5	72,3
- uczą się	8,3	5,6	8,1	15,1	5,4
- polskie pochodzenie	12,8	9,6	11,8	16,7	10,2

4. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1995 z pozostałych ważniejszych krajów

	Beneluks	Francja	Wlk Brytania	Skandy- nawia	Ameryka Płn.	inne zach Europy
Długość pobytu (nocl)						
Srednia	5,3	6,1	6,2	5,1	17,1	6,5
	%	%	%	%	%	%
1-2 noclegi	8,6	21,9	11,9	11,8	0,2	20,4
3-4 nocl.	17,9	24,6	25,0	38,1	2,5	25,0
5-14	73,4	48,8	61,4	48,9	53,3	48,1
dłużej	0,0	4,7	1,7	1,1	44,1	6,5
wg klasyfikacji WTO						
1 do 3 nocl.	14,2	37,0	20,4	22,5	0,2	35,0
4 do 7	78,5	33,5	57,4	65,1	11,9	45,1
8 - 28	7,2	29,2	22,2	12,5	74,0	19,7
ponad 28	0,0	0,2	0,1	0,0	14,2	0,0
Forma organizacyjna						
grupa zorganizowana/biuro	44,7	19,8	37,1	34,7	9,5	22,5
indywidualnie/biuro	7,2	8,2	13,6	14,2	14,5	13,4
zaproszenie prywatne	9,4	20,6	10,2	8,1	38,4	18,1
zaproszenie instytucji	10,8	18,6	16,7	11,6	6,6	15,9
indywidualnie	27,9	32,4	22,4	30,5	28,2	29,5
brak danych	0,0	0,5	0,0	0,8	2,8	0,6
Jak spędzili czas w Polsce						
w miastach	54,8	52,7	63,2	84,4	37,1	65,0
pobyt w górach	5,8	7,8	7,1	3,4	3,4	5,9
nad morzem	0,3	3,0	1,6	0,2	1,2	0,6
w lasach nad jeziorami	3,1	2,8	6,0	0,3	0,9	2,8
pobyt na wsi	0,6	4,9	3,0	2,7	8,9	2,2
objazd po kraju	33,8	23,3	17,7	4,8	17,6	14,3
turystyka kwalifikowana	0,0	0,1	0,0	1,0	0,0	0,2
inne	0,8	4,1	0,5	0,1	0,3	1,5
brak danych	0,9	1,5	0,8	3,0	30,6	7,4
Miejsce noclegów						
hotel, motel itp	52,6	51,1	54,8	57,1	17,4	47,6
pensjonat	5,5	6,0	17,6	9,9	2,7	7,6
camping	1,6	2,1	0,7	1,6	0,7	1,8
kwatery prywatne	2,4	15,5	3,6	2,1	5,0	5,4
rodzina, znajomi	10,7	12,3	7,7	7,6	37,4	15,2
inne	0,0	2,5	0,0	0,2	0,0	1,0
brak danych	27,1	10,6	15,7	21,4	36,9	21,5
Która wizyta?						
pierwsza	48,7	18,3	33,0	34,7	42,9	32,7
druga	28,4	21,4	36,9	33,8	29,8	29,3
trzecia	14,1	17,2	15,2	14,2	8,2	14,0
czwarta i +	8,7	43,1	14,9	17,2	19,1	24,0

4. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1995 z pozostałych ważniejszych krajów

	Beneluks	Francja	Wlk Brytania	Skandynawia	Ameryka Płn.	inne zach. Europy
Srodki transportu						
samolot	4,9	2,8	8,1	5,7	83,3	29,7
samochód	63,8	83,9	74,6	30,8	16,7	44,3
ciężarówka	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
pociąg	1,0	0,7	2,2	0,0	0,0	0,4
prom	2,6	0,5	2,1	63,5	0,0	18,6
autokar	25,8	11,4	10,4	0,0	0,0	6,5
inne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
brak danych	0,8	0,7	2,6	0,0	0,0	0,4
Cele pobytu w Polsce						
typowa turystyka	65,4	59,9	56,8	37,1	53,0	45,9
odw. krewnych, znajomych	15,4	15,2	20,0	9,7	58,5	19,4
interesy, służbowe	17,5	17,6	14,9	11,7	12,7	24,2
dorywcza praca	1,2	0,8	0,7	2,2	0,0	1,3
zakupy	9,0	1,9	6,5	4,6	4,7	3,5
motywy religijne	3,7	2,0	1,2	24,0	24,0	7,3
odw. miejsca pochodzenia	3,1	1,5	3,0	0,6	25,8	4,6
tranzyt	7,2	1,7	10,1	15,5	3,9	12,4
inne	3,3	6,1	9,2	6,3	5,6	4,6
brak danych	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	0,3
Odwiedzane regiony kraju						
północny-zachodni	2,1	2,0	4,9	29,2	1,2	6,9
północny-środkowy	16,9	21,5	33,2	12,0	33,1	18,1
północny-wschodni	3,1	11,3	1,9	1,0	11,5	4,6
środkowy-zachodni	44,7	29,4	18,6	8,7	29,6	19,6
środkowy-centralny	69,3	41,8	64,1	66,1	83,4	68,0
środkowy-wschodni	2,4	10,5	12,3	2,6	18,8	5,5
południowy-zachodni	5,7	3,0	16,4	1,3	1,8	4,0
południowy-środkowy	2,9	2,1	3,3	2,0	4,9	3,6
południowy-wschodni	45,2	22,3	22,1	34,2	44,8	27,5
brak danych	1,8	1,0	2,6	1,3	1,0	1,0
Krytykowane aspekty podróży i pobytu						
koszty pobytu	8,8	6,4	6,2	3,6	3,4	8,9
uciążliwy dojazd	11,1	8,1	11,1	26,9	7,5	12,8
organizacja podróży/pobytu	5,3	4,3	3,5	4,9	6,7	4,9
brak atrakcji turystycznych	6,5	2,2	6,1	1,1	6,0	3,4
brak informacji	8,2	3,0	5,3	3,4	6,4	9,2
niski standard usług	7,0	9,4	8,2	10,4	4,9	6,9
stan sanitarny	9,8	13,9	7,0	11,2	8,0	9,7
inne	0,3	0,6	0,0	0,2	0,0	4,3
niczego nie krytykowano	52,9	56,5	57,6	48,6	67,8	55,0
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski						
	95,0	95,7	96,3	91,9	84,4	89,6

4. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1995 z pozostałych ważniejszych krajów

	Beneluks	Francja	Wlk Brytania	Skandy- nawia	Ameryka Płn.	inne zach Europy
Dane demograficzne						
kobiety	47,4	53,0	46,6	38,8	41,3	39,9
mężczyźni	52,6	46,6	53,1	58,3	58,7	58,3
brak danych	0,0	0,4	0,2	2,9	0,0	1,8
wiek do 24 lat	7,6	11,7	7,7	4,9	8,4	11,1
25-34	27,5	25,4	21,3	25,1	20,5	23,6
35-44	35,5	35,0	30,8	35,7	41,3	34,9
45-54	18,7	18,2	19,9	13,7	23,2	18,3
55-64	7,7	7,4	14,0	10,7	5,7	8,8
65+	2,7	2,0	3,4	5,9	0,7	2,0
brak danych	0,4	0,3	2,8	4,0	0,3	1,2
wykształcenie wyższe	33,1	40,0	38,1	27,7	28,7	39,0
średnie	58,3	50,7	54,9	57,9	60,6	51,8
podstawowe	4,3	8,8	4,1	12,4	9,2	6,2
brak danych	4,3	0,5	2,9	2,0	1,5	3,1
- pracują	77,7	81,4	71,8	81,8	82,8	79,1
- uczą się	6,9	9,4	6,9	6,0	9,9	7,2
- polskie pochodzenie	4,8	16,1	7,0	11,3	48,2	13,1

5. Charakterystyka turystów wg kwartałów 1995 r.

KWARTAŁ	I kw	II kw	III kw	IV kw
udział w ruchu turystycznym %	19,8	23,2	32,9	24,0
Długość pobytu (noclegi)				
Średnia	4,6	4,0	5,3	4,7
	%	%	%	%
1-2 nocl	33,9	45,5	33,0	24,6
3-4 nocl	32,6	25,6	23,4	33,7
5-14 noclegi	31,2	26,1	39,1	39,2
dłużej	2,3	2,8	4,4	2,6
Kraj				
Niemcy	33,0	36,0	38,9	30,1
kraje b. ZSRR	49,4	46,0	40,2	53,1
Rosja	11,4	9,3	9,1	10,4
Białoruś	10,6	10,3	9,9	14,5
Ukraina	17,9	17,1	13,3	18,0
Litwa	5,2	5,0	3,9	5,9
inne ZSRR	4,3	4,3	3,9	4,3
Czechy&Słowacja	2,2	3,0	3,6	2,7
Czechy	1,9	2,0	3,1	2,4
Słowacja	0,3	1,0	0,5	0,3
Beneluks	5,2	1,8	1,7	2,2
Skandynawia	1,8	3,0	2,1	2,0
Austria	3,7	2,0	1,9	0,0
Francja	0,1	3,2	2,1	1,2
Wlk Brytania	0,6	1,2	0,9	1,2
Włochy	0,0	0,9	1,8	0,3
inne zach	3,3	0,7	4,0	4,9
Ameryka Płn	0,3	0,6	1,5	2,0
pozostałe	0,4	1,6	1,4	0,3
Forma organizacyjna				
grupa zorganizowana/biuro	15,8	9,0	9,7	14,3
indywidualnie/biuro	4,3	17,7	11,1	25,0
zaproszenie prywatne	10,9	15,4	8,7	16,1
zaproszenie instytucji	10,4	10,9	10,1	9,2
indywidualnie	57,6	45,8	60,1	35,0
brak danych	1,0	1,1	0,3	0,4
Jak spędzili czas w Polsce				
w miastach	66,9	71,9	60,2	63,6
pobyt w górach	4,0	4,2	4,2	11,5
nad morzem	1,2	1,1	3,4	1,3
w lasach nad jeziorami	0,6	0,8	2,5	1,3
pobyt na wsi	4,6	4,8	6,6	7,4
objazd po kraju	12,4	4,8	13,3	4,3
turystyka kwalifikowana	1,0	0,5	0,8	0,0
inne	5,2	8,6	3,2	6,8
brak danych	4,1	3,3	5,9	3,8

5. Charakterystyka turystów wg kwartałów 1995 r.

KWARTAŁ	I kw	II kw	III kw	IV kw
Miejsce noclegów				
hotel, motel itp	40,9	40,5	36,0	23,4
pensjonat	8,1	5,1	15,4	19,1
camping	1,1	2,1	5,8	0,5
kwatery prywatne	15,8	18,0	11,2	20,5
rodzina, znajomi	18,0	24,2	15,8	15,6
inne	8,1	6,6	5,9	6,1
brak danych	8,0	3,7	10,0	14,8
Która wizyta?				
pierwsza	10,3	7,7	13,4	29,5
druga	20,2	16,2	20,7	29,4
trzecia	18,0	17,3	16,8	15,2
czwarta i +	51,5	58,8	49,0	26,0
Środki transportu				
samolot	6,3	5,9	5,5	6,0
samochód	65,9	72,5	70,3	65,2
ciężarówka	4,0	2,5	0,2	2,1
pociąg	9,2	5,5	10,0	6,4
prom	0,8	3,0	5,5	2,0
autokar	13,0	8,4	7,9	2,4
inne	0,0	1,2	0,2	0,0
brak danych	0,7	1,0	0,5	16,0
Cele pobytu				
typowa turystyka	29,8	22,1	33,8	30,2
krewni znajomi	16,0	17,7	18,0	26,3
interesy	24,6	25,8	17,1	14,0
praca	2,8	3,2	3,8	14,1
zakupy	38,8	33,4	32,8	28,3
religia	1,5	2,8	1,5	6,6
pochodzenie	1,6	1,4	3,5	5,9
tranzyt	5,5	2,0	6,0	9,3
inne	7,7	13,3	6,0	11,7
Odwiedzane regiony kraju				
północny-zachodni	5,9	4,8	3,0	3,1
północny-środkowy	7,0	9,6	15,3	6,0
północny-wschodni	1,5	10,7	7,9	4,8
środkowy-zachodni	22,4	13,2	18,4	11,6
środkowy-centralny	38,7	33,6	39,7	38,6
środkowy-wschodni	22,6	27,8	24,1	27,5
południowy-zachodni	4,9	3,0	5,0	9,3
południowy-środkowy	5,1	5,4	3,3	7,2
południowy-wschodni	12,5	8,3	10,0	18,6

5. Charakterystyka turystów wg kwartałów 1995 r.

KWARTAŁ	I kw	II kw	III kw	IV kw
Krytykowane aspekty podróży i pobytu				
koszty pobytu	28,0	25,6	16,2	20,9
uciążliwy dojazd	9,2	12,4	9,6	5,7
organizacja podróży/pobytu	17,5	12,4	10,7	4,4
brak atrakcji turystycznych	7,1	2,9	4,8	2,9
brak informacji	6,3	3,8	6,7	5,5
niski standard usług	6,3	8,1	6,1	3,5
stan sanitarny	7,8	10,2	10,8	9,5
inne	6,2	4,7	3,2	4,3
niczego nie krytykowano	33,1	26,5	41,7	59,7
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski				
	94,5	88,3	92,6	89,5
Dane demograficzne				
kobiety	29,3	42,2	37,0	53,3
mężczyźni	67,1	57,1	61,5	45,5
brak danych	3,6	0,7	1,6	1,2
wiek do 24 lat				
25-34	7,5	9,8	8,4	9,8
35-44	32,3	31,2	27,5	29,1
45-54	37,8	33,7	37,6	38,0
55-64	16,2	14,5	19,1	16,5
65+	3,8	7,7	5,2	2,7
brak danych	0,3	1,0	0,8	2,1
wykształcenie wyższe				
średnie	30,8	31,3	31,3	28,3
podstawowe	54,5	60,0	59,9	56,8
brak danych	12,0	7,7	6,8	8,0
- pracują				
- uczą się	2,7	1,1	2,1	6,8
- polskie pochodzenie	74,4	75,0	84,0	82,7
	6,1	7,3	6,6	8,6
	7,8	11,9	8,9	21,7

6. Charakterystyka turystów wg podstawowych motywów podróży

	Turystyka	Odwiedz. krotnych, znajomych	Interesy, etc	Zakupy	Inne w tym tranzyt
<i>(do poszczególnych grup zaliczono osoby, które podały jednolodne cele podróży - i żadne inne)</i>					
udział w ruchu turystycznym	23,6	10,0	16,5	17,2	9,0
Długość pobytu (noclegi)					
Średnia	6,0	5,4	4,9	2,9	2,9
	%	%	%	%	%
1-2 nocy	12,1	15,4	40,8	56,2	60,6
3-4 nocy	25,0	32,0	31,2	29,8	22,7
5-14 noclegi	59,2	49,0	23,3	13,4	16,0
dłużej	3,7	3,6	4,6	0,7	0,7
Kraj					
Niemcy	48,1	65,4	39,8	22,5	26,8
kraje b. ZSRR	18,5	17,2	39,0	75,2	49,2
Rosja	5,6	2,3	12,2	10,0	13,2
Białoruś	3,8	4,3	8,6	20,9	6,1
Ukraina	4,8	7,9	10,6	27,7	14,6
Litwa	3,0	1,9	3,6	8,4	5,7
inne ZSRR	1,2	0,9	3,9	8,3	9,6
Czechy&Słowacja	7,5	4,4	1,6	1,2	1,8
Czechy	6,6	3,3	1,1	0,9	1,5
Słowacja	0,9	1,1	0,5	0,3	0,3
Beneluks	5,7	1,5	2,7	0,2	1,8
Skandynawia	5,1	1,0	1,8	0,2	4,4
Austria	1,1	0,4	5,0	0,0	5,5
Francja	4,3	1,9	1,8	0,0	1,3
Wlk Brytania	2,0	1,0	0,8	0,0	1,5
Włochy	2,3	0,1	0,9	0,0	0,2
inne zach	3,4	4,5	5,4	0,0	6,1
Ameryka Płn	1,4	1,5	0,4	0,0	0,0
pozostałe	0,5	1,2	0,8	0,7	1,3
Forma organizacyjna					
grupa zorganizowana/biuro	26,2	3,2	3,8	9,7	8,2
indywidualnie/biuro	17,2	7,5	9,2	18,6	10,0
zaproszenie prywatne	12,7	35,7	4,4	5,0	8,0
zaproszenie instytucji	3,6	2,5	36,6	4,4	7,6
indywidualnie	40,0	50,8	45,8	61,7	64,2
brak danych	0,2	0,4	0,2	0,5	2,0
Jak spędzili czas w Polsce					
w miastach	50,8	54,6	81,7	80,9	55,5
pobyt w górach	11,8	8,9	3,3	2,5	1,7
nad morzem	4,4	1,7	1,4	0,4	0,7
w lasach nad jeziorami	3,7	0,8	0,7	0,4	0,6
pobyt na wsi	2,3	19,7	2,3	4,0	3,8
objazd po kraju	20,7	8,8	3,3	2,7	6,1
turystyka kwalifikowana	0,8	0,8	0,4	0,8	0,7
inne	1,7	0,6	5,9	4,3	25,4
brak danych	3,9	4,1	1,1	4,1	5,5

6. Charakterystyka turystów wg podstawowych motywów podróży

	Turystyka	Odwiedz. krotnych, znajomych	Interesy, etc	Zakupy	Inne w tym tranzyt
Miejsce noclegów					
hotel, motel itp	39,4	13,0	50,8	41,3	35,1
pensjonat	19,4	12,7	10,8	8,3	7,6
camping	2,7	0,8	1,6	4,1	3,3
kwatery prywatne	14,7	9,6	16,2	23,0	6,7
rodzina, znajomi	12,0	55,8	4,0	9,8	9,9
inne	1,1	0,5	4,6	9,5	26,8
brak danych	10,7	7,6	12,0	4,1	10,6
Która wizyta?					
pierwsza	25,5	8,9	11,3	7,2	17,7
druga	27,8	27,0	24,0	16,9	19,9
trzecia	16,4	18,1	18,9	16,5	20,4
czwarta i +	30,3	46,1	45,8	59,3	42,0
Środki transportu					
samolot	4,4	5,3	12,7	1,0	4,8
samochód	75,6	81,7	67,2	70,6	63,1
ciężarówka	0,4	1,5	2,2	2,3	5,1
pociąg	2,2	5,6	7,5	9,1	6,3
prom	6,0	1,7	1,8	0,0	9,8
autokar	9,5	2,3	3,3	12,7	2,4
inne	0,4	0,5	0,9	0,1	0,2
brak danych	1,5	1,3	4,4	4,2	8,0
Cele pobytu					
typowa turystyka	89,0	0,0	0,0	0,0	0,0
krewni znajomi	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
interesy	0,0	0,0	82,5	0,0	0,0
praca	0,0	0,0	18,9	0,0	0,0
zakupy	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
religia	7,8	0,0	0,0	0,0	0,0
pochodzenie	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0
tranzyt	0,0	0,0	0,0	0,0	54,7
inne	0,0	0,0	0,0	0,0	46,0
Odwiedzane regiony kraju					
północny-zachodni	4,8	5,6	2,8	1,9	7,3
północny-środkowy	19,6	8,2	6,4	4,4	7,7
północny-wschodni	8,5	4,3	3,2	5,4	6,7
środkowy-zachodni	17,4	18,2	18,4	14,1	18,1
środkowy-centralny	43,7	36,5	48,0	23,7	42,6
środkowy-wschodni	12,8	14,4	17,5	45,4	23,8
południowy-zachodni	7,5	7,6	4,7	2,9	8,7
południowy-środkowy	8,4	6,8	3,2	2,2	4,6
południowy-wschodni	25,7	9,6	6,0	2,8	9,9

6. Charakterystyka turystów wg podstawowych motywów podróży

	Turystyka	Odwiedz. krotnych, znajomych	Interesy, etc	Zakupy	Inne w tym tranzyt
Krytykowane aspekty podróży i pobytu					
koszty pobytu	12,4	8,3	14,7	33,4	17,6
uciążliwy dojazd	10,0	18,5	8,1	8,0	8,8
organizacja podróży/pobytu	8,0	10,3	12,5	16,1	8,7
brak atrakcji turystycznych	4,0	4,8	4,7	4,2	4,5
brak informacji	5,6	5,2	4,6	2,9	4,1
niski standard usług	6,4	7,5	5,6	5,0	5,3
stan sanitarny	10,1	12,1	11,4	6,2	12,2
inne	3,0	2,7	2,8	3,7	5,8
niczego nie krytykowano	47,9	36,4	43,7	30,5	44,7
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski					
	94,0	94,1	93,3	90,6	81,8
Dane demograficzne					
kobiety	44,6	45,7	30,9	37,7	34,7
mężczyźni	54,9	52,8	66,7	60,1	63,5
brak danych	0,5	1,5	2,4	2,1	1,8
wiek do 24 lat					
25-34	12,2	6,7	4,7	7,4	9,4
35-44	26,3	24,9	27,5	28,4	34,4
45-54	34,0	31,1	44,6	42,1	36,8
55-64	16,1	27,0	17,1	16,4	12,8
65+	7,6	8,4	3,8	3,5	4,5
brak danych	2,5	0,8	1,0	0,6	0,4
wykształcenie wyższe					
średnie	1,3	1,1	1,3	1,6	1,6
podstawowe	34,5	36,2	48,1	14,2	24,5
brak danych	54,3	54,8	44,9	72,2	61,4
	8,9	6,4	5,2	11,5	9,4
	2,4	2,6	1,8	2,0	4,6
- pracują	76,2	82,2	87,8	77,7	77,7
- uczą się	8,8	5,1	6,2	4,6	10,0
- polskie pochodzenie	12,2	24,6	6,2	8,1	11,7

7. Charakterystyka turystów wg długości pobytu

	1-2 noclegi	3-4 noclegi	5 i więcej nocl.
udział w ruchu turystycznym %	33,9	28,1	37,6
	%	%	%
Kraj			
Niemcy	26,1	40,1	39,3
kraje b. ZSRR	61,9	44,1	33,9
Rosja	11,5	7,6	10,2
Białoruś	12,7	11,7	9,6
Ukraina	27,9	13,3	7,6
Litwa	5,0	7,2	3,1
inne ZSRR	4,9	4,3	3,5
Czechy&Słowacja	1,8	2,2	4,6
Czechy	1,3	1,7	4,1
Słowacja	0,5	0,5	0,6
Beneluks	0,6	1,6	5,0
Skandynawia	0,8	3,0	3,0
Austria	3,1	1,1	1,2
Francja	1,1	1,5	2,4
Wlk Brytania	0,3	0,9	1,6
Włochy	0,9	1,0	0,8
inne zach	2,0	3,7	4,2
Ameryka Płn	0,0	0,1	3,0
pozostałe	1,3	0,6	0,9
Forma organizacyjna			
grupa zorganizowana/biuro	3,7	13,6	17,9
indywidualnie/biuro	16,9	12,7	14,1
zaproszenie prywatne	6,8	12,4	17,7
zaproszenie instytucji	10,3	12,7	8,1
indywidualnie	61,2	48,3	41,7
brak danych	1,0	0,4	0,5
Jak spędzili czas w Polsce			
w miastach	75,7	69,9	52,1
pobyt w górach	2,6	6,4	8,6
nad morzem	0,2	1,8	3,7
w lasach nad jeziorami	0,2	1,8	2,2
pobyt na wsi	4,8	5,0	7,8
objazd po kraju	3,7	6,1	15,9
turystyka kwalifikowana	0,4	1,1	0,4
inne	9,6	4,1	3,3
brak danych	2,7	3,9	6,1

7. Charakterystyka turystów wg długości pobytu

	1-2 noclegi	3-4 noclegi	5 i więcej nocl.
Miejsce noclegów			
hotel, motel itp	37,7	35,7	32,2
pensjonat	8,8	13,0	15,4
camping	2,6	3,0	2,6
kwatery prywatne	15,2	16,6	16,2
rodzina, znajomi	16,7	18,5	19,1
inne	13,2	3,4	2,9
brak danych	5,7	9,9	11,7
Która wizyta?			
pierwsza	8,4	18,0	19,5
druga	14,3	21,8	28,3
trzecia	13,6	16,0	20,3
czwarta i +	63,7	44,2	31,9
Środki transportu			
samolot	4,8	5,1	7,5
samochód	64,8	68,3	72,5
ciężarówka	1,8	1,5	2,4
pociąg	13,6	8,9	2,0
prom	3,1	3,8	2,8
autokar	4,4	7,6	10,9
inne	0,5	0,0	0,4
brak danych	7,0	4,8	1,6
Cele pobytu			
typowa turystyka	10,8	25,6	49,3
krewni znajomi	12,4	20,6	25,2
interesy	25,3	24,7	11,2
praca	6,1	4,5	7,0
zakupy	47,1	33,0	20,4
religia	0,7	4,7	4,0
pochodzenie	1,0	3,2	5,2
tranzyt	11,7	4,3	1,2
inne	10,8	8,7	8,6
Odwiedzane regiony kraju			
północny-zachodni	3,6	4,6	3,9
północny-środkowy	3,7	8,1	17,4
północny-wschodni	7,2	5,8	6,6
środkowy-zachodni	15,1	14,7	18,5
środkowy-centralny	26,3	39,9	46,5
środkowy-wschodni	40,5	20,2	15,4
południowy-zachodni	3,9	6,7	6,0
południowy-środkowy	2,2	7,0	6,1
południowy-wschodni	3,9	12,3	19,4

7. Charakterystyka turystów wg długości pobytu

	1-2 noclegi	3-4 noclegi	5 i więcej nocl.
Krytykowane aspekty podróży i pobytu			
koszty pobytu	21,7	23,6	20,7
uciążliwy dojazd	7,3	10,5	10,0
organizacja podróży/pobytu	12,2	12,6	8,6
brak atrakcji turystycznych	3,1	4,8	5,0
brak informacji	2,9	6,5	7,5
niski standard usług	5,5	6,9	5,8
stan sanitarny	6,7	11,4	11,2
inne	5,1	3,8	4,2
niczego nie krytykowano	46,1	36,4	39,3
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski			
	89,2	90,6	93,8
Dane demograficzne			
kobiety	36,0	44,1	42,3
mężczyźni	61,8	54,8	56,2
brak danych	2,2	1,1	1,4
wiek do 24 lat			
25-34	36,7	26,0	26,1
35-44	35,3	38,1	37,4
45-54	13,8	16,7	19,6
55-64	3,3	5,6	5,9
65+	0,2	1,8	1,3
brak danych	1,7	2,0	1,7
wykształcenie wyższe			
średnie	64,3	57,7	53,2
podstawowe	8,4	10,6	6,6
brak danych	2,5	2,8	3,8
- pracują			
	81,8	77,3	79,9
- uczą się			
	6,0	7,9	7,6
- polskie pochodzenie			
	10,5	10,8	15,3

8. Charakterystyka turystów wg formy organizacyjnej podróży

	Biuro podróży	Zaproszenie	Indywidualnie
udział w ruchu turystycznym %	26,5	22,6	50,2
Długość pobytu (noclegi)			
Średnia	5,0	5,6	4,1
	%	%	%
1-2 nocl	26,5	25,8	41,5
3-4 nocl	27,9	31,2	27,1
5 - 14 nocl	43,2	36,8	29,1
dłużej	2,4	6,2	2,2
Kraj			
Niemcy	18,0	42,3	40,8
kraje b. ZSRR	60,3	34,0	44,5
Rosja	13,9	8,3	8,7
Białoruś	12,3	8,9	11,9
Ukraina	22,3	8,2	16,0
Litwa	5,5	5,4	4,3
inne ZSRR	6,4	3,2	3,5
Czechy&Słowacja	0,4	0,8	5,4
Czechy	0,4	0,7	4,4
Słowacja	0,0	0,1	1,0
Beneluks	5,0	2,3	1,4
Skandynawia	4,1	2,0	1,4
Austria	1,6	1,8	1,9
Francja	1,8	3,0	1,1
Wlk Brytania	1,9	1,2	0,4
Włochy	1,1	1,7	0,4
inne zach	3,2	7,8	1,3
Ameryka Płn	1,1	2,3	0,7
pozostałe	1,4	0,9	0,7
Jak spędzili czas w Polsce			
w miastach	67,6	66,7	63,1
pobyt w górach	7,3	8,0	4,3
nad morzem	2,5	2,0	1,7
w lasach nad jeziorami	1,8	1,9	1,0
pobyt na wsi	1,8	9,4	6,7
objazd po kraju	8,9	4,0	11,3
turystyka kwalifikowana	0,1	0,8	0,8
inne	5,8	2,1	7,3
brak danych	4,1	5,1	3,9

8. Charakterystyka turystów wg formy organizacyjnej podróży

	Biuro podróży	Zaproszenie	Indywidualnie
Miejsce noclegów			
hotel, motel itp	47,3	29,7	30,9
pensjonat	14,6	6,0	14,3
camping	2,8	1,8	3,1
kwatery prywatne	13,9	10,4	19,6
rodzina, znajomi	7,4	37,5	15,2
inne	4,2	1,4	9,9
brak danych	9,8	13,1	6,9
Która wizyta?			
pierwsza	26,3	16,2	9,1
druga	24,5	21,6	20,2
trzecia	15,9	18,8	16,3
czwarta i +	33,2	43,5	54,4
Środki transportu			
samolot	6,4	11,5	2,9
samochód	54,9	73,3	73,9
ciężarówka	0,6	3,1	2,1
pociąg	6,1	2,9	11,2
prom	4,1	3,3	2,7
autokar	21,9	3,5	2,1
inne	0,4	0,0	0,5
brak danych	5,6	2,5	4,6
Cele pobytu			
typowa turystyka	44,8	20,2	25,7
krewni znajomi	8,4	31,8	19,9
interesy	11,8	31,3	18,8
praca	6,7	4,7	6,2
zakupy	37,4	17,2	37,7
religia	6,5	2,9	1,1
pochodzenie	2,1	7,0	2,0
tranzyt	5,1	2,3	7,5
inne	6,5	12,4	9,4
Odwiedzane regiony kraju			
północny-zachodni	4,7	3,3	4,0
północny-środkowy	12,8	10,9	8,3
północny-wschodni	5,0	6,1	7,6
środkowy-zachodni	12,3	19,5	17,0
środkowy-centralny	42,5	40,8	34,0
środkowy-wschodni	30,8	17,7	26,1
południowy-zachodni	5,9	4,4	5,8
południowy-środkowy	5,0	4,9	5,2
południowy-wschodni	23,7	9,4	7,2

8. Charakterystyka turystów wg formy organizacyjnej podróży

	Biuro podróży	Zaproszenie	Indywidualnie
Krytykowane aspekty podróży i pobytu			
koszty pobytu	28,8	15,0	21,2
uciążliwy dojazd	8,8	7,5	10,3
organizacja podróży/pobytu	12,2	11,0	10,1
brak atrakcji turystycznych	5,0	4,6	3,8
brak informacji	7,0	5,6	5,1
niski standard usług	5,0	6,2	6,5
stan sanitarny	7,7	12,4	9,5
inne	4,0	4,8	4,4
niczego nie krytykowano	38,8	43,6	40,6
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski			
	88,7	90,5	93,3
Dane demograficzne			
kobiety	48,1	41,8	35,9
mężczyźni	50,4	55,8	62,7
brak danych	1,5	2,4	1,5
wiek do 24 lat			
25-34	11,5	7,9	7,8
35-44	28,2	30,7	29,7
45-54	35,1	38,9	37,0
55-64	13,6	15,9	19,0
65+	6,4	3,7	4,8
brak danych	2,3	1,5	0,2
wykształcenie wyższe			
średnie	26,3	39,6	28,6
podstawowe	63,6	47,1	60,3
brak danych	6,6	7,9	9,5
- polskie pochodzenie			
- pracują	3,5	5,4	1,6
- uczą się	74,0	83,0	81,4
- polskie pochodzenie	8,3	7,4	6,4
	13,1	24,9	6,3

BIBLIOTEKA IT
 Al. Piłsudskiego
 Naukowe-Badawczych